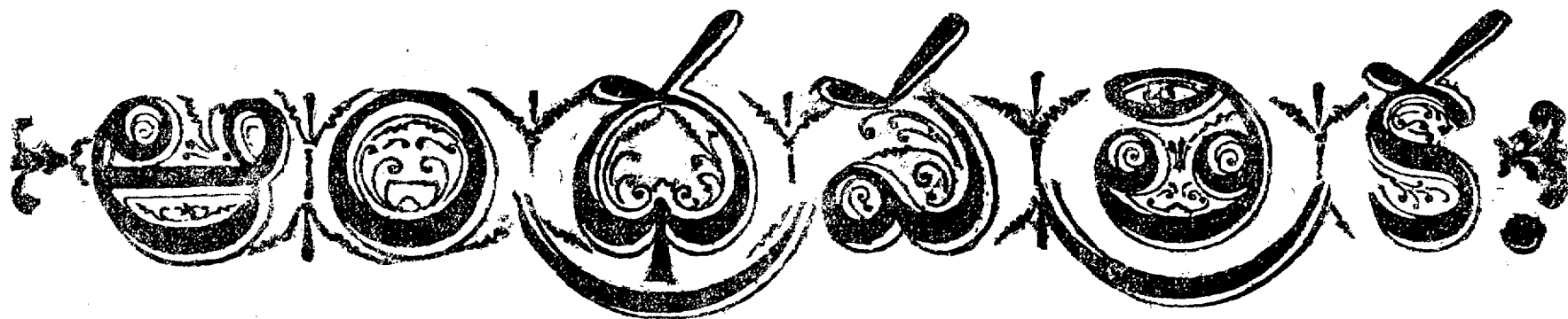

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

వి డి ప త్రి క 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

311035

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 11-వ తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆశ్వజమాన శుద్ధ చతుర్దశి ౧౪.

No. 162
సంచిక ౧౬౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతానత్రములు పొందియిచ్చుది. సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న క ల వి థ

తలనొప్పుల మాన్పును, పొయ్యిపుట్ల కాపును,
పార్శవు నొప్పుల జారిదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల బెడించును పాపుల రూపుమాపును.
వర్షము తగ్గించును దురదను తొలగించును.

నొప్పులకు సంచీవివంటిది

మందును తుద్దగానే చెమట పట్టుబువలన శరీర
మూలి దుష్పదార్థములను తొలగించి చూమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొక్కలు తీసివేయను.
విదేశములలో కూడా వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

మంచి తరుణము!

చాలా లాభము

త్వరపడుడు!!

చాలా తగ్గించిన ధరలు నాణ్యమైన బనీనులు

ముఖ్యముగా వర్తకులకు యిందుమూలమున తెలియజేయునది యేమన?

ఇదివరలో కంటే ప్రస్తుతము మామిల్ల యొక్క బనీనులను చాలామంది జనులు ప్రపయోగపర్చుచు.
వాటియొక్క నాణ్యమును గురించి యెక్కువగ స్తుతించుటవల్లను, మరింతగా వెల్లడిచేయు నిమిత్తమై
ప్రస్తుతపు మామిల్లవైపు లీప్టుమీద 12½ నూటికి రు 12-8-0 కమీషను మామూలు యిండియానూలు బనీ
నులుకన్నా, (పట్టు, పత్తి) బనీనులకు నూటికి రు 15-0-0 కమీషన్ యున్నా 100 డజన్లు ఒకేతూరి ఖరీదు
చేసేవారికి వేరే టరమ్మున్నా యేర్పరచితిమి గనుక తక్షణము కావలసినవారు వ్రాసుకోవచ్చును.

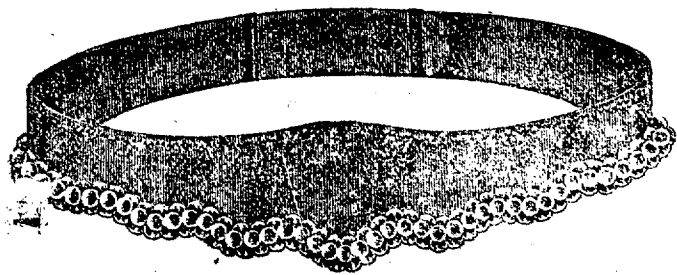
శాంపిలు ప్యాకెట్టు ౧-కి ఖరీదు రూ 6-0-0.

తంతివిలాసము:

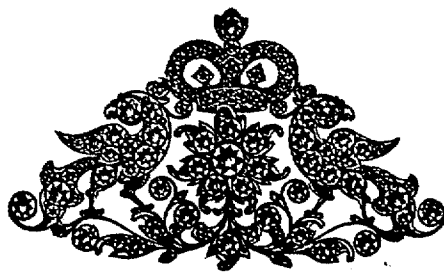
బనీన్సు, బెజవాడ. మానేజరు:— ఆంధ్రవౌజీరీ విల్సన్, బెజవాడ. (దక్షిణ ఇండియా)

గడచిన 30 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కల్పితేని వెండికి, సవరముబంగారును శ్రేష్ఠమైన మణులు, పూచి యివ్వబడును.

స్థాపితము 1893.

వంకివడ్డాణము 25-45 సవరములవరకు యెత్తుగలదు
కూలి తరుగుతో సహా రూ 55-0-0

పుష్పరాగములు, పచ్చలు, పట్టెకెంపులతో చెక్కిన
వడ్డాణము మోపు 1-కి ధర రూ 250-350 వరకుగలదు

కాశీవాల

1 కి ధర రు 550-1000 వరకు గలదు

అన్ని రకముల వెండి, బంగారు, సీమకములు, పట్టెకెంపులు, పుష్పరాగములు నగలు, యితర సామానులు గల క్యాటలాగునకు ఈ ప్రకటనవ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును.

వీకంసి చీబిల్ దాస్ అండ్ సన్సు, మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యూయలర్లు, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

Now Ready for Sale :

Published for the mutual Benefit of the

1924-25 Edition.

Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters & Importers, Firms, Factories, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra.

AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs traffic.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Jan-e-Jamshed, Bombay.

A mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Indian Review, Madras

This is an All-India Directory of useful information for all businessmen. It contains descriptive accounts of trading and import centres in India, Burma and Ceylon, together with a list of trade, and business terms in the respective cities. The Directory is amply illustrated.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Bank and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

The Cochin Argus, Cochin.

A mass of information of interest and service to merchants, traders, bankers, exporters, and importers, commercial travellers, press men and others, has been brought together in a very handy form. This Business Directory is a book that should prove a useful addition to any reference library, while it is also calculated, in its own way, to help forward the progress of Indian commerce and industry.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations, weights and measures, Indian Customs duties, etc. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the lookout for improving their business.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of this very substantial volume.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

West Coast Speciator, Calicut

The Business Directory contains a fund of information which will be found of considerable use not only by businessmen in this country, but also manufacturers, merchants and exporters in foreign countries, desirous of forming or extending trade relations with the Indian Empire.

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Western Star, Trivandrum.

The bulk of the publication is devoted to interesting and appropriate descriptive accounts of principal cities, port and industrial towns all over the Indian Empire together with comprehensive details of trades, arts and industries, several of these accounts being embellished with illustrations of the principal buildings and places of interest.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

The Champion, Calicut.

A business gazetteer of the all chief cities, seaports, industrial and trading towns within the Indian Empire.

మోటారు వేలము నోటిసు

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘపు ఫోటోమోటారు వైజగకారు, అయిదుసీబల్ కలది, 1924 సం॥ రం॥ అక్టోబరు 12 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు జిల్లాకాంగ్రెస్ కమిటీవారి అనుమతిని, సభకమిటీవారిని బంధువుల భవనమునద్ద యాక్రింది మరతుల ప్రకారము వేలము చేయబడును.

1. మోటారుకారును యెవరైనను చూడవలెనని కొరవారు యేకోజున నైనను ఆసీనుడందు కాలములో చూ కొనవచ్చును.

2. మోటారుకారుకు సరియైనధక వచ్చేవరకు పాట కొట్టివేయబడును.

3. వేలము పాడవలయు ననువారు పాటపాడుటకుముందుగా మారుపాటల ధగావత్తుకట్టవలయును.

4. ఒకరికొరకు మరియొకరు పాటపాడేయెడల అసంగతి ప్రధముములలోనే కమిటీవారికి తెలిపి పాటపాడవలయును.

5. ఎవరిచేర పాట కొట్టివేయబడునో ఆపాటదారు వేలముముగింపు కాగానే పాటాఖరుమొత్తములో నాల్గవ వంతు మొత్తము వెంటనే జమకట్టవలెను.

6. కాగ్గనవంతు మొత్తములో ధగావతు మొత్తము చెల్లుపెట్టుకొనినదిగా పాటదారు కోరేయెడల ఆప్రకారము చెల్లుపెట్టువలెను.

7. ఆఖరు పాటదారు వెంటనే నాల్గవవంతు మొత్తము చెల్లించనియెడల యావత్తు మొత్తము దండుగగా జమకట్టుకొని సదుకాయ తిరిగివెంటనే వేలము చేయబడును.

8. మొదటిపాటకంటె తక్కువమొత్తముకు కారు వేలముపడేయెడల తక్కువైన మొత్తమును ప్రధమపాటదారువలనను, అతని అస్తివలనను క్రమప్రకారము రాబట్టుకొనడమును.

9. పాటదారు నాల్గవవంతు మొత్తము గాక మిగతా మొత్తమును యెనిమిది కోజులలోగా తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ అసీనులో చెల్లించి రసీదు పుచ్చుకొని మోటారు తీసికొనవలెను.

10. పాటదారు నాల్గవవంతు మొత్తము గాక మిగతా మొత్తమును వాయిదాలోపుగా చెల్లించనియెడల యిదివరకు జమరాబజిన మొత్తము యావత్తు దండుగగా జమకట్టుకొని 7 పేరాలో కనబరచిన మరతులప్రకారం తిరిగి సదుకాయ వేలము చేయబడును.

11. హెచ్చుపాటదారు కట్టినధరావతు తప్ప తక్కిన పాటదారులు కట్టినధరావతులు యావత్తు వేలముపాట ముగింపు కాగానే వాపసుచేయబడును.

ఆత్మకూరి నాగేశ్వరరావు,

భైరవభొట్ల వెంకటసుబ్బారావు,

చెరుకువాడ వెంకటరసినోహారావు,

సభకమిటీ.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యస్థానము

బంధు. ౮-౧౦-౨౪.

SIGHT RESTORED
A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free.
E. H. BELLE, D. Samta (Bengal)

SANTI OIL
Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential.
HEALTH HOME, D. Samta (Bengal)

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

ఘంటును సువాసన గలవి

తాంబూలుకులోగాని విడిగాగాని పుచ్చుకొనిన, అజిర్ణము, వాయువు, జలుబుజ్వరము, సన్నీపాతము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటికోపములు మొదలగు వ్యాధుల కిది నచ్చబాగుధమువలె పనిచేయును.

250 మాత్రల సీసము 0.40 డబ్బ రు2-8-0 వి.సి ఆ 8 పి. శి. ఏ. అందు కంపెనీ. వెరిదేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

PUBLISHERS :

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

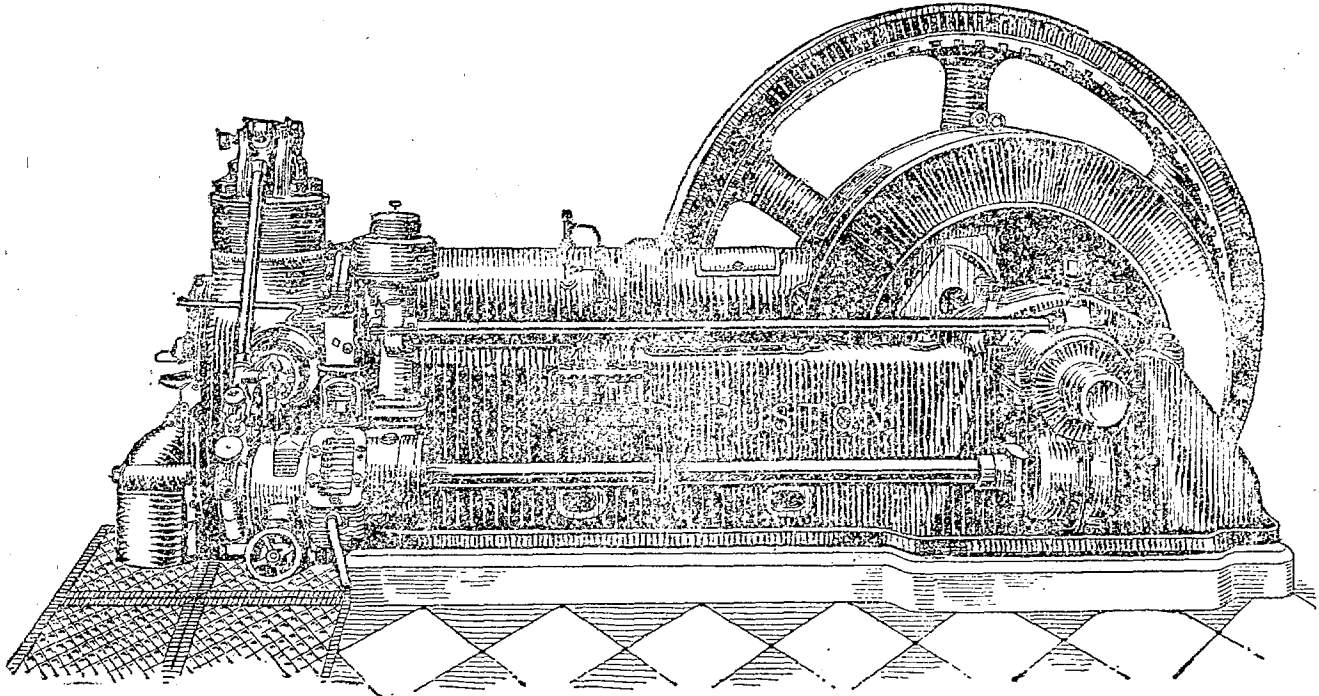
2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

ది రస్ట్ న్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

పసుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టిక్ కంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదును.
హాట్ బల్బ్, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పోయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతనమియు ఉండ
నవసరములేదు.

నెం 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటరాగుకు వ్రాయుడు (388)
మద్రాసులో సోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి ఆంధ్రకో లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

నాణీముత్రాక్రశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుష్టాంపులు, స్టెప్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామా
నులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (60%)

ఎంగ్లీవింగు

ఒక గొప్పతప్పు

బుట్టి 1-కి రు 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 1-8-0

రాత్రులందు నిద్రలేదు.

భుజించిన ఆహారము ఒంటపట్టుటలేదు.

రోజుకు రోజు శరీరము కుష్కించుచున్నది.

ఇంటను ఎదుగు సారుగువారికిని నిద్రలేదు.

దగ్గు, దగ్గు

ఎల్లప్పుడును ఒకటే దగ్గు మొదటిమోతాదు.

అమృతధృతి

లోనికిపోగానే కఫమును దీసివేయుచున్నది.

నెంటనే మందును ఉపయోగించి

స్వస్థతపడని యెడల మీదే

గొప్ప తప్పు.

అమృతధృతి

సమస్తవిధములైన రోగములకు బాధలకు

ఒకే మందు.

బహుమతి

టిక్కెట్టు నెంబరు

5964

పై నెంబరు టిక్కెట్టు

గలవారు ముందుగా

మాకు

వ్రాయవలగును.

కానుగో ఆండ్ కో,

పరేల్.

బొంబాయి.

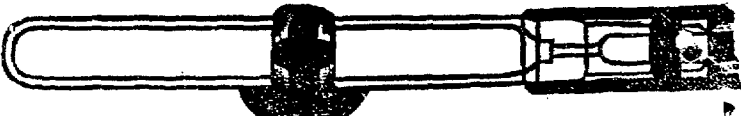
చిత్ర విచిత్ర పు గాజులకు పట్టినిల్లు
ప్రస్తుత చనవారికమునకు తెలిసినంగాయినా పలుర
కములలో అనేక కొలతలలో అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి
2 1/2 సెం.ము మొదలు 6 సెం.ములవరకు తెయ్యరగును.
చేదారము సహా మజారి జత 1-కి రు. 10-0-0
ఒక సారి మావద్ద చేరుచేసిన అంతయు మీకే తెలియును.
సెం.ము బంగారుకు సీమచెండికి పూచీ యివ్వబడును. (8)
ఉమ్మడి గమయ్య శైలి గురుస్వామి శైలి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 వైవావిభాగోద్ధా. మద్రాసు.

బండ్లవాణిజ్యం లాభానికి ముఖ్యమైనది
సంపాదించుట చేత బుద్ధి. (8068)
బండ్లవాణిజ్యం లాభానికి ముఖ్యమైనది
సంపాదించుట చేత బుద్ధి. (8068)

ధ ర లు
సరిసము.
కృబలాగు
ఉచితము

కాగితం 32, 33, 34 అంగుళములలో కొరతను, విస్తరి. కేటలాగ్ పెట్టెలో గలిగినది కొరతను.
య. 1. రామనాథం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. 12, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నెట్ వ ఫిల్లింగు "ఆ గేట్" ఫ్రంట్ టెన్ వేనా

పాల్ కెన్ కెన్ ప్రభుత్వమునకు, నూరనకల్ అని చెప్పడగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అది రికా ఆర్ట్ యా, టెంక
అని ఉండవలసి విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడు మన హిందూజాతీయమునకు కూడ విస్తృతముగా జాడర జీయ
ముందున్నది.
సాధారణమయిన "ఆ గేట్" కలము
నూరనకల్ ఉత్పాదించుట చేత బుద్ధి. (8068) గాజులకు నూరనకల్ ఉత్పాదించుట చేత బుద్ధి. (8068)
సాధారణమయిన "ఆ గేట్" కలము
నూరనకల్ ఉత్పాదించుట చేత బుద్ధి. (8068) గాజులకు నూరనకల్ ఉత్పాదించుట చేత బుద్ధి. (8068)

THE MYSORE GOVERNMENT SECURITY
Life and Marriage Assurance Company, Limited.
Head Office: Life and Marriage Assurance Buildings, Mysore (South India).
Capital (Fully subscribed) Rs. 5,00,000; Capital Paid-up about Rs. 3,25,000.
Government Securities held Rs. 2,00,000; Life Insurance policies issued Rs. 20,00,000.
Annual Premium Income Rs. 1,00,000; Funds invested on Immovable properties [Rs. 1,00,000]
Necessary security Deposit furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act 1912. Loans from Rs. 1,000 to Rs 5 000. Will be given with end without interest and security to our life Policyholders and bondholders. Next drawing for granting loans on 1st January 1925. Wanted Agents everywhere on liberal terms. Apply for particulars sharp to:-
(980) **Messrs. P. K. Rau & Sons.**
Chief Agents, for Madras Presidency. 289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

"న ర్వి న న్" (స్వర్ణము చేరియున్నది)

అ ద్భు త మైన బీ వా మృ త ము
లోనాము లన్నిటిలోను స్వర్ణము దివ్యమైనది మూత్రమే కాదు. అయితే దానిని చక్కగా వాడిన ప్రపంచమునందున్న గణనానము లన్నిటిని రాజునందీదని హిందూజాతీయ ప్రాచీన ఋషులు తెలిపియున్నారు. ప్రాచీ, ప్రదీవి జౌహరులలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవాటిని విశితముచేసి, తయారు చేయబడిన దివ్యవస్తువు. నరముల బలహీనత, నపుంసత్వము స్వల్పముగా నున్నను, హెచ్చుగా నున్నను, రక్తహీనత, బరువుతగ్గుట, అపరిమిత క్రమము, దుర్బలత్వము, న్యూరన్ స్త్రీయో, మలబద్ధకము, అజీర్ణము మొదలగు అన్ని విధములు చెడువ్యాధులు, తీరనివ్యాధులు తప్పక గుణముగను. కఠినపత్వము, లుకణముచేయ నన సరములేదు. సాధారణ దుర్బలత్వమునకు వైకి కస్తూరితైలమును వాడవలెను. స్వర్ణమునకు అనేక అద్భుతగుణములు గలవు. ఒక నెలకు సరిపడు స్వర్ణమును జౌహరు స్వర్ణముతో మిళితమైనది. బుడ్డి 1 కి రు. 5-0-0. వై పూజాజౌహరు రు. 2-8-0 ఒక పూర్తి నెట్టు రు. 7-0-0 తపాల ఖర్చు చేరు. ఉష్ణచేతములలో నుండువారి కిది అపూర్ణమైనది.
డి. వెంకట్రావు ఎస్టేటరు, బి. ఏ, నైదాపేటపూర్వ "మందు పుష్పిని కలగజేసినది" మిస్టర్ ఎం. బి. నాయకర్, మద్రాసు "రక్తమును పుష్పించెను". మిస్టర్ హెచ్. కార్తరు, బొంబాయి "మిక్కిలి ఆశ్చర్య కరమైనది" డాక్టరు బొంబాయి "మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమైనది" డాక్టరు ఎస్. మాస్సే అహమదాబాదు: "నూర సీనియా రోగికి చాలమందినది". మిస్టరు డబ్ల్యూ శెట్టి మద్రాసు "2 పాసుల బరువు ఎక్కువైనది" మిస్టరు రూఫ్ ఖాన్ సి. వి. డి సుబ్ ఇన్స్ పెక్టరు పాట్నా "ఉపయోగకారి, గుణకారి" ఎస్. ఆర్. రావు ఎస్టేటరు బి. ఏ డెప్టి కలెక్టరు పేలూరు "నాకు చాలమేలు చేసినది" మిస్టర్ పి. సుబ్బారాయలు, రంగును "సంపూర్ణ పి నకలగ జేసినది" మిస్టర్ ఎన్. సి. డిటా కానిటరు ఇన్స్ పెక్టరు కలకత్తా "అద్భుతమైన గుణములను కలిగించినది" ఆరోగ్యముగా నుండ గోరన ఇప్పుడే ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు నేరులో బాగోళ్ళూరు విలాసమునకు (వాయవ్యమున లేక ఏజంట్ల వద్ద తీసుకొన వచ్చును. (1482)

Behar Chemical Works, Bhagalpur. Branch-Mihijam. Telegrams:—Chemists, Bhagalpur or direct from Agents. W. E. SMITH & Co., Ltd., Madras and Branches. DADHA & Co., ASVIN & Co., Iyacannoo Mudaliar Mrdwas. Woollen Mart Mangalore; A. Abid & Co., Hyderabad. T. C. Nataraj & Co., Mysore.

సక్సన్ దంతచూరము నోటిలోని సకలవ్యాధి
గులును మాన్యును.
పండ్లనోవ్వులు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాటులు వాయు దీనిన లన స్వస్థముగను. నాలుక మీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వచ్ఛ మూలికల తొలగింపుతోను జౌహరుద్రవ్యములతోను చేయబడినది 1 డెబ్బి 0-2-0, డెజను 1-4-0. టి.ఎస్. స్వామివాధాశాస్త్రి, 1191 నెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిల్లపేటి నిరువల్లి కేటి మద్రాసు.

చ మ త్కార గణితము.
ఈ గ్రంథములో చమత్కారగణితము, విశితగణితము, విశితగణితము, మనోగణితము, శైత్యగణిత సమస్యలు, శైత్యములు, అద్భుతములు, విశ్వాస, విశ్వాసశక్తి, యాత్రా క్షుణ్ణము, రహస్యాలెక్కలు, గణితాధానము గలవు. మంజుషా నామ, మనోబలమును, తెలివిన కృత్రిమము రసవంతముగా శైత్యవిశితలెక్కలు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునకు వసూనానందము, చమత్కారమును, యాత్రా తెలివిన కలుగును. ప్రతివానినగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. వీనిలకు రు 1 య. వి. పి. చార్జి అ రెం. 6 ప్రతులు రు 5 య. : లియువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, (2118) ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా) అని జాబితా చేసెను.

మహాభ్యుగ్రుసంహిత

ఇది గొప్పనాడీగ్రంథము. ఇందు ప్రతిమానపుని జాతీ కము పూర్తిగా సంస్కృతశైలికి పూర్వకముగా వ్రాయబడి యున్నది. జాతీకచక్రము సకలుగాని పుట్టిన తేది గడియలు గంటలు గాని మాత్ర పంపినయెడల అందలి ఫలితములు వ్రాసి పంపుదుము. జాతీకచక్రము వెదకుటకు రు. 1-0-0. శ్లోకములు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. అర్థము వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. పోటీ జి రు. 0-4-0. మొత్తం రు. 3-4-0. లు అగును. అర్థము అవసర ములేనివారికి 2-4-0 లు మాత్రము అగును. కావలసినవారికి వీటి గా పంపెదము.
ఆ కెళ్ల వేంకటేశాస్త్రి,
గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

నూతన ప్రచురములు
అమృత పోతనామార్త్య ప్రణీతము
అంధ బాగవతము 1-8 6-0-0
డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు 8-0-0
అంధబ్రహ్మాండపురాణము 1-8 5-0-0
అనందరంగరాట్నాండము 1-8 1-8-0
అనంతనిఘండము 1-8 0-14-0
అమృతనీయము 1-8 2-8-0
అధర్వణకారికలు, పటిక 1-8 1-0-0
ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మానవజాతి కను. కృబలాగులు చూడవలెను. (1487)
వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
392, ఎన్.గేట్ వేజ్, చెన్నై తల్లియం.

చేంబర్లెన్ గారి వెయిన్ పామ్
వార సువ్వులు, నడుము నొప్పి, కాలినగాయములు. కలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి, నరుకులు, దెబ్బలు మున్నగునవి దీని వలన తప్పక గుణ మగును.
అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు 33 దొరకును. (1)

వల సేనా 1-కి వేలకు ముందు రు. 0.4-0
ఈనూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మ మునకు చంద్రులకు హాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

బెంగాలు జాతీయమహాసభ- ప్రతినిధియెన్నికలు

రాబోవు జాతీయమహాసభకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నుండి ప్రతినిధుల బంపవలసియున్నది. ఈక్రింద నుదహరించిన నియమముల ననుసరించి ప్రతిజిల్లాలోను, ఆయా జిల్లా సంఘకార్యదర్శులు ప్రతినిధుల ఎన్నికలు జరిపింపజూతులు.

(1) అఖిలభారత జాతీయోపసంఘసభ్యులైన ఊర్దూగరిత్యా దేశీయమహాసభకు ప్రతినిధులుగా నెంచబడుదురు.

(2) దేశీయమహాసభకు ప్రతినిధులుగా నిలువదలచిన ప్రతి ఆభ్యర్థియు, తన ఆభ్యర్థిత్యమును ప్రతిసంవత్సరము అక్టోబరు 10 తేదీలోపల ఆయాజిల్లా సంఘకార్యదర్శులకు తెలుపవలయును.

(3) ప్రతిఆభ్యర్థియు యీక్రిందనమూనాను పూర్తిచేసి రు 3 ల రుసుముతో సదరు తేదీనాటికి కార్యదర్శికి పంపవలయును.

నమూనా

౧. పేరు: చిరునామా.
౨. తండ్రి లేక భర్త.
- 3 ఏసంఘములో సభ్యుడు.
౪. తాలూకా, జిల్లా.
౫. వయస్సు.
౬. కులము లేక మతము.
౭. వృత్తి.
౮. స్త్రీయో పురుషుడా
౯. తానుగోరు నియోజకప్రదేశము.

౧౦. తాను ఏసంఘములో సభ్యుడో ఆసంఘములో మరియిద్దరి సభ్యుల సంతకములు.

౧౧. తన సంతకము.

(4) జిల్లాసంఘాధ్యక్షుడుగాని, కార్యదర్శిగాని యదరఖాస్తులు పరిశీలించి సరియగు దరఖాస్తుదారుల జాబితాను ప్రతిసంవత్సరము ౧౫ వ అక్టోబరు తేదీకి ప్రచురపరచవలయును.

(5) ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఏజాతీయోప, (గ్రామలేక పట్టణ) సంఘమునందును సభ్యుడు కాకపోయిన గాని, ఆసంవత్సరమునకు జెల్లింపవలసిన నాలుగణాల చంచాను జెల్లింపనియెడల గాని దరఖాస్తునిరూపణ సంతకములు లేకుండినగాని దరఖాస్తు పంపవలసిన రుసుమును పంపని కారణముచే గాని దరఖాస్తు నిరాకరింపబడును. ఈ విషయము వెంటనే ఉత్తరములమున అభ్యర్థికి తెలిపవలెను.

(6) నిరాకరింపబడిన దరఖాస్తుదారు 26వ అక్టోబరు తేదీలోగా జిల్లాకార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి మనవిచేసికొనవచ్చును. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు పరిష్కరించి సరియైన అభ్యర్థుల జాబితాను, ౧ వ నవంబరు లోపల ప్రచురపరచవలయును.

(7) ఏనియోజక ప్రదేశమునైనను నియమింపబడిన ప్రతినిధులసంఖ్య మించిన సరియగు దరఖాస్తు లున్నయెడల ఆయాప్రదేశములకు యెన్నికలు జరుపవలయును. నియమిత సంఖ్యకు మించిన దరఖాస్తులున్నయెడల వారిని ప్రతినిధులుగా ప్రచురింపవలెను.

(8) ప్రతిసంవత్సరము అక్టోబరు ౧ తేదీలోపల జిల్లాలోని కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల పూర్తి జాబితాను, తయారుచేసి జిల్లాకార్యనిర్వాహకమున నుంచవలెను. సదరు జాబితాను జిల్లా సంఘకార్యనిర్వాహకమున కార్యదర్శి అనుమతితో పిలియిన సమయమున కావలసివచ్చును.

మున కావలసినసభ్యులు చూడవచ్చును. నియోజకప్రదేశములకు సంబంధించిన సభ్యులజాబితాను ప్రత్యేకముగా ఆనియోజకప్రదేశములలోని ప్రధానస్థానమున దుంచవలెను.

9. ప్రతిసంవత్సరమును ఎన్నికలు 15 వ నవంబరు తేదీన కాంగ్రెసు సంఘముందు ప్రతిగ్రామ లేక పట్టణమందును జరుపవలెను.

10. ఎన్నిక ఫలితములు, నవంబరు 25 తేదీలోపుగా ప్రచురపరచవలెను.

11. ఎన్నికలకెవ్వరికైన ఆక్షేపణ లున్నయెడల వారు నవంబరు 30 తేదీలోగా జిల్లాసంఘకార్యదర్శికి తెలియపరచవలెను. దరిమిలా ఆక్షేపణలు విచారించబడవు.

12. జిల్లాసంఘాధ్యక్షుడు ముగ్గురికి మించని జిల్లాసంఘ సభ్యులను ఆక్షేపణలను పరిష్కరించుటకు నియమింపవలెను. వారు డిశంబరు 3 తేదీలోపల ఆక్షేపణలను పరిష్కారముచేసి ఎన్నికలను స్థిరపరచవలెను.

13. ఎన్నిక ఫలితములను డిశంబరు 6 తేదీలోపల రాష్ట్రీయసంఘమునకు పంపవలయును.

14. ఆదిమాండ్రుల దరఖాస్తుతో నియమింపిన రుసుమును యివ్వనక్కరలేదు. వీలైనయెడల జిల్లాకార్యనిర్వాహక సంఘమువారు వారికి దేశీయమహాసభకు పోవుటకు ప్రయోగపుఖర్చుల నియ్యవచ్చును.

15. ఈ నిబంధనలను మార్పుటకు జిల్లాసంఘమువారికి అధికారము గలదు.

వేల్చూరి సత్యనారాయణ, సహాయకార్యదర్శి

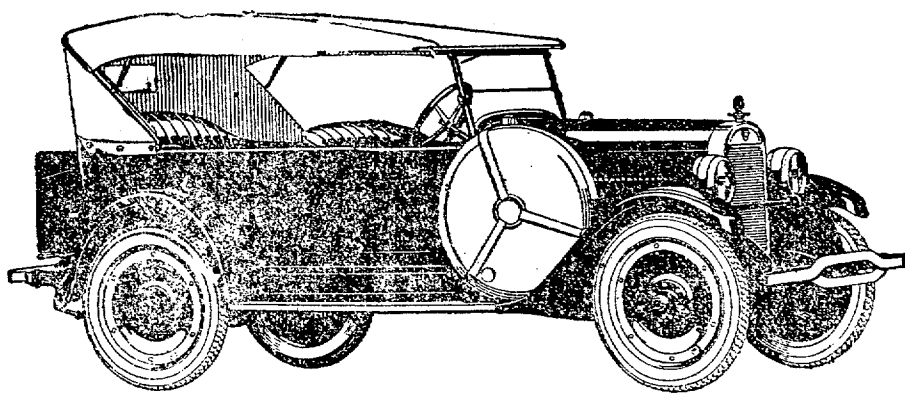
ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

Maxwell

మా క్షు వెల్

క్రొత్తవినిోదమైన బండి

ధర
రూ 5,450

ఎఫ్. ఓ. ఆర్., మదరాసు.

SPENCER & Co. LD MADRAS & BRANCHES

మంచి వేరుపోందిన బండి.
ఇదుగురు కూర్చునుటకు తగినది, బాదాము రంగు నేయబడినది, ఎట్టుని హంటు, నల్లని ఫెండర్లు, గుండ్రని చక్రములు, బాన్చి మాగ్నెటో, జెనిత్, కాబ్బరెట్టర్, రెమి ఎలెక్ట్రిక్ పద్ధతి, ముందు వెనుక బండ్లు, వెనుక ట్రంకు—మొదలగునవి అన్నియుచేరి క్రొత్తమాక్సు వెల్ వినిోదమైన బండి యగును. ప్రస్తుత కాలమునకు విక్కిలి మనోహరమైన బండి. ఒకదానిని మేము మీకు చూపవచ్చునా?

హనుమానబు

లోకప్రసిద్ధమైనది.

(1277)

దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, 12. బందరుపీఠి, మదరాసు.

అత్యధునాధునా గని వారి లాభి

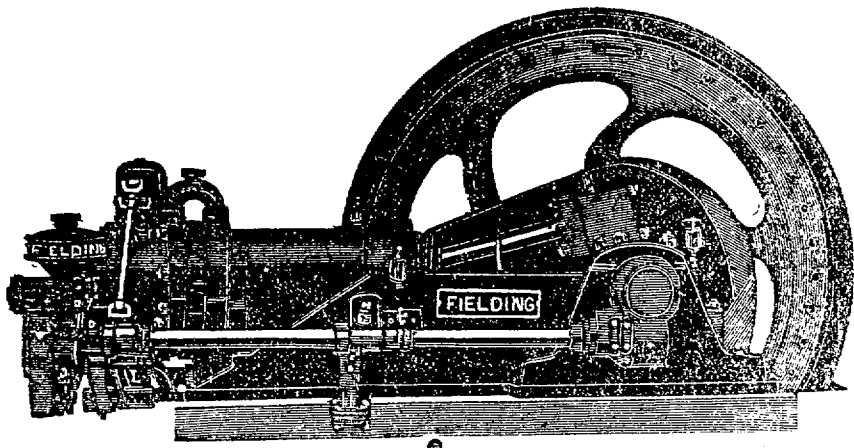
గుణము లేదని రుజువు చేయువారికి రూ. 1.6.0.0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అట్లేదే కనుక గనుల గారందే గనుల దుర్బలమును 1 నెలకు పరిపడు దొవధము గల రు. 6.0.0 కంటే నెలకు పరిపడు దొవధము వెల రు. 10.0.0 పూర్వకమున పోటీలు చేయవచ్చును.

రెడ్డి అందు కో, ప్రొ. ప్రముఖులు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గో. పాలపురం, క్రొ. తే. పేటపాస్టు గో. దావరిజిల్లా.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగ్” వేటెంటు శమిడిశర్ట్ క్విక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యా యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే ప్లాన్లు కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతృప్తి కరముగా పనిచేయును. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యా యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:

కె. లెఫోన్ డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., పోస్టు బాక్సు నెం 690 రు. 12, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు. నెం 203 రు.

వైద్యమండలిచే స్వర్ణ రజిత పతకములు యోగ్యతావ్రతములు బొందిన

ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, ఆష్టావధాని కందుకూరి వేంకట సుబ్బారావుగారి

ప్రజ్ఞామృతం

దీనికొరకు వ్రాయవలెనని మాత్రము మరువకుడు.

ఇది పూర్వము కవులు అవధానము సంగీతవిద్యాంశులు సేవించెడి మహాత్ములయొక్కయు, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయుటకు, కంఠ స్థైర్య మాధుర్యము సంతోషములను దీనికే దుర్లభమైన యాద్య మింకొకటి లేదని గట్టిగ జెప్పగలము. పరీక్షలలో గెలువ లేనిబుద్ధి దుర్బలము, బొంగురు జీరగల కంఠముగలవాడు, సమయస్ఫూర్తి లేని ప్రియములు కవులు పెక్కురు దీని సుగుణమును గని పెట్టియున్నారు. బుద్ధిమాంద్యమును వదలించి, మనోల్లాసమును గలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేసి కోకిలస్వగమునంటి కంఠస్థరము నిచ్చి, మేధావులనుగా జేయుటయే దీనిముఖ్యగుణము. భోజనమున సేవిధమున పద్ధతులుండదు.

40 పేజెట్లుగల సీసా రు 2.0-0

అమృతాశ్రమము, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

సమస్తమగు వ్రతమాదిరి నగలుదొరకు స్త్రీలము

ది ఆంధ్రాజ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెని.

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, వై. నాబాబురొడ్డు, మదరాసు.

మావద్ద ఆనేకరకములు వ్రతమాదిరి గాజులు, పెదగొలుసులు, కాసుమాలలు అడ్డగ చెక్కలు మొదలు బంగారు నగలు స్వర్ణ, నవరత్నములు వేసిన ఆనేకమాదిరి అడ్డగలు, జడవిళ్ళలు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పతకములు, మొదలగునన్ని వండి రైలుకూజులు, బంబర్లు, పేలాగిన్నెలు, కాపిసెట్లు మొదలగు పాత్రసామానులను ఆనేక రకములు కాళ్ళగొలుసులు, మొదలగు అన్ని వస్తువులు యెప్పుడు సిద్ధముగా యుండును. కాసు బంగారమునకున్న చాదికేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును. నచ్చనిది వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రాప్తి:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటికోటయ్య అందు బ్రదర్సు.

చెన్నపురి శాసనసభ

సశోన్ శ్రమములు

కోల్లేరునరస్సు దిగువభూములు

ప్ర:—(1) కోల్లేరు సరస్సునుట్టునున్న భూములు సాగుబడికి నిరుపయోగములే?

ఉ:—కొన్ని ఉపయోగమైనవి గలవు.

(2) ఆభూములను పశ్చిమతూర్పు కృష్ణాడెల్టాల పల్లపు ఆయకట్టునుండి తొలగించిరా?

ఉ:—తూర్పుకృష్ణాడెల్టాయందు + 7 కాంటరుదిగువభూములు పల్లపు ఆయకట్టునుండి తొలగింప బడినవి. గో. దావరి డెల్టాలో నివి చేర్చబడినవి.

3. ఆభూములు నదులనీరుతోగాక డ్రైయింగ్ నీరుతో గూడ సాగుబడియగుటకు పీలుగలదా? ఉ:—గలదు.

4. నిరుడు యాయేడుగూడ నీరుకొరకు పెట్టిన దరఖాస్తులను నిరాకరించిరా. ఏభూముల కట్టు నిరాకరించిరి. పీసలు నీటికిను యెంతవరకు విధించిరి? ఉ:—ప్రభుత్వమువారికి సమాచారము తెలియదు.

5. ఇట్టిభూములన్నియు నీటిసరఫరాయందు జేర్చవచ్చుననియు ప్రభుత్వమువారు 1919, లేక 20 లో ప్రకటనగావించిరా! వాటినిన్నిటిని ఆయకట్టులో చేర్చని పల్లపుభూములుగా గుర్తించిరా? ఉ:—ఏభూములనుగూడ ప్రభుత్వమువారు అట్లుపల్లపు భూములుగా గుర్తించలేదు. కోల్లేరునరస్సు దిగువ నున్నవియు మిగతా భూములయందు సంతృప్తిపై పల్లపు సాగుజేసికొనవచ్చునని మాత్రము ఉత్తరువునని యుండిరి.

6. ఆయకట్టునుగూర్చి ప్రభుత్వ ఉత్తరువున్నిటిని సభలో ప్రకటించెదరా? ఉ:—అట్లునప్పుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారు దలంచెదరు.

పెన్నార్లునది: ఇరిగేషను

రా. బి. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు:—ప్ర:—పెన్నార్లునది సంగమ ఆనకట్టచేరకముందు నెల్లూరుజిల్లాలో ఎన్నిమైళ్ళ వరకు వ్రసబడినది. అందెన్ని ఇరిగేషను కార్యలు గలవు? ఉ:—81 మైళ్లు (1) వియూకాల్య (2) వియూజమ్మల కెరువు (3) చేజ్లకాల్య (4) వెల్లేరుకాల్య (5) వెల్లేరుకాల్య.

ఇవిగాక యింకేమయిన నీటిసరఫరా యేర్పాటులుచేయుచున్నారాయని యడుగ ఆవిషయమై ప్రభుత్వమువారిలోచిందున్నారని తెలియ వచ్చెను.

ప్ర:—ఆనకట్టవాటి సముద్రములో బడువరకెన్నిమైళ్లు ఆలోపునవీమైనఇరిగేషనుస్థానములుగలవా ఉ:—16 మైళ్లు లేవు.

స్థానిక సంఘములు గోహత్య

గోవులను పశువులను హత్యచేయుట నిరాకరించుటను గూర్చి కొన్ని స్థానిక సంఘము తీర్మానించినవనియు ఇతరసంఘములను మూచించి యవిగూడ నట్లుతీర్మానించినవారేలేదాయని సి. మరుదవనండ్రిగారు ప్రశ్నింప, ఆవిషయమై ప్రభుత్వము వారి రెట్టిసమాచారము తెలియదనియు తెలిసికొన యుత్తిండుటనవసరమనయు బదులువచ్చెను.

టోలుగేట్లు

ఎ. చిదంబరంనాడమగారు:—ప్ర:—టోలుగేట్లు రాబడిలో భాగమును జిల్లాబోర్డులకీయ నిరాకరించిన పురపాలక సంఘములేవి. ఏల నిరాకరించినవి. ఏసంఘములు భాగమును తగ్గించి యిచ్చినవి. ఉ:—క్రీకాశం మధుర, పాలకోట, తిరుపత్తూరు, తిరువన్నామలై, పుంసంఘములు నిరాకరించినవి. అదొన్ని బల్లారి, కంజీవరం హాస్పేటు మాయవరం, పాల్లాచి, సేలం వెల్లూరు నగరములు తగ్గించిరి. కారణము అడబ్బు మునిసిపాలిటీ కవసర మగుటయే.

కూలీల ఎగుమతి

జి. రామేశ్వరరావుగారు:—ప్ర:—ఈరాష్ట్రమునందు కూలీల ఎగుమతి జేయుట దొడ్డున లేదు. వారికెవరు వేతనము లిచ్చుచున్నారు. కూలీలసాహక బాధకముల పరికించి శ్రద్ధవహించుట జెపరిచైన నియమించియుండిరా? ఆదేశమునందలి జీవనవ్యయమునకు దత్తమండలముల వ్యయమున కెంత వ్యత్యాసముగలదు.

ఉ:—సింహళము, మలయాదీవులకు ఎగుమతి జేయకమీషనరులు ఆచ్చట కంపెనీలచే నియమింపబడి జిల్లా అధికారులచే ఆమోదింపబడిన స్థానిక నిజంటులు. సింహళ మలయాదీవులకు బంపువారికి వేతనములు ప్రత్యేక నిధులనుండి ఆయా ప్రభుత్వముల వారిరురు. ఆస్సామునకు సంబంధించినవాగ్గి లేయాకు సంఘమువారిరురు.

ఎమిగ్రేషను చట్టము ప్రకారము నియమింపబడిన వైద్యదొడ్డులు, తడికిదారులు, జిల్లా లక్ష్మరులు, ఎమిగ్రేషను నూపర్నెంటుగా నియమింపబడిన మదరాసు కలెక్టరుగారు, కార్మికుల సాధక బాధకముల కనిపెట్టుచుండురు.

మలయాదీవియందు ఒక కార్మికునికి జీవనవ్యయము రూ. 10½ నుండి 14 యుండును. సింహళమునందు యిరువురు బిడ్డలుగల దంపతులకు ఈవలకు రూ. 21 అగును. అస్సామల వివిధ రీతుల యుండును. దత్తమండలములలో గ్రామములందు వ్యయ ముగూర్చిగూడ ప్రభుత్వమువారు సరిగా జెప్పజాలరు.

తిరుచనాపల్లి జెయిలు

తిరుచనాపల్లి జెయిలులో 1680 మంది ఖైదీలందరిని ఒక్కసారియే ఒక్క కుండవద్దనే స్నానముచేయ విధించుచు న్నారా? స్నానము చేర్పాటు లెట్లున్నవి. జెయిలు లెట్లు భోజనపదార్థముల నిచ్చుచున్నారు. అని సత్యమూర్తిగా రడిగిన కొన్నిప్రశ్నలకు స్నానము చేర్పాటులు ఆచోట్లగలవనియు, ఖైదీలు 20 మంది ఒక సారి భోజనము చందరనియు, మిగిలిన చేర్పాటులన్నియు సరిగానేయున్న వనియు ప్రభుత్వ తరము వచ్చెను.

ప్రభుత్వసభ్యుల ప్రయాణఖర్చులు

జె. ఎ. సాలదానాగారు:—ప్రభుత్వసభ్యులు, మంత్రులు ప్రయాణముజేయుచున్నపుడు రైల్వేలో సెలూనుల సుపయోగించుతారా, రిజర్వుడు 1 వ తరగతిబండ్ల సుపయోగించుతారా? వారి ఖర్చులు తగ్గించుటకు ఏమిచేర్పాటులు జేసిరి?

జె:—ప్రభుత్వసభ్యులు మంత్రులు రిజర్వు 1 వ తరగతి బండ్ల సుపయోగించుదురు. వారిఖర్చుల తగ్గించు చేర్పాటులు జరుగవు.

ఇంపీరియలు బ్యాంకు కేసు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—

1. ఇంపీరియలు బ్యాంకు మోసముకేసు విచారణగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి నుండు ప్రకటన గావించలేదు. ఎప్పుడు ప్రకటన గావించనున్నది?

జె:—ఆగష్టు 18 వ తేదీన ప్రకటన గావించిరి.

అనంతపురంజిల్లా చెరువుల మరమ్మత్తు

కురువెల్లిపల్లి చెరువు మరమ్మత్తు లేకుండుటచే 857 ఎకరములు 15 ఏళ్లనుండి బంజరుగా పడియున్నవి. దానినిగూర్చి యేమిరీతిలో విహించిరి అర్దులాగాను, బి. రామేశ్వర రావుగారు ప్రశ్నించిరి.

జె:—ఈచెరువునకు నీరసప్రయోగమునని మూడుకాల్యలు. మొదటిది మత్సర చెరువులోని అధికమగునీరు, రెండవది తాటివంకా, మూడవది రాంపురంవంక మొదటిది సరిగనేయున్నది. రెండవది మన్నిమడుగు గ్రామమునందలి చెరువునకు మరల్చబడినది. మూడవది చాలయెండ్రుండి జరుగుచున్న పంకముచే పూడ్చుకొనిపోయినది. దీనిని నివారించుటకు వాటివంకకు అడ్డొట్టువేసి మత్సరచెరువునకు కలుపు వేర్వొక కాల్య త్రవ్వించవలెనని సూచనలు గలవు. ఇవి సూచనయేర్పాటులుగనుక రయితుల ఖర్చులనుభరింపమన్నచో జరుగనేరవు.

ఇంపీరియలు బ్యాంకు కేసు

సత్యమూర్తిగారి సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నలకు లామెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఇంపీరియలు బ్యాంకు కేసును విచారించిన న్యాయమూర్తి బీసీగా, ప్రాసీక్యూటరు న్యాయవాది చాల న్యాయముగ ప్రవర్తించెననియు అందుచే ప్రభుత్వము వారు గ్రాంటుగారిని ప్రాసీక్యూటరు నడుపుటకు నియమించుటలో సరిగనే ప్రవర్తించిరినియు నుడివెను.

సత్య:—ప్రాసీక్యూటరు న్యాయవాది, ఇంపీరియలు బ్యాంకు ట్రెజరీ మానేజరు నారాయణయ్యగారిని సాక్ష్యమునకు పిలువలేదు. దీనినిబట్టి జూచిపో గ్రాంటుగారు క్రమముగ ప్రవర్తించిరిని ప్రభుత్వమువారికి తెలియరా?

లా. మెం:—అది సప్లిమెంటరీ ప్రశ్న గాదు.

సి. వెం. రమణయ్యగారు:—ఇంపీరియలు బ్యాంకు కేసు విచారణ చుండు జగినవివరముల ప్రకటించెదరా?

లా. మెం:—అది అసాధ్యము.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:—ఈ కేసునందు పోలీసువారి చర్యయెడల ప్రభుత్వమువారు సంతృప్తిపడెదరా?

అధ్య:—అది సప్లిమెంటరీ ప్రశ్న గాదు.

మార్చివివరాలు

కనిగిరిజిల్లాశయము నెల్లూరుజిల్లామార్చివివరాలనుకనిగిరి జిల్లాశయము దిగువనన్న భూములన్నియు ప్రతియేడు నీటిలో మునుగుచుండుటచే యీ అవాంతరమును తిప్పించుట కైట్టియేర్పాటులు జేయనిశ్చయించిరిని బి. రామచంద్రా రెడ్డిగారు ప్రశ్నించిరి.

జె:—మార్చి డ్రెయిను అభివృద్ధి జేయుటకు గూర్చి 1907 సం॥ విచారించిరి. కాని ఏమిలేకుండెను. దానిక్రింది ఆయకట్టును కనిగిరి జిల్లాశయముక్రిందను మార్పుట గూడ లాభకరముగా నగపడలేదు.

సత్యమూర్తిగారు:—అభివృద్ధి తీర్మానముయమున, అధికసభ్యుడు, దేశీయంగ శాఖనుండి “ఒకవిప్స” పంపబడె

నని చెలిపెను. పాడిసనుగారు ఏ యధికారముక్రింద నా విప్సను పంపెను.

గా॥ న్యాపుగారు:—పాడిసనుగారు అధికార రీత్యానా శిష్యును పంపలేదు. మరియే హోదాలో పంపింజో చెలియదు.

ఏ. రంగనాథ మొదటియారుగారు:—అట్టివిప్సను పంపుటకు పాడిసనుగారి కట్టి అధికారముగలదు.

గా॥ న్యాపుగారు:—నోటీసుగావలెను.

సత్యమూర్తిగారు:—ఆ “విప్స” ను ఏ అధికారముతో పంపెనో పాడిసనుగారు చెలిపెదరా?

లామెంబరుగారు, ఈ ప్రశ్న నాజేపించుచు, ఈ సభలో ఒక అధికారసభ్యుని చర్యనుగరించి ప్రశ్నించునపుడు, ఆచర్య అధికారరీత్యా యొనర్చబడినదేయై యుండవలెనని చెప్పిరి. ఈ ప్రశ్నను ప్రత్యేకముగావేయ. వలసినదని అధ్యక్షుడు చెలిపెను.

లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

10, నిన్ జెట్ రోడ్డు, లాహోరు.

(1924 సం॥ మార్చి 28 వ తేదీన 1913 సం॥ ఇండియా కంపెనీల ఆప్త నమసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.)

అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 10,00,000 వాటా 1-కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000

ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలెను.

వాటాలుగా విభజింపబడినది

ధరఖాస్తుతో రూ 5 లును, మంజూరైన తరువాత రూ 5 లును, మిగతకోరినప్పుడు ప్రాప్యేసు లోని నిబంధనల ప్రకారము చెల్లించవలెను. జాపితా త్వరలో మూయబడుటచే దరఖాస్తుదారులు తక్షణమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. చందాలు వేయబడిన మూలధనము రూ 8,50,000 లకు పైగానే గలదు.

బోరు ఆఫ్ డైరెక్టరులు

1. లాలా లజపతిరాయిగారు, 2. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు, 3. రాయి జగదీశ్ రామ్ గారు, 4. రాయిబహదూరు లాలా ధన్వంతరీరాయిగారు, 5. లాలా దివాన్ చందుగారు, 6. డాక్టరు నిహాల్ చందు సిక్రిగారు, 7. పండిత కె. సంతానంగారు.

అసాధారణమైన, అపూర్వమైన విజయముగలుగుచున్నది. మొదటి 4 మాసములలోనే 450 ప్రస్తావములకు ప్రమాణము రూ 1000000 లకు వచ్చినది. మిత్రవ్యయమునకు, డౌగ్లెట్ కు పూచీఇవ్వబడును. మాకంపెనీలో పోగొట్టు నకుండుటకు, నిర్వివాదమునకు ప్రత్యేక సదుపాయములు గలవు. ప్రస్తుతము నవీనపద్ధతుల నన్నిటినుసరించియే భీమాకంపెనీన వహారము జరుపబడుచున్నది. ప్రాప్యేసుకు, ఫారములకు, ఇతరసంగతులకు ప్రధానకార్యాలయమునకు దరఖాస్తుసంపిన పంపబడును.

పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగు డైరెక్టరు)

మంచి పజుకుబడి, పూచీలవారుమాత్రము దరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపునవలెను.

లోకల్ అడ్వైజరు కార్యాలయము, 16 నుంకురామ కెట్టిపేటి, మద్రాసు.

రోగములవల్ల దుఃఖ మొందిన వారికి దేవిక బౌద్ధములు రెండుగలవు.

అవి నపుంసకత్వమును పోగొట్టి శాశ్వతయావనము నిచ్చునవి.

మదనమంజరిమాతలు

కడుపులోనికి పుచ్చుకొనుమందు. ఇది జీర్ణము, వలబంధము మొదలు నపుంసకత్వ మవరకున్న అన్ని వ్యాధులను కుదుర్చుచున్నది.

నపుంసకత్వారి ఘృతము

యథానామ తథాగుణాః అను తీరుగా ఇది నపుంసకత్వమునకు బద్ధకైరి. దీనిని పై నాడుటచే ఏలాటి దుర్బలమును పొరిపోవును.

క్రయం డబ్బి ఒకటికి రూ 1/- 6-కి రూ 5/- 12-కి రూ 9/-
రాజువైద్యనారాయణ కేశవజీ, 49 బుదరుపేటి, జార్జి ట్రాక్, మద్రాసు.

కాంపాండువడిబారువడిజాచిత లచ్చస్తకం

వక్రిళ్లుకున్న, వక్రికులకున్న, వడ్డివ్యాపారస్తులకున్న

ముఖ్యమైన లచ్చస్తకము

అసలుమొత్తము పైసమొదలు ఎంతమొత్తమైనను కాలము పోరోజుమొదలు ఎంతకాలమైనను, 28 వడ్డికేట్లతో సాలు సరికాంపాండువడ్డితో ఆయెలసలీ ఘాయలున్న 50 వడ్డికేట్లతో బారువడ్డిలున్న అతిసులభముగా కనుగొనవచ్చును. 28, 29, 30, 31 రోజులుగలవెలలలో ప్రతిరోజున యొక్క జీతములు యింటిఅద్దెలు మొదలగునవికూడ తెలియును. నిండు క్యాలికోతైండు వడ్డికాకాగితములు. పుస్తకము యింగ్లీషు, తెలుగు, ఆరవభాషలలో యున్నది. వెల రూ 2-0-0 లు. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. వలయువారు క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

పంక సూర్యనారాయణ సి. ఏ., బి. ఎల్.

రాజమండ్రి, గోదావరిజిల్లా.

విప్సాచినివారిణియనుకలరామందు

ఇది కలరావ్యాధి లయందు అమోఘముగా కుణమిచ్చి ఖ్యాతివహించి యున్నది. సాధారణముగ కలిగె అన్ని విధములకు విరేచన వ్యాధులయందును కుటుంబౌషధముగా వాడతగయున్నది. వెల బడ్డి 1కి రూ 1-4-0 అన్ని ఔషధములకు వి. పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము. కోరువారికి ఆంగ్ల, ఆంధ్ర క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

క్రీరవర్ధని

యిది పిల్లలకు చనుపాలను వృద్ధిచేయును. కృత్రిమపాల ఆహారము నిచ్చి పిల్లలను పోషించుట చేకలుగుధనవ్యయ, రోగముదాయము తప్పిపోను. బడ్డి 1కి ధర రూ 1.8-0.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ప్రొపైగేటరు, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

చెన్న పురి శాసనసభ

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రభుత్వ ప్రాధమిక విద్యా విధానము

నిన్నటికార్యక్రమము

నిన్నటికినిమున ఆల్బాన్సోరానంతరము తిరిగి 2½ గంటలకు శాసనసభవారు సమావేశమైరి. ప్రధానమున, విద్యాంగమంత్రిగోరిన సభిమెంటు గ్రాంటుపై చర్చ జరిగెను. ఆ గ్రాంటు అంగీకరింపబడిన తరువాత, శాసనసభాధ్యక్షుని వేతనమును రెల 1-కి రు 2000 లుగా నిర్ణయించును అమెంటు ప్రవేశపెట్టినట్లును, స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిగారి 1919 సం. పు చెప్పే ప్రతిభురపాలక సంఘశాసన సవరణట్లును సభవారిచే సంగీకరింపబడెను. తరువాత ఆమెంటు ఇరిగేషను డిల్లపై నెలకు కమిటీనివేడకను సభలో నివేదించెను.

ప్రాథమికవిద్యాప్రచారమునకు గ్రాంటు

రా. ప. సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు:—క్రొత్తగా ప్రాథమికపాఠశాలల నెలకొల్పటముగాను స్థానిక సంఘములకు సహాయమొనర్చటముగాను రు 160000 ల గ్రాంటు నొసగవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

ఈ సందర్భమున విద్యాంగమంత్రి ప్రభుత్వవిధానమును వివరించుచు (1) స్థానిక సంఘములద్వారాను (2) ప్రత్యేక సంస్థలచేతను వ్యక్తులచేతను స్థానికపండిన విద్యాపరిష్కాపనలకు సహాయ మొనర్చియు రెండవవిధములుగా విద్యాప్రచారమునకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడగలరని నుడివెను. (1) విధానము ప్రకారము స్థానిక సంఘములు విద్యపన్ను నెంత వసూలుజేయునో ప్రభుత్వమువారుగూడ నంతము త్రమునే వారి కొనగదరు. రెండవవిధానప్రకారము విద్యాప్రచార మొనర్చవలెనన్న విరివిగ ధనసహాయ మొనర్చవలెనుగాని ప్రస్తుతనిబంధనల సవరించిన నేగాని అది సాధ్యముగాదు. 500 లకు పైగా జనాభాగల ప్రతి గ్రామములోను పాఠశాల నేర్పరపవలెనన్న క్రొత్తపాఠశాలల (1) పాఠశాలను రు 19½ లక్షలను (2) వానికెక్కును పకరణముల నొసగుటకు రు 1 లక్షలను. (3) క్రొత్తపాఠశాలలకు దరికీదునందిన యుపాధ్యాయులకొరకు రు 23½ లక్షలను,

గతవత్సరము విద్యాధికారుల సమావేశమువారు (1) (2) లను 5 వత్సరములలోను 3 విషయమును 10 వత్సరములలోను పూర్తిచేయవలెనని నూచించిరి. అందుల కీవత్సరము 6½ లక్షల గ్రాంటును గోరగా ఆర్థికస్థానిక సంఘమువారు, విద్యపన్నును నవూలుచేయు తాలూకాబోర్డులకు మాత్రమే సహాయ మొనర్చవలెనని గోరిరి.

ఇందులకు స్పీకరులను తయారుజేయుటకు నైదావేట తాలూకాలో పరిశోధనము జరిగెను. ఇతరతాలూకాలో గూడ నీవని త్వరలోనే ముగియగలదు. ఈవిధముగా పాఠశాలల స్థాపించుటకు ఆర్థికసామర్థ్యమువారు రు 2 లక్షల నొసగిరి. కానియిదిచాలదు. అందుచే 1000 జనాభాగల ప్రతి గ్రామమున, ఒక్కొక్క యుపాధ్యాయుడు గల పాఠశాలల నేర్పరుచుట కుద్దేశింపబడెను. ఈవిధముగా 54 తాలూకాలో ప్రస్తుతము పాఠశాలల నేర్పరుపవలెను. కాని, ఈవత్సరమున తాలూకాబోర్డులు 80 పాఠశాలలకంటె నధికముగ స్థాపించజాలవు గాన నవంబరుమాసప్రారంభము నుండియు, మొత్తము 881 పాఠశాలలనుమాత్రమే స్థాపింపబడును. ఒక్కొక్క పాఠశాలకు వత్సరమునకు రు 8000 వ్యయముగనని అంచనా వేయబడెను. ఈపాఠశాలలో ప్రస్తుతము నియమింపబడు నుపాధ్యాయులలో నూటికి 75 మంది చొప్పున మాత్రమే తరిగ్గిదు జేయబడినవారుగ నుండురు. మిగిలినవారికి నెల 1 కి రు 15 ల చొప్పున వేతనము లొసగబడును. ఈవిధముగా లెక్కవేసినచో ఈవత్సరము రు 168048 లు వ్యయముగను. ఈ గ్రాంటులో గోరబడిన స్వల్పమొత్తము, ఇదివరకే విద్యపన్నును వసూలుచేయు తాలూకాబోర్డులకు సహాయ మొనర్చుటకు మాత్రమే యుద్దేశింపబడెను.

నిమ్మజాతులకు విద్యాపాఠశాలములు

వీరయ్యగారు:—నిమ్మజాతులకు ప్రత్యేక విద్యాపాఠశాలల నొనర్చుట కెంత మొత్తము ప్రత్యేకించాయించబడెనో తెలియగోరుచున్నాను. చాలపాఠశాలలు, పంచము విద్యార్థులను తేచ్చుకొన నిరాకరించుచున్నారు. అట్టి పాఠశాలలను ప్రభుత్వమువారు రెట్టిచర్యను దీసికొనుచున్నారో

తెలుపవలెను. ప్రస్తుతస్థితిగతులను సవరింపకయే, క్రొత్తపాఠశాలల నేర్పరుచుచుండుటవలన నెట్టిలాభమును లేవు.

సర్ పాత్రోగారు:—గోరననీయ సభ్యుని మొదటి ప్రశ్న సందర్భమున, కార్మికశాఖవారికి, పంచముల విద్యాపాఠశాలలనుకొరకు కొంత మొత్తము ప్రత్యేకింపబడెను. ఏతాలూకాబోర్డుగాని తమ పాఠశాలలందు పంచములకు ప్రవేశమును నిషేధించినచో నాబోర్డునకును, పాఠశాలకును సహాయము నిరాకరింపబడును.

విశ్వనాథదాసు మహాశయో:—సభిమెంటు గ్రాంటును బలపరుచుచు, ఆర్థికసహాయము నొసగుటయందు ప్రభుత్వమువారు తేర్చుచుకొనిన విధానమును నిరసించిరి. తాలూకాబోర్డులు విద్యాపన్నును విధించిన నేగాని వారికి సహాయ మొనర్చుమని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించుట చాల అక్రమము. ఈ గ్రాంటును బలపరచినంతమాత్రమున ప్రభుత్వవిద్యావిధానము సంతృప్తికరముగ నున్నదని ఎంచరాదు.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు:—ఈ రాష్ట్రమునందు ప్రైవేటు సంస్థలయొక్కయు, వ్యక్తులయొక్కయు పాఠశాలలకు గ్రాంటులనొసగి ప్రోత్సహింపవలెను. ఆవధిని నవలంబించు నెడల తక్కువ వ్యయముతో పని జరుగగలదు. అంతయిగాక చాలకాలమునుండియు నట్టిసంస్థలు, వ్యక్తులను నే చాలవరకు విద్యాప్రచారము జరుగుచున్నది. వీర తాలూకాబోర్డులచే క్రొత్తపన్ను విధించుటలకు ప్రభుత్వమువారు రెండుమూలముగా బలవంతపెట్టుచున్నందుచు చాల అక్రమము. అట్టిబోర్డుల ప్రత్యేకముగ పన్ను వసూలుజేసినను చేయకపోయినను గూడ ప్రభుత్వమువారి సహాయము నందితీరవలెను.

ఖాన్ బహదూరు కలిపుల్లాసాహెబుగారు:—గ్రాంటును బలపరుచుచు, స్వయంసహాయముపై నాధారపడి యుండు లభోర్డులకే ప్రభుత్వమువారు సహాయ మొనర్చు విధానము చాలామగ నున్నదని నుడివెను.

బి. మునుస్వామిసాయుడుగారు:—చిత్తూరుజిల్లా చాల వీరదయిగుటచే నారు క్రొత్తపన్నులను విధింపజాలరు. అచ్చటి ప్రజలదివరకే పన్నులభారము ఎపింపలేకయున్నార. అందుచే దత్తమండలములతోపాటు చిత్తూరును గూడ ప్రభుత్వవిధానమునుండి మినహాయించవలెను.

సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు:—క్రొత్తపాఠశాలలను ప్రారంభించుచు పాఠశాలకాలకు సహాయమొనర్చక విడిచి వేయరాదనియు గోరిరి. ప్రత్యేకవ్యక్తులచే పరిపాలింపబడు పాఠశాలలు ఇతరపాఠశాలలకంటె చాలమితవ్యయముచే నాగింపబడుచున్నవిషయ నుండరకును తెలిసినదే. ఇది ప్రస్తుతము గూడ 4/5 వంతులు అట్టిపాఠశాలలే. గతవత్సరము ఏర్పరుపబడిన జిల్లా విద్యాధికారుల సమావేశమునందు 1000 కంటె నెక్కువజనాభాగల ప్రతి గ్రామమునందును పాఠశాలల నెలకొల్పవలెను ప్రైవేటు వ్యక్తుల ప్రోత్సహించి ధనసహాయ మొనర్చవలెనని తీర్మానింపబడెను. ఈ విధానమును ప్రోత్సహించుటకు ప్రభుత్వమువారు రెట్టిచర్యను దీసికొనిరి. గతవత్సరము విశాఖపట్టణముజిల్లాయందు ప్రైవేటుపాఠశాలల కొనగబడు ఆర్థికసహాయము నూటికి 17½ చొప్పున తగ్గింపబడెను. ఇదివరకున్న పాఠశాలకే సహాయ మొనర్చక మాడ్చుచు క్రొత్తపాఠశాలల నేర్పరుచుటకు పరుగెత్తుట ఎట్టిన్యాయము? ప్రత్యేకముగ విద్యపన్ను వసూలుజేసిన తాలూకాబోర్డులకే ప్రభుత్వమువారి సహాయ మొనగబడు విధానము ఏమాత్రమును న్యాయముగలేదు. క్రొత్తపాఠశాలల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగా తమ వ్యయముపైనే స్థాపింపవలెను. ప్రభుత్వమువారు తాలూకాబోర్డుల నీరూపమున కిషింపరాదు. స్థానిక సంఘము లెవ్వియును ప్రభుత్వమువారిచర్యను ప్రశంసించజాలవు.

తరువాత సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు తమ కోయంబత్తూరుజిల్లా చాల వీరదనియును, అచ్చట నేరము లధికమనియు విద్యాపీనతయే అందుకు కారణమనియు అందుచే ప్రభుత్వమువారుజిల్లాలో విద్యావ్యాపనకొరకు తాలూకాబోర్డులకు విరివిగ ధనసహాయ మొనర్చవలెనని కోరిరి.

రాయబహదూర్ ఎస్. కృష్ణారావుగారు:—స్థానికబోర్డులను అన్నిటిని ఎట్టివిచక్షణయందు లేకుండ విద్యపన్నును విధింపవలసినదిగా బలవంతపెట్టరాదని నుడివెరి. అతూప్రదేశముల

లోని ప్రజలకేయియును వారిదివరకు చెల్లించుచున్న పన్నులభారమును గూడ గమనింపవలెను. ప్రాథమికవిద్యాశాసనము రాకపూర్వమే కొన్నిబోర్డులవారు ప్రజలపై గరిష్టమొత్తములను పన్ను విధించిరి. వారిని తిరిగి పన్నుల విధింపవలసినదని గోరరాదు. క్రొత్తపాఠశాలలను స్థాపించుటకు ప్రస్తుతము గోరబడిన గ్రాంటునందలి సిద్ధాంతమునకు మాయాక్షేపణమును తెలుపుచున్నాము.

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు:—ప్రాథమికవిద్యావ్యాపనము ప్రభుత్వమువారి విధియే గాని ప్రజలకు గాని స్థానిక సంఘములకుగాని ఆవిషయముతో ప్రసక్తిలేదు. ఇట్టివాద్యతల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తప్రాథమికవిద్యాశాసనమును దేవలెను. ప్రస్తుతమున్న శాసనము చాల ఆక్షేపణయుగ నున్నది.

సర్ పాత్రోగారు:—ప్రైవేటు వ్యక్తుల ప్రయత్నముల ద్వారాను సంస్థలద్వారాను మాత్రమే ఈరాష్ట్రమున 2/3 వంతుల విద్యాప్రచారము జరుగుచు న్నది. ఈ తరగతి పాఠశాలలకు విరివిగ ధన సహాయ మొనర్చవలసిన ఆకర్షకతను ప్రభుత్వమువారు గమనించియే యున్నారు. ఈ సహాయము నొనర్చుటకుగాను గ్రాంటుల కొడునందు మార్పుల నొనర్చవలెను. ఇందుకు వ్యవధిపట్టును. అంతవరకును, ప్రభుత్వమువారు రెట్టివిధానమును లేక యురకుండజాలరు. అందుచే ప్రస్తుత నిబంధన లవకాశ మొసగినంతవరకు ఈపద్ధతి ప్రారంభింపబడెను. విద్యపన్నునే బోర్డు వసూలుజేసిన వారికందరికి సహాయ మొనర్చబడుచుగాని, భాగ్యవంతులకు బోర్డు అనియు వీరబోర్డు అనియు విచక్షణ లేదు. ధనము లభించిన కొలదిని ఈసహాయ మధిక మొనర్చబడును. విద్యావ్యాపన కార్యమున ప్రత్యేకవ్యక్తులచే స్థాపిత మగు పాఠశాలలయొక్క సహాయము కొరకు ప్రభుత్వమువారు రక్షించుచున్నాము. ధన మధికముగ లభించిన కొలదియను అట్టిపాఠశాలలకు ప్రభుత్వమువారు రధికముగ సహాయ మొనర్చెదరు.

తరువాత ప్రతిపాదన వోటునకురెట్టు సభవారిచే సంగీకరింపబడెను.

శాసనసభాధ్యక్షుని వేతననిర్ణయచట్టము

గా. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు:—ఇక మీద నెన్నుకొనబడు శాసనసభాధ్యక్షులకు నెల 1 కి రు 2000 ల చొప్పున వేతనము నొసగవలెనని నిర్ణయించుచు నొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. ఇంతవఱకును, శాసనసభాధ్యక్షుని వేతనమును గవర్నరే నిర్ణయించుచుండెను. కాని అధ్యక్షులపదవికి ఎన్నికలు జరుగుట ప్రారంభమైనతరువాత నట్టి అధ్యక్షులవేతనమును శాసనసభవారే ఒక శాసనముద్వారా నిర్ణయింపవలెనని భారత ప్రభుత్వ శాసనమునందు నిర్ణయింపబడెను. ఆ ప్రకారమే శాసనము గావింపబడుచున్నది. ఖాన్ బహదూరు సర్. హబీబుల్లాగారు పై ప్రతిపాదనను బలపరచినతరువాత, బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు సభవారు అనుమతించిరి. ప్రతిపాదనని కోరికపైన అధ్యక్షుడు నెం 80 స్టాండింగును ఆడదులోని నిబంధనలనుండి ఈ బిల్లును మినహాయించినతరువాత బిల్లుపై కాజు వారిగా చర్చజరిగెను.

వేతనమును తగ్గించుటకు సవరణ

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు:—అధ్యక్షుని వేతనమును రు 2000 లకు బదులుగా రు 1500 లుగా నిర్ణయింపవలెనని సవరణ నుపపాదించుచు, భారతదేశముయొక్క దారిద్ర్యస్థితియే వేతన ప్రతిపాదనకు కారణముగాని మరెట్టి విషయమును కారణముగాదని నుడివెను. అధ్యక్షుడు కొంత హాదాతో నుండవలెననియు, ఆతనికి కొన్ని సౌకర్యము లుండవలెననియు, శాసనసభ్యులకు విందుల నొనర్చుచుండవలెననియు నాకుచెలియును. కాని ఈదేశీయదృష్టితులందు మనముపెద్దపెద్దవేతనముల నొసగజాలము. నెలకు 1500 లు న్యాయముగ మొత్తమేగాని తక్కువ మొత్తముగాదు. ఆ మొత్తము నాతడు తనహాదాకు భంగములేకుండ జరుపుకొనవచ్చును. అంతయిగాక, మనము తరుచుగా విదేశీయోక్త్యులకు అత్యధికమగు వేతనము లొసగబడుచున్నవనియు, అనేక కొట్లమంది ఒక్కపూజాభోజనముతో మాత్రమేజీవించు దారిద్ర్యస్థితియందున్నదేశము ఎప్పుడవేతనముల నొసగలేదనియు వాదించుచుండుము. మన యధీనమునందున వేతనములను న్యాయమగ్గునంతవరకు తగ్గించునెడల మనవాక్కులకు చేతలకును సమన్వయము గుడురగలదు. శాసనసభ్యులు తమ అల్లవెన్నలను తగ్గించుకొనినవిషయముగూడ మీకు జ్ఞాపకముండవచ్చును.

జి. రామేశ్వరరావుగారు:—సవరణను బలపరుచుచు, ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు చాలకష్టముగ ఆర్థికస్థితియను

కున్నారనియు, నరదలు మొదలగు వానివలన కలిగినకష్టముల పూర్తి చేయుట కధికమగు మొత్తము లవసరముగ నున్నవనియు, అందుచే అధ్యక్షునివేతనముపై వోటునొసగునపుడు ముందుగ గుచారింపవలెననియు నుడివెను.

సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు:—ఇతర రాష్ట్రము లందు, అధ్యక్షుల కొనగబడుచున్న వేతనముతో పోల్చితే యెడల నీ మొత్త మత్యక్తమనినదివిరి. ఆంగ్లేషమున కామన్న సభాధ్యక్షుడు సంవత్సరమునకు 5000 పవనలవేతనము నొసగ బడుచున్నాడు. ప్రధమమున కాసన సభాధ్యక్షుని వేతనము 8000ల చొప్పున వేతనమొసగబడుచుండెను. కాని, అప్పుడు తనంతదానే, పరిశితుల నన్నిటిని విచారించి వేతనమును 2000లుగా తగ్గించుకొనెను. అందుచే నతనిహోదాను నిలువపెట్టుట కింత వేతనము అవసరమని యెంచుచున్నాను.

సత్యమూర్తిగారు:—అధ్యక్షుల వేతనమును రు 1000 లకు తగ్గింపవలెనని గోరుచు నాపేరగుడ నొకసవరణగలదు. కాని నేనాసవరణను వదులుకొని నామిత్రుని సవరణను బలపరచుచున్నాను. లామెంబరుగారు చెలిపిన విషయములందు, రు. 2000 వేతనమునకు బలముగ కారణము గాన్పించుట లేదు. ఈ చట్టము నొనర్చునపుడు, ప్రపంచములో కల్ల దానిద్ర్య బాధితముగ దేశముకొరకే చట్టము నొనర్చుచున్నామని జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. ఆంగ్లేషము చాలభాగ్యవంతులగు దేశము అంతయు గాక కామన్నసభాధిపతికి హోదా చాలగొప్పది. అతని బాధ్యతలను పనియు అధికము. అతనిని ప్రస్తుత కాసనసభాధ్యక్షునకును పోలికయే లేదు. దేశమున ప్రజాప్రాతినిధ్య నూత్రములను ప్రవేశపెట్ట నెత్తించుచున్న సమయమున ప్రజామంజుర వేతనములనే నిర్ణయింపవలెను. అధ్యక్షుడు కాసనసభాధిపతికి విందులాసగవలసి యుండుననియు తనహోదాను గాపాడుకొనవలసి యుండుననియు చెలువబడెను. నేనువిందుల నైన మానుకొనెదమని పెద్దవేతనముల నొసగజాలను. ఇంతవరకు నీదేశమున ఒక్క అస్సామ రాష్ట్రమునమాత్రము అధ్యక్షుని వేతనము కాసనసభాధిపతికి నిర్ణయింపబడెను. వారు రు.500ల వేతనమును నిర్ణయించిరి. ఈసవరణంతోకే మూడురెట్లవేతనము లొసగుచున్నది. పాక్షిక ప్రశ్నగా మేము దీనినిపరిగణించుట లేదు. అధ్యక్షునిపదవికి పోటీచేయుటకు ప్రాప్తికాభ్యర్థి నెవ్వరిని మేమునిలువ యెత్తించుట లేదు. అందుచే పాక్షికాభిమానములను వదిలి ఈసవరణను చర్చింపగోరుచున్నాను.

ప్రొఫెసరు రత్నస్వామిగారు:—ప్రపంచము నింకను అధికాకారుల వేతనముపై వారిహోదాయ దర్జాయను ఆధారపడియున్నది. అందుచే 2000 కంటె చాలఅధికమగు వేతనమునే అధ్యక్షునికొనగవలెను. మద్రాసువంటినగరమున రి తక్కువవేతనముతో తనహోదాను దర్జాను సాగించుకొనుటకష్టము. అంతయు గాక వేతనమును తగ్గించినయెడల నిజముగ సామర్థ్యవంతు లీవపని గోరరు ప్రభుత్వోద్యోగము నందు పెన్నెను పుచ్చుకొనినవారో, లేక పనిలేని ధనికులనో ఎన్నుకొనవలసియుండును.

సి, వి, ఎస్, నరసింహారాజుగారు, సభయందు భేదాభిప్రాయము గాన్పించుచుండుటచే ప్రతిపాదకులు సవరణ సుప సహరించుకొను టుచితమని నూచించెను. అందుపై రంగ నాథమొదలియారుగారు, సభవారి యనుమతితో సవరణ సుప సహరించుకొనిరి.

తరువాత అధ్యక్షునకు నెలకు రు 2000 ల వేతనము నొసగవలయు ననుబిల్లు సభవారిచే నేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను.

మరియొక సవరణ

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు:—ప్రభుత్వోద్యోగములనుండి విరమించుకొని, పెన్నెనులను పుచ్చుకొనుచున్న సభ్యులు కాసనసభాధ్యక్షుని పదవికి ఎన్నుకొనబడినపుడు వారి పెన్నెనుతో సమానముగ వేతనమును మాత్రమే యొసగవలెనని ప్రతిపాదించిరి. ఇదియను సికిలసర్వీసు నిబంధనలందుగూడ నిట్టి నిబంధన యే గలదు. ప్రభుత్వోద్యోగమున పనిచేయునప్పుడు అతడు వాండుచున్న వేతనముకంటె నెక్కువమొత్తము వేతనము నందరాదను నుద్దేశమే ఇందుకు కారణము. అధికారపదవుల జ్ఞుడి పెన్నెను పుచ్చుకొనినవా లీసభయందు చాలమంది గలరు. వారి యధ్యక్షులపదవి స్వీకరింప నర్హులకలవారు. అందుచే నీసవరణ యవసరముగ దోచెను.

డాక్టరు యు. రామారావుగారు సవరణను బలపరచిరి. కాని వోటునకు పెట్టగా సవరణ విగతయెను. తరువాత బిల్లు సభవారిచే నెట్టి ప్రాతినిధ్యమును లేకుండ నంగీకరింపబడెను.

చెన్ననగర పురపాలక శాసనసవరణబిల్లు
పానుగల్లురాజుగారు 1919 సం॥ చెన్ననగర పురపాలక శాసనసవరణ బిల్లును ప్రవేశపెట్టెను. ఒకటన్న లోపల బరవుగల మోటారు బండపైన గూడ పన్ను విధించుట కీ బిల్లుద్దేశింపబడెను. ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుటకు అనుమతి యొసగబడి నతరువాత బిల్లును విచారించుటకు నెలెట్టుకమిటిని నియమింప నవసరము లేదని ప్రతిపాదించగా నదిగూడ సభవారిచే నంగీకృతమయ్యెను.

సా. వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—ప్రస్తుత కాసనము నందింకను చాలలోపములు గలవనియు వానినన్నిటిని చూడ సవరించుటగా నొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టవలసినదనియు, నుడివెను. ప్రస్తుత కాసనము క్రింద పురపాలకాధ్యక్షుడు నిరధికారియగువ్యక్తియేగాని నిజముగ సభికారులు లేవు. కమిషనరుయొక్క సభికారులను కంటులేకుండ సభిక మొనర్చబడెను. 1919 సం॥ కాసనము అతని అధికారులను తగ్గించుట కుద్దేశించినను ఫలితమున వాయధికారులు మెచ్చింపబడెనే గాని తగ్గలేదు. ప్రస్తుత బిల్లును హృదయభూతముగ బలపరచుచున్నాను. తరువాత బిల్లుపై వోటును దీసికొనగా ప్రతిపాదకులు లేకయే యంగీకరింపబడెను.

ఇరిగేషనుబిల్లుపై నెలెట్టుకమిటి నివేదిక

గా॥ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు:— నెలెట్టుకమిటివారిచే సవరింపబడిన ఇరిగేషను బిల్లును అనుజ్ఞా నొసగుచు భారతప్రభుత్వమువారినుండి ఇప్పడే తంతివార్త వచ్చెను. నెలెట్టుకమిటి నివేదికమును గురించి మాత్రమిప్పుడు నుడివెను. ఈ సవరణనుండలి ఒకముఖ్యవార్తాపత్రిక, నివేదికను “అసహ్యకరముగ రాజీ” అనివర్ణించెను. వార్తాపత్రికలు తమఇష్టమునచ్చినటుల వ్రాసికొనవచ్చును. కాని, నెలెట్టుకమిటియందు గావించబడినపనియు, అందు చర్చింపబడిన విషయములను వాటికి బాగుగా చెలియును. ఇందు “రాజీ” ఏమాత్రమును లేదని నామిత్రులను నమ్మించుట కెక్కువక్రమ యవసరములేదు. కమిటివారి నిర్ణయములలో నొక్కటియును అట్టిదిలేదు. తామత్యవసరమని యెంచిన మార్పులను ఎక్కడను విడువలేదు. ప్రస్తుతము 894 సవరణలు ప్రతిపాదించబడ నున్నవను విషయమును 15 గురు సభ్యులు భిన్నాభిప్రాయమును చెలిపిన విషయమును “ఎట్టి” రాజీయును లేదనుటకు నివర్తనము. నెలెట్టుకమిటి యందు జమిందారులు తమ వాదనలను చెలుపుటకు సంపూర్ణముగ నవకాశ మొసగబడెను. వారు తమకష్టములలో ముఖ్యమైనవానివిూద తమవృత్తిని కేంద్రీకరించెదరని దలచితినిగాని అట్లు జరుగలేదు. అంతయు గాక, నెలెట్టుకమిటివారిచే బాగుగ విచారింపబడి, నిరీకరింపబడిన విషయములందుగూడ తిరిగి ఈసభలో సవరణల సుపపాదించునన్నారు. నాకందు కెంతమాత్రమును ఆగ్రహములేదు. సవరణల సుపపాదించుటకు వారికిగల హక్కు సుపపాదించుకొనుచున్నాను. కాని నెలెట్టుకమిటివారు తగినయవకాశములకంటె సభికమగు నవకాశములను వారు ముందు ఎప్పటికిని పొందజాలరు. భూమిని ప్రభుత్వమువారి సొత్తుగా ప్రకటించు విషయమును ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగ నాలోచించుచున్నారు. ఇకమీదనే కాసనసభయు వారివిషయముల నింతకాంతముగ వినజాలదు. నెలెట్టుకమిటివారు నివేదికను ప్రతివారికిని పూర్తిగా నవకాశ మొసగిన తరువాత ఎట్టితొందర జూపక బాగుగ విచారించి గావించిరిని మాత్రమిప్పుడు చెలుపగోరుచున్నాను.

అంతటితో నీదినమునకు సభముగి సెను. తిరిగి రేపు సమావేశమైనపుడు ఈబిల్లును తిరిగి నెలెట్టుకమిటివారికి పునర్యచారణకొరకు పంపవలెనని యుపపాదించురు.

నేటి కార్యక్రమము

ఇరిగేషను బిల్లు

చెన్నపురి కాసనసభ ఈ దినమున తిరిగి 11 గంటలకు ది. బి. స్వామికృష్ణపిళ్లైగారి అధ్యక్షతకీర్తింప సమావేశమయి ఇరిగేషనుబిల్లునుగురించి చర్చించెను.

బిల్లును తిరిగి నెలెట్టుకమిటికి పంపవలెనని

ఫిరోజ్ తరముల యనంతరము ఎస్. సత్యమూర్తిగారు, బిల్లును తిరిగి నెలెట్టుకమిటివారి విచారణార్థము పంపవలెనని సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారి ప్రతిపాదనకు సవరణగా సుపపాదించుచు బిల్లు నుడివెను. సవరింపబడినబిల్లు “అసహ్యకరముగ రాజీ” అని ఒక వార్తాపత్రికయందు కేర్పబడినవిశేషము నిజమే. పైవిశేషమునకు రెండర్థాలు గలవు. “రాజీ” జనకారణ మనహ్యకరముగ నుండునన్ను. ఫలితము అసహ్యకరముగ నుండవచ్చును. ఈ రెండర్థకారణ

ముచే నీది “అసహ్యకరముగ రాజీ”యని నాయగము. ఈబిల్లు రాని ముఖ్యవిషయములన్నియు వేరుగ నుండుటచేను. వానిని సంపూర్ణముగ విచారించుటకుగాను తిరిగి బిల్లును నెలెట్టుకమిటికిపంపుట అవసరము. ఈ ప్రతిపాదన నెలెట్టుకమిటిపై సభిళంపనతీర్మానము గాదు. అట్లుచూచే వేరొక నెలెట్టుకమిటిని నియమింపవలెననియే గోరియుండెడివాడను. నివేదికయందు 17 భిన్నాభిప్రాయములు చెలియబడినవి. దీనినిజూడగా చాల ముఖ్యవిషయములు, కమిటిచూచు లూర్తిగ చర్చింపబడలేదన్నయు గాగలదు. అందుచే నీబిల్లును తిరిగి నెలెట్టుకమిటి యందు చర్చింపవలసిన యావశ్యకత స్పష్టమగును. నెలెట్టుకమిటి నివేదికము తయారైన నెలెడినములవరకును, సభ్యులకు అందుకేయబడలేదు. అవి ముంగుగా అధికారులకు మాత్రమే అందబడెను. నెలెట్టుకమిటివారియెదుట నొసగబడిన సాత్వములను ఈసభవారి కందజేయలేదు. అందువలన, ఏయే కారణములచే నెట్టిమార్పు లొనర్చవలసినవో, ఎట్టిమార్పులు న్యాయమో నిర్ణయించుటకు సభవారికి వివరముగ చెలియుటకు విలులేకుండపోయెను.

న్యాయసభ్యుడు:—ఏ నెలెట్టుకమిటియెదుట నొసగబడిన సాత్వమును ప్రకటించుట ఆచారముగాదు. కాసనసభవారు ఒక తీర్మానరూపమున గోరినప్పుడు మాత్రమే అట్లానర్పబడును.

సత్యమూర్తిగారు:—ఇదిచాల చిక్కులతో గూడుకొనినచట్టము. అందుచే ఏమాకారములచే నేయేనిర్ణయములు గావించబడెనో చెలిసికొనుట కీసభవారికి హక్కుగలదు. సవరింపబడినబిల్లును తిరిగి భారతప్రభుత్వమువారియనుజ్ఞ వడయుట అవసరమనియెంచెను. ఎంతయో గొప్పమార్పు లొనర్చబడినదేవచ్చు ఇటుల జరిగియుండును. నీటివిషయమున ప్రభుత్వము వారిహక్కుల నిర్ణయించుటకీబిల్లు యుద్దేశింపబడెను. ప్రభుత్వమువారి కట్టిహక్కులనొసగుట కీసభవారి కొక్కరికే అధికారముగలదు. ఈబిల్లువలన, ప్రభుత్వాధికారులకు, నీటిపన్నును విధించుటకు అధికార మొసగబడెను. పన్నులనువిధించునధికార మియొక్కసభవారికే యుండవలెనుగాని ప్రభుత్వాధికారులకుండరాదు. ప్రజాప్రభుత్వాధ్యక్షులనుండి సంపూర్ణముగ విరుద్ధము. చాలవిషయములందు నీవిలుకొల్పల అధికారులు తొలగింపబడెను. ఈబిల్లుననుసరించివింధనలనెర్పరుచు అధికారము తయై ప్రభుత్వాధికారుల కొసగబడెను. ఇది నిరంకుశాధికారము సభిక మొనర్చుచున్నదేగాని తగ్గించుట లేదు. నెలెట్టుకమిటిలోని సభ్యులకొందరే. ఈబిల్లువలన రైతులయొక్కయు భూస్వాములయొక్కయు జమిందారులయొక్కయు హక్కులన్నియు భంగపరుపబడుచున్నవని నివేదికయందు వ్రాసిరి. ఇంతకన్న నీబిల్లుపై వేరు ఆక్షేపణ లవసరముగనా. ప్రజలందరి హక్కులను భంగపరచు బిల్లును తిరిగి పునర్విమర్శించుట అవసరము. బిల్లును తిరిగి పునర్విమర్శనకు పంపి అందరిహక్కులను అనుకూలముగిరిచి సవరింపవలెక.

ముయ్యచెట్టిగారు:—సవరణను బలపరచుచు నీబిల్లు జీవితావసరముగ విషయములందు రాజీ వంటిదని నుడివెను ఈబిల్లునుచెంబటే అంగీకరింపవలసిన యావశ్యకత యెద్దియు లేదు. ఈబిల్లువలన గలగు ఫలితముల నాచరణలో పెట్టుట కిదివరకే వేరేయకాసనము గలవు. ఇట్టి కాసనమున్న నేగాని ఇరిగేషను కార్యముల సత్ఫలప్రసూనులకు భారత ప్రభుత్వమువారు ధనమును ఋణమొసగరని లామెంబరు చెలుపుచుండెను.

న్యాయసభ్యుడు:—ఋణమొసగు విషయమును విచారించవలసి చెలిపితిని.

చెట్టిగారు:—మనమీ కాసనమును గావించిన తరువాత ఋణమొసగవచ్చునా లేదా న విచారించెదరేగాని తప్పక ఇచ్చి తీరదగిన నమ్మకముగూడ లేదు. అట్టితరీ, ఇంతతొందరగా బిల్లును ముగించుటెందులకు. మనము లేక లేక ఇట్టికాసనము నొసర్పవలెనుచున్నాము. అందుచే అన్ని విషయములను పూర్తిచర్చించి, నిర్ణయమున కాసనమునొప్పు టుచితము. ఇటీవల గతిన కావేరినది వరదలవలన ననేక ప్రాంతములను లుచ్చించెను. ప్రజలకును భూగర్భమున నత్తములుగలిగెను. ఇట్టిసంధ్యములందు వేరేవేరు తరగతులను ఇప్పడే బిల్లునుకేర్ప టుచితము. అట్లాగాక తొందరపడి ఈబిల్లును ముగించుచో సవరణబిల్లులను చేవలసి యుండును. ఈబిల్లునును ప్రాతిబిల్లునును పోలిక చాల తక్కువ. అందుచే నీబిల్లులోని విషయములను, వేరేవేరు ప్రాంతములందరే ప్రజలు పంక చెలిసికొని విశేషమైనా ముఖ్యమైన వాని నవకాశములేదు.

శివరావుగారు:—సవరణను తీవ్రముగ ముందుకు ప్రభుత్వము తిరిగి నెలెట్టుకమిటిపై పంపవలెనని గాన్పించినది నుడివెను. నెలెట్టుకమిటియందు జరిగినచర్చయు చెట్టిగారిభాషయులేవు. ఈబిల్లును తిరిగి నెలెట్టుకమిటికి పంపవలసినదనినా, ప్రస్తుత బిల్లు నందు గల ముఖ్యముగ లోపము చెప్పి యే విధముగ మార్పుల నొనర్చవలెనో వేరొక బిల్లును పులువసరము. కాని ప్రతిపాదకు డెట్టిసూచనల నొనర్పలేదు

ఈ విజయమునకు ప్రధానాధ్యక్షుడు "నీటి పనులపై ప్రభుత్వ మునకుగల హక్కుల విషయము నెల్లప్పుడు కమిటీయందు పూర్ణగా చర్చింపబడెను. బొబ్బిలి మహారాజు, జయభరము మహారాజు మొదలగు జమీందారులును భూస్వాములును తమతమ కష్టనష్టములను హక్కులను, ప్రతినిధులద్వారా నెల్లప్పుడు కమిటీవారి యందు బట్టెరి. ఆ విషయము లన్నియు విచారించబడి, ప్రతి విషయమును ఒకటి రెండువారే నొకటిగా దీక్షింపి చర్చించి, వోటులను పుచ్చుకొని నిర్ణయించితిమి. ఇందెట్టి "రాజీ"లు గాని మరేమియుగాని లేవు. ది. బ. కృష్ణ నాయుడుగారు సి. వి. జుకటరవణ అయ్యంగారు, ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారుగూడ సవరణ నెదుర్చుచు మాట్లాడిరి. ప్రస్తుతము బిల్లు నందు శూలలోపములు గలవనియు, కాని అవి, తిరిగి బిల్లు అంతయు నెల్లప్పుడు కమిటీవారికి వంపబడవలసినంత పెద్దవిషయములు గావనియు ఈ సభయందే వానిని సర్పంచియొద్దనునియును శ్రీనివాస అయ్యంగారు రసిరి.

సవరణ వీరిపోయెను

అంతట నగ్నక్షుడు సవరణవోటునకు పెట్టి అత్యధిక సంఖ్యతోనే నిరాకరింపబడెనని ప్రకటించెను. అయినప్పటికిని గూడ గా సి. వి. రామస్వామి అయ్యగారు పోలును గోరికి సత్కమార్గి గారు:— వోటింగు ఫలితము నగ్నక్షుడు ప్రకటించి తరువాత, విజయమందిన పక్షములోని ప్రతిపాదకుడు పోలింగును గోరరాదనియు, అట్లుగోరుట హక్కును దుర్వినియోగ మొనర్చుటయనియు ఇటీవల భారతకానసభాధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను. ఆ కానసభయొక్క నిబంధనలను ఈ సభయొక్క నిబంధనలను ఒకటియని యొందెదను. ప్రస్తుత సందర్భమున ఫలితము ప్రభుత్వసభ్యుని కనుకూలముగ ప్రకటించబడెను. నాకు ప్రతిపాటులకు ఫలితము ప్రకటించబడినను నేను పోలును గోరరాదు. అందుచే పోలున కనుమరించుటకు పూర్వ విషయమును నిర్ణయింపగోరుచున్నాను.

మొదట:— నా గౌరవనీయమిత్రులు: అనుకూలముగ నెవ్వరును లేరు. ఆ విషయమును కప్పి పుచ్చుటకుగాను గౌరవనీయ సభ్యుడు ఈ ప్రశ్నను చెప్పినట్లున్నది. అందుచే నేను నాకోరిక నుపసంహరించుకొనుచున్నాను.

సత్కమార్గి గారు:— నా ప్రతిపాదన కనుకూలముగ నెవ్వరును లేరను నంతమాత్రమున నేనిట్లు గోరుటలేదు. నేను బలపరిచిన యాతమను గలసి ఇర్వరమే నిలువవలసి భచ్చినను నేనెంతమాత్రమును భయపడను. అట్లు భయపడుదు ననుకొను వారు వట్టిబుద్ధి లేనివారు తప్ప వేరుగారు.

నాయకాళి సభ్యుడు:— అధ్యక్షా, మేము పోలునకు నిష్పవహించుచున్నాము. గౌరవనీయ సభ్యుని కోరికపై పోలును గోరకుండ నుండవలసిగాని ఆతని తుదివాక్యములను ఆట్టిపదములపైపైకి నుపయోగించుకొండ నుగపాతము నేర్పటకు గాను పోలును గోరుచున్నాను.

అధ్యక్షుని నిర్ణయము ననుసరించి పోలును దీక్షింపగా సవరణకు 9 గురు అనుకూలముగను ప్రతిపాటులకు 65 గురును సమ్మతమునగుటచే వీరిపోయెను. తరువాత, బిల్లును ప్రవేశపెట్టుచు లామెంబరు గావించిన ప్రతిపాదన సభవారిచే అంగీకరింపబడెను. అంతటితో 1½ గంటలకు సభాకార్యక్రమము ముగింపబడెను. తిరిగి సోమవారము సమావేశమయ్యెదరు.

* * *

సోమవారమున ఇర్రిగేపనుబిల్లుపై చర్చ జరుగుననియు, సుంగళ బుడవారములలో అధికారతరసభ్యుల కార్యక్రమము తేలికవడుననియు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

ఇంపీరియల్ సినిమా హౌరోడు, తిరువళ్ళికేణి

11-10-24 శనివారమునుండి 17-10-24 తేదీ శుక్రవారమువరకు యంత్రము 6-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 వన, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు.

కౌంటు ఆఫ్ మాంటీక్రిస్టో

2 వ భాగము.

కలరా మాత్రలు

డబ్బి 1.5 12 మాత్రలు వెల య 0.6-0.

కలరా వ్యాధిని ఒకవిధమైన అంటునాణ్యము.

కలరా తగిలిన వంటకే మందులు తినుట అవ్యక్తము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

సాంకేతిక వార్తలు

జగన్నాథభక్త సభ - 12 వ తేదీని పాటక చేరి జరుగదు:— ఈనెల 12 వ తేదీని సుబ్రహ్మణ్య పిళ్ళ గారి పాటకచేరి జరుగునని ప్రకటించబడెనుగాని కొన్ని కారణములవలన అనాడు పాటకచేరి జరగను కార్యవర్గము మాకు ప్రాసరి.

ఆంధ్రమహాజనసభలు:— ఆంధ్రరాష్ట్రీయమహాజనసభయొక్కయు, ఆంధ్రమహాజనసభయొక్కయు ఆహ్వాన సంఘముల సాధారణసభలు సోమవారము సాయంత్రము 5 గం 30 నిమిషకు ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయమున జరుగును. ఇదివరకు చేరిన వాలంటీయర్లు ముందుచేరవలసినవారును సభా సముదాయమునకు రావలసిన కార్యదర్శులు కొరవ చున్నారు.

శ్రీసంగీతశాల - నందనూరు కాలక్షేపం:— శంభుచెట్టి పిడి రిజి గృహమున. అనగా నాగప్పచెట్టి పిల్లారి వసతిమంటపమునందు. శేపు (12 వ తేదీ ఆదివారం) సాయంత్రము 4½ గంటలకు శ్రీమతి జయలక్ష్మి (శ్రీరంగం) అనునొక బ్రాహ్మణ విద్యుషీమణి నందనూరు చరిత్రనుగూర్చి కాలక్షేపము కావించును.

పీవీల్ స్పెషల్ వరదసహాయనిధి:— 12 వ తేదీ ఆదివారం 4-50 గంటలకు మహాజనసభలో వరదసహాయనిధి సంఘముయొక్క సమావేశముజరుగునని పీవీల్ స్పెషల్ వరదసహాయనిధి కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నారు.

యాత్రీర్యాన ముపాదించబడినది: మైసూరు సివిలు ఉద్యోగులనిబంధనలను తొలగించువారు తిరిగి ఆలోచించెదరని గజటులో చెల్లుబుట్టిన విషయమునకు ఆ బ్యానుఖాను గారి తీర్మానము సంబంధించియుండెను. (1) పోటీలనను, ప్రత్యేక ఎన్నికలనను యిముందు సివిలు ఉద్యోగులు నియమించబడుదురనియు (2) తామేదా మైసూరు రిప్రజెంటేటివి అసెంబ్లీ.

శ్రీత్యాగరాజస్వామి సమాధి:— శ్రీ రామాయణ కీర్తనలకర్తగా కాశ్యపకీర్తి వ్రాడసిన త్యాగరాజస్వామివారి సమాధి (అంత్యకాల నివాసస్థలము)ని పునర్నిర్మాణము చేయుటకై ఆయుధభక్తులగు బెంగుళూరు నాగరత్నంగారు పూనుకొని రి. డి. సి. తో బాటు గురు శాంతి వెంటటరామయ్య మున్నగుభక్తుల సహాయముగూడ పునర్నిర్మాణము గావించబడును. ఆస్థలమునందు ఆభరణవిగ్రహమును 1925 జనవరి 7 వ తేదీన స్థాపించుటకు నిశ్చయించును. ఈవిషయమున తన యేర్పాటులు జరుపుటకు శేపు కాశీకెట్టిపిడిలో గురువిలాసునందు బహిరంగసభ జరుగును.

నవరాత్రి మహాత్మ్యము:— ఆంధ్రమిత్రులగు, బ్రహ్మశ్రీ, వాడ వెంకటాచలయ్యగారు వారి స్వగృహమునందు 1924 సం॥ సెప్టెంబరు 29 వ తారీఖునుండి, అక్టోబరు 6 వ తేదీవరకుతరం చేసి ఆరాధన జరిపిరి. ప్రతిరోజున్ను ఉదయం 10 ఘంటలకు సహస్రనామార్చన కావించబడెను. సాయంత్రమున 6-30 ఘంటలకుపూజచేసి, వేదవిదులగు విప్రులతో మంత్రపుష్పము జరిపించిరి. ఆవిప్రులకు వందనతంబూల ప్రసాదంబులనొసగి ఉపచరించి సంభాషనలతో తృప్తిగావించి శ్రేష్ఠాకార్యదంబుల బడసిరి. రిక్తవిప్రులకు భోజనము గావించిరి. పెక్కుండ్రు స్నేహితులకు దివ్యఅహారములుయిడివారిని గౌరవించిరి.

ఒక సవరణ

ఈనెల 9 తేదీ గురువారం పత్రికలో హిందూమహమ్మదీయ మైత్రియుత్సవమునే శీర్షికక్రింద చెప్పెనులో జరిగిన బహిరంగసభలో నేనుచెప్పినమాటలను ప్రకటించుటలో నొక పొరపాటును కనిపెట్టివాను. దానిని సవరణచేయ కొరుచున్నాను. హిందూ మహమ్మదీయ వివాదలను ప్రభుత్వమువారు కారణమునుసంతయును బలమునున్నదని నేను చెప్పియుండలేదు. నేనుచెప్పిన దేమనగా. అలివియరు రిడింగు పభువులకూడా అయికమత్రియకొరుచు తంతివార్తలు పంపియుండుటకుభూచక్రము. అయినను యీ అన్యదేశపరిపాలనావిధానమున ఉద్యోగములకును కానసభ్యత్వముమొదలగు పదవులకును ఆశపడి పోటీ పడుచున్నంతవరకు యీ వివాదాలు తప్పవు. ఈ పదవులందాక మనము వదిలి కలిసి పనిచేసినగాని స్వరాజ్యము రాదు.

వి. రామదాసు

ఆంధ్రస్వరాజ్య పార్టీసభ

(కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు)

ఈనెల 19-20 తేదీలన ఆంధ్రరాష్ట్ర స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యుల సాధారణసమావేశము చెన్నపురిలో జరుగును. ఆగష్టు మాసములో కలకత్తాలో జరిగిన స్వరాజ్యపార్టీ మహాసభవారిచే ఆహ్వానింపబడిన విధానము ననుసరించి స్వరాజ్యపార్టీని ప్రపునర్నిర్మాణము చేయుటకును, కార్యక్రమమును నిర్ధారణచేయుటకును, 1924-25 సంవత్సరమున ఉద్యోగుల నెన్నుకొనుటకును ఈ సభ సమావేశపరచబడుచున్నది. కాలమును స్థలమును తమవారే ప్రచురింపబడును. యావారందినములలో పార్టీతరపున ప్రచారముచేయుటకు శ్రీయుర చేనువరపురామదాసు, పి. యల్. కామ్రేగార్లు సర్కారులలో కొన్ని ప్రదేశములకు వెళ్ళెదరు. చెన్నపురిలో జరగునొక సభకు స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులు అందరును విచ్చేయబ్రాభితులు.

వాతావరణ నిధి

1924 సం॥ అక్టోబరు నెల 11-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	యి. గడి	అత్తగిల్లో	అత్తగిల్లో	వర్షము	అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి వర్షము	ఈనెల వరకు మొత్తము
	గత 24 గంటలలో	అత్తగిల్లో	గత 24 గంటలలో	వర్షము	అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి వర్షము	ఈనెల వరకు మొత్తము
గోపాలపురం	79.8	75.1	3.92	8.68	44.989	
విశాఖపట్టణము	80.0	79.3	...	2.29	37.09	
కాకినాడ	80.9	78.8	...	4.04	39.86	
మచిలీపట్టణము	92.8	79.7	...	1.00	41.51	
కర్నూలు	89.0	71.4	...	1.58	26.08	
బళ్లారి	90.1	68.1	0.04	0.07	20.58	
కడప	98.4	76.7	...	0.86	81.21	
నెల్లూరు	97.1	79.2	...	0.56	87.94	
మద్రాసు	92.2	76.8	0.14	2.28	50.74	
కడపూరు	80.5	78.0	...	1.68	52.90	
శేలము	92.7	78.7	...	0.48	39.39	
కొయంబట్లూరు	87.7	69.8	...	0	22.28	
తిరుమనాపల్లి	96.7	76.0	...	0.08	38.18	
నాగపట్టణము	94.2	78.9	...	0.29	54.98	
మధుర	96.3	74.9	...	0.12	33.50	
పాంబన్	90.8	79.2	...	0	37.84	
తిరునల్వేలి	0	28.31	
తిరువేండ్రము	83.0	78.7	...	0.31	64.51	
కొచ్చిన్	86.6	78.7	0.09	0.78	114.56	
కాలికట్టు	88.8	74.6	...	0.48	117.18	
మంగళూరు	77.4	72.6	1.98	2.96	125.67	
బెంగుళూరు	93.2	65.8	...	1.15	85.26	
మెర్కార	77.0	61.0	0.51	0.95	125.48	
కొడైకనల్	68.8	48.9	...	0.54	62.1	

సర్కారు:— గోపాలపురంలో 3.92" వర్షించెను. మేఘములు పట్టుకున్నవి. గోపాలపురంలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 8½ డిగ్రీలెక్కువ. మచిలీపట్టణములో 2 డిగ్రీలుఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2½ నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డెక్కన్:— బళ్లారిలో చినుకులుపడినవి. మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. కర్నూలులో పగటివేడిమి బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 2½ నుండి 3 డిగ్రీలుఎక్కువ.

కర్నాటకము:— మద్రాసులో 0.14" వర్షించెను. మేఘములు ఒరమోపురుగ నున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. నెల్లూరులో 5 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. మద్రాసులో 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2½ నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కొద్దిగ భౌతికచినుకులుతప్ప వాతావరణము అనుకూలముగానే యుండును.

సి. ఆర్. సామ్రా.

వాతావరణ నిధి.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

దినదినాభివృద్ధి కలుగుచున్నది

మహమ్మదాళిగారికి మహాత్ముడు వ్రాసిన లేఖ

నిన్న శుక్రవారమునాడు పాలుత్రావెను

నవదీవను పత్రిక

9 వ తేదీ రాత్రి చేరినతంతి

“ఫలరసము పుచ్చుకొనిన పిమ్మట గూడ వికార మేమియును కలుగలేదు. ఆయానము సీరసము మున్నగునవేవియును కనబడలేదు. బాగుగా నిద్రపట్టినది. కొంతవరకు పనిచేసెను. చాలమంది మిత్రులను చూచి మాటలాడెను. కొన్ని రోజులవరకును విశ్రాంతి పుచ్చుకొనవలెనని డాక్టరులు తెలిపిరిగాని వచ్చిన లేఖలలోను తంతులలోను ముఖ్యమైనవాని నన్నిటిని తనకు చూపించవలె” నని మహాత్ముడు పట్టుపట్టెను.”

ఆంధ్రాసుగారి ప్రకటనము

డాక్టరుల సేవ

“మహాత్మునకు దినదినము ఆరోగ్యభివృద్ధి కలుగుచున్నది గాన ప్రతిదినమును ప్రకటనలను చేయుటనవసరము అని డాక్టరులు తెలిపిరి. మహాత్ముడు 8 వ తేదీని ప్రాశనచేసెను. 9 వ తేదీని అంతఃఖులాసాగా నుండలేదు గాని నిన్న 10 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు చాలా ఖులాసాగా నుండెను. చాలసేపు హాయిగా నిద్రించెను. అందువలన చాలలాభము కలిగినది. నిన్న ఉదయమునుండి పాలు త్రాగ నారంభించెను గాని చాల కొద్దిగా తడవతడవకు నిచ్చుచున్నారు.

వైద్యులు పరీక్ష చేయుచున్నారు. మూత్రము నందలి దోషలక్షణము లన్నియును పూర్తిగా తొలగిపోయినవి. రసాయనజ్ఞుడు ఎస్. కే. సెను, డాక్టరు అన్నార్, డాక్టరు అబ్దుల్ హమాను, డాక్టరు జీవరాజు మెహతా, (బరోడా) డాక్టరు బివాల్కరు (లోనాపాలా)గార్లు చాలసేవ చేసిరి. వారందరును మనకృతజ్ఞతకు పాత్రులు. సేనుగారు రాత్రిలలో గూడ చాలసేపటివరకు యంత్రపరీక్ష చేయుచునే యుండిరి. వైద్యులకు సేనుగారి పరీక్షయే ముఖ్య భారముగా నుండెను. కడపటిరోజులలో మెహతా గారు చాలసేవచేసిరి. ఉపవాసచికిత్సానిపుణు డగు బివాల్కరుగారి సహాయము అగణ్యము. డాక్టరు అన్నార్, డాక్టరు రహమానుగార్లు మొదటినుండి కడవరకును మహాత్మునిసన్నిధిని వదలలేదు” అని ఆంధ్రాసుగారు నుడివిరి.

మహాత్ముని లేఖ

మహమ్మదాళిగారి గోదానము

“ప్రియసోదరా! మీరుదంపతు లిరువురునునాకు దాన మొసంగిన గోవును నేను చూచితిని. నేను తానిని చూడగలుగునట్లు నాశయ్యను పైకెత్తిరి. మీరు నాకు పై దోడుకం తెనుగూడ ప్రియలేములు. మీ రీతానమును చేయుటలు మిమ్ము ప్రేరేచినమీ ప్రేమ అగణ్యము. కవలలగు సోదరులకు మీ కిరు

వురకును (మహమ్మదీయులు) నాకును (హిందువు) గల గాఢసోదరప్రేమానుబంధము, మనరెండు మతములకును, మన దేశములకును, మానవప్రపంచమున కంతటికినిగూడ మహోపకారమును కలుగజేయునట్టి హిందూమహమ్మదీయమైత్రి రూపక మగు ఆభేద్యస్నేహబంధముగా పరిణమించుగాక. భగవంతునిమహిమ అగణ్యము. సంకల్పమాత్రమున నాతడద్భుతముల నెరవేర్చులడు. మీ ప్రియసోదరుడు,” ఎం. కే. గాంధీ” అని ఆ లేఖలో నుండెను.

ఈ లేఖ నిమ్మని మాచి లేఖరి మాలానాగారి నడుగగా యిది వ్యక్తిసంబంధ మని మొదట మాలానాగారు సంశయించిరిగాని దానిని ప్రకటించిన హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి జు పడగలదని మాచి లేఖరి తెలుపగా, చివరకు దాని నొసగిరి. (అ. ప్రె.)

గంగానది వంధలు

శువులు కొట్టుకొనిపోవుట

అల్లాబాదు, 10 అక్టోబరు:—ఇదివరకు వచ్చినంతగా రాకపోయినను గంగానది యిప్పుడేవల వరదలలోనున్నది. పశువులనేకములు కాన్పూరు వైపునుండి ప్రవాహములో కొట్టుకొని పోవును కలఁజూత్రము బయటి కనుపడుచున్నవి.

మిర్జాపూరు పంజాబు మెయిలు 7 గంటలు ఆలస్యముగా వచ్చినది. (అ. ప్రె.)

ఇండియా హైకమీషనరు

ఎ. సి. చటర్జీగారిని నియమించుట

పత్రికావ్యాఖ్యానము

“ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియా”

బొంబాయి, అక్టోబరు 10:—ఇండియా హైకమీషనరుగా ఎ. సి. చటర్జీగారు నియమింపబడుతున్నారని “ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియా” పత్రిక ప్రధానవ్యాఖ్యలలో ఆయన పేరు ఉద్యోగరీత్యా వేరువేరు పనులలో జయప్రకాశముగా పనిచేయుటను నూర్చి చెప్పి, ఆయనకు సెక్రటేరియట్లో యెంత అనుభవమున్నను యిండియా హైకమీషనరుగా పనిచేయ గలుగుదురాయని ప్రశ్నించుచున్నది. ఢిల్లీ, సిమ్లా యుద్యోగులకుండ వలసిన లక్షణములు చటర్జీగారినున్నవో లేవో యింకను కూడ వలసియున్నదనియు యీపత్రిక చెప్పుచున్నది. తమ కయోగ్యుని నియమించితిమిగదా యని ప్రభుత్వమువారు పశ్చాత్తాపము పడరని నమ్ముచున్నామనిచెప్పి పత్రిక ముగించుచున్నది. (అ. ప్రె.)

వెదవడుగూరు (గుత్తి తాలూకా)

గుత్తి తాలూకా వెదవడుగూరు గ్రామమునందు విజయదశమిరోజున చెన్నకేశవస్వామిని పూరేగింపుపుత్తెనక సహాయమున శ్రీమహాత్మ్యగాంధీ, తిలక్ గార్లపూరేగింపు ఉత్సవమున్నది. మహాత్మ్యగాంధీగారి పుటవాసదీక్షనంతరమున పాతజాతీయదినము అనగా 8.10.24వ తేదీ ఉదయం యధావిధిగా కాస్తోత్సవముగా రాత్తుపూజ అతి ఉత్సాహముతో జయప్రకాశముగా భజనలతో జరిగినవని తెలియపర్చుటకంతయుసంతసించుచున్నాను. (బి.వి.లేఖరి)

11 వ ఆంధ్రమహాసభ

మదరాసు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభకా ప్రతినిధు లీసభకును ప్రతినిధులుగ నుండవచ్చును. వారేమియు ప్రత్యేకటిక్కట్లను కొనకకర్తలేదు. రాష్ట్రీయసభకు కొన్ని టిక్కెట్లతోనే దీనిని హాజరుకానవచ్చును. ఆంధ్రమహాసభకు మూత్రమే ప్రతినిధులు 20 గా రాదలచినవాడు ప్రతినిధులనుము 1 రుప్రత్యేకభృతి 0-8 0 చెల్లింపవలెను. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభాప్రతిక్షులు తిరిగి ప్రత్యేకముగా టిక్కెట్లను కొనకకర్తలేదే. అట్టి టిక్కెట్లతోనే ఆంధ్రమహాసభకు ప్రత్యేకముగా రావచ్చును. అనగా మొత్తము 2 సభలకు అయిననుపకే ఏ ఒకసభకుమాత్రమయిననుపకే ప్రతినిధులు 1 రుప్రత్యేకము 0.8 0 చుగుము చెల్లింపవలసి యుండును. సోమవారమునుండి ఆహ్వానము లంపబడును.

ఎ. యల్. శాస్త్రి,
కొ. శివరామకృష్ణారావు,
కార్యదర్శి.

ఆంధ్రవిద్యార్థుల రాష్ట్రీయసభ

వారి ఆహ్వానసంఘసమావేశము నిన్నటి సాయంకాలము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున సమావేశమై సి. ఆర్. రెడ్డిగారిని విద్యార్థిసభకు అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనిరి.

ఆహ్వాన సంఘాద్యక్షులుగ వేమవరపు రామదాసుగారును, ఉపాధ్యక్షులుగ ప్రొఫెసరు సి. నుబ్రహ్మణ్యయ్య (ఎఫ్. ఎం. యూ.) గారును ఎన్నుకొనబడిరి. కార్యదర్శులుగ కె. ఎల్. నరసింహారావు, పుల్లెల కీతారామయ్య, మల్లికార్జునరావును ఎన్నుకొనబడిరి.

ఆర్. చంద్రమౌళిగారు కోశాధిపతిగ నెన్నుకొనబడిరి. అన్నికళాశాల విద్యార్థులతో మంచి కార్యనిర్వాహక వర్గ మేర్పరుపబడెను.

ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రతినిధులను నరసింహారావుగారి పేర ప్రాయశుభము.

ఆంధ్రమహిళాసభ

ఈ నెల 18, 19, వ తేదీలందు ఆంధ్రమహిళాసభ చెన్నపురిలో సాంధ్యకాలమునందు జరుపబడును. ఈసభకు ఆహ్వానసంఘాద్యక్షులుగా రావు. హుద్దార్ వేమారు ఆశ్వాదుకెట్టిగారి భార్య వేమారు ఆంధ్రాభ్యుదయగారిని ఎన్నుకొనిరి. సభాధ్యక్షురాలుగా పాణికా కనుమ్మగారు ఎన్నుకొనబడిరి గాని వారు సమృతించినట్లు ఇంతవరకు తెలియలేదు. అధ్యక్షురాలిని ఎన్నుకొని కాగ్డలు అమ్మవేయించి సోదరుగౌళ్లకు పంపించుటకు వ్యభి యుండునో లేనో తెలియదు గనుక ఆంధ్రప్రదేశ్ ములంపరు దయచేసి మహిళాసభకు విచ్చేయుటకు రుగాక. ఇతరగ్రామములనుండి ప్రతినిధులుగ వచ్చువారికి ఉచితముగ భోజనవిసదాలు ఏర్పాటుచేయబడి యున్నవి. రాగోరువారు యీ దినవ వివరించియున్న చిరుగామాకు ముందుగా తెలియబరచవలెను.

సి. రుక్మిణమ్మ
నెం 75 అన్నాపిల్లపేటి, మద్రాసు.

కొత్తవేటతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

ఈ తాలూకానుండి తెల్లము కాంగ్రెసుకు పంపబడిన ఇద్దరు ప్రతినిధుల దరఖాస్తులు జిల్లా సంఘమువారికి యీ నెలాఖరుకు పంపబడియున్నందున ప్రతినిధులుగా వెళ్లగోరు అభ్యర్థులు తమ దరఖాస్తు రుసుము రు 3-0-0 చూడుము. అతో ఈ నెల 20 వ తేదీలోగా కొత్తవేట తాలూకా కాంగ్రెసుకార్యస్థానము (కొత్తవేట) నికు చేరువట్లు పంపవలసియును.

దేవులపల్లి సూర్యనారాయణమూర్తి
కార్యదర్శి

సింగియా స్త్రీమహావిశేషము కంపెనీ
ఈ కంపెనీయొక్క మూలధనము 4½ కోట్ల రూపాయలనుండి 1½ కోట్ల రూపాయలకు తగ్గింపబడెను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రపత్రిక

1924 సం. అక్టోబరు 11-వ తేది

శనివారము

సప్తమ బ్రాహ్మణేతర సమావేశము

సప్తమ బ్రాహ్మణేతర సమావేశము, నేటి దినము ది. బ. కృష్ణనాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద నిర్వహింపబడినది. ఈసభకు ముఖ్యపాత్రను నిర్వహించిన సర్ కార్యకర్త వేంకటరెడ్డి నాయుడు గారి అధ్యక్షత వహించి వలసియందెను. నాయుడుగారి అధ్యక్షత వహించిన జస్టిసువత్రికలో పెద్దయక్కరములతో ప్రచురించుచుండిరి. మధ్య పరకారముచే నయిన సమీపము అధ్యక్షపదవిని వహించినయొక్క కృష్ణనాయుడుగారి సానము నలంకరించెదరనియు ప్రకటించెను. వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులలో నొకరు. వీరు పారిశ్రామిక శాఖామాత్యులుగా బనిచేయుండిరి. ఇట్టి వారు అధ్యక్షపదవి నేల నిరాకరించిరి? ఈ విషయమై యూహనలములు ప్రబలెను. వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారి విషయమున సంగతి సందర్భములను వివరించుచు మాకు వ్రాసిన లేఖను వెంకటరెడ్డి ప్రచురించెను. ఈ లేఖగాంచిన నాయుడుగారిని ప్రేరేపించిన కారణములు బలవత్తరములనియు వీరికిని త్యాగరాయచెట్టిగారిని జరిగినవాదోపవాదములు త్రొసివేయదగినవి గావనియు తెలుపెను. జస్టిసువత్రిక వ్యవహారములు నాయుడుగారికి రుచింపలేదని వారిలేఖ వెల్లడించుచున్నది. వ్యక్తులచర్యలను విమర్శించుటకు తమకు సంపుర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలయునని నాయుడుగారు కోరిరి. జస్టిసువత్రికమునుండి లేచిపోయిన బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులతో సమాధానపడుటకు ప్రయత్నము సేయవలయునని నాయుడుగారి యుద్దేశ్యము. నతేతను ప్రభుత్వము లేచిపోవుటవలన జస్టిసువత్రికమునకు చాలబలము తగ్గెనని పరియోధ్యము. ఇంతయెగాక, ముంబైలో గల సర్వరాజ్యవిభాగము నొక బానిస కార్యకర్తలవలయునని గూడ పేరు భరించుచున్నది. సర్వరాజ్యసిద్ధికై కృషిసలుపుట తమధర్మమని వీరు భావించుచున్నారు. ఇతరులతో బాటు జస్టిసువత్రికమువారును కాంగ్రెసులో చేరి, ఇతిరీతిములతో కలసి పాటుపడవలయునని వీరికి స్పష్టము గలదు. నాయుడుగారి కోర్కెలయందు వివేచి మెదియులేదు. స్వరాజ్యమునందు కలహములను కలుపుకొనినట్లుకును, ఇతిరీతిములతో కలిసి యుండుటకును, ప్రయత్నించుట ప్రజ్ఞాతలరకును ధర్మమేగద. నాయుడుగారి కోర్కెకు, త్యాగరాయచెట్టిగారు సమ్మతించుటకు ఎంతమాత్రము సంభావ్యమగు తోలదు. జస్టిసువత్రికము బ్రాహ్మణేతర పక్షమున పక్షమునిరాధారమగుచున్నది. అత్యుత్సాహముతో కదిలుటయుగచున్నది. తమకు రుచింపవారి నెల్లఁచు ఈ పక్షము తలమివేయుచున్నది. సమాధానమును నీట గలుపుచున్నది.

జస్టిసువత్రికమునకు నున్న తాదర్శముగాని, కార్యచతురతగాని లేక, వ్యక్తుల స్వప్రయోజనపోషణము నకుమాత్రమే యపయోగపడుచున్నది. నిన్నటి జస్టిసువత్రిక వ్రాసిన యీ కేంద్రవాక్యములు, తీవ్రమగు ననవసరమునకు నిదర్శన మని ఎంచవచ్చును. “వ్యవహారములను దాడిగా లేక యిచ్చవచ్చినట్లుల బోనీయగూడదు. అవసర మగుచో, వాంఛనీయులుగాని భక్తిభావములేని సభ్యులను మన పక్షమునుండి తొలగించుటకు సంసిద్ధులమై యుండవలయును. బ్రాహ్మణేతరులపట్ల సేవామును జూపెడివారు, సంఘమిత్రులుగ నుండవలయునగాని స్వలాభమును పెంపొందించుకొను కళటపర్తములు గను ద్రోహములుగను నుండగూడదని నిశ్చయము గలుగవలయును.” జస్టిసువత్రిక యుద్దేశ్యము సఫల మగుచో జస్టిసువత్రికమునకు నామరూపములుంజాలవు. ఇది సరే రామలింగారెడ్డి, నతేతను మున్నగు ముఖ్య సభ్యులు చీలిపోయిరి. నేడు వేంకటరెడ్డినాయుడుగారు చీలిపోవుచున్నారు. ఇంకను ఎందరను వెడల గొట్టెదరో తెలియదు. ఇకమిగులువా రెవరుండురు? నేటిసభాధ్యక్షులగు ది. బ. కృష్ణనాయుడు గారు మామూలుపాటను బాడిరి. బ్రాహ్మణేతరీద్యమము ప్రజాసామాన్యమునకు ప్రాతినిధ్యము వహించునని వీరు చెలికిరి గాని, ఆచరణలో నట్లు జరుగుటలేదు. ఈసంగతిని సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారు తమలేఖలో సంగీకరించియుండిరి. మంత్రులు చేసిన కార్యములను వీరు కొనియాడిరిగాని, తామేమియు చేయజాలకబోతిమని మంత్రులే యొప్పుకొనుచున్నారు. మంత్రులుతయారు జేసిన మూడుచట్టములను వీరు మెచ్చుకొనిరి. కాని మూడుచట్టములను ప్రజల కెట్టిలాభము గలిగింపలేదని చెలుప నక్కరలేదు. పరిశ్రమల సహాయచట్టము క్రింద పెంపొందిన పరిశ్రమలు గనుపించవు. మతధర్మాదాయములచట్టము చెన్నరాజధానిలో గలుగ జేసిన అలజడినిగూర్చి చెప్ప నక్కరలేదు. ఇక విశ్వవిద్యాలయచట్టము ఉన్నతవిద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడ నేరదని సుప్రసిద్ధులగు ఆర్. వేంకటరత్నంనాయుడుగారును తదితరులును అభిప్రాయ మిచ్చియుండిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి విఫలమయ్యెనని కృష్ణనాయుడుగారు రంగీకరించెదరు. ద్వంద్వప్రభుత్వవిభాగమును సంస్కరించుటకు వీలులేదనియు దానినంత యింజనీయరులయే యుత్తమమనియు వీరియుద్దేశ్యము. కేంద్రప్రభుత్వమున ప్రజల కెట్టి యధికారము లేదనియు జరుగవలసిన సంస్కరణములనుగూర్చి యోచించుటకు రాండుటేలిలు సమావేశ మవసరమనియు వీరియుద్దేశ్యము. లికమిషను సూచనలను వీరు నిరాకరించిరి. కాంగ్రెసులో నన్నిపక్షములవారును జేరుటకై మహాత్ముడు సూచించిన ఏర్పాటులు కృష్ణనాయుడుగారికి రుచించుటలేదు. కద్దరునిర్మాణము హిందూమహమ్మదీయ సంయోగములు గల కార్యక్రమము రాజకీయముగాదనియు బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసులో జేరగూడదనియు, కృష్ణనాయుడుగారు హెచ్చరించిరి. కాంగ్రెసులో జేరకుండు ఏ రెంతకాలము నిలిచియుండరో, అంతకాలమును వీరు ముందుకు రానేరరు. కృష్ణనాయుడుగారి సలహాను తిరస్కరించుట, బ్రాహ్మణేతరుల ధర్మము. అహింస

సంఘాధ్యక్షులగు రత్న స్వామిగారు గడ్డకట్టిన జస్టిసువత్రికను వీరిచూచు. సర్వరాజ్యపరిపాలనము వనికి రాదని వీరికిను వాదించుచున్నారు. జస్టిసువత్రికము మొదట నెట్టి యాశయములతో ప్రారంభమయ్యెనో, వానిని విడనాడగూడదని వీరి తలంపు. వీరి యూహనంగీకరించుచో, జస్టిసువత్రికమువారు సర్వరాజ్యమును గోరజాలరు. ఇట్టి పక్షమునుండి, పలువురు ప్రభుములు వెడలిపోవుట వింతగాదు. ఇంకను పలువురు వెడలిపోవుట కవకాశము గలదు. కాంగ్రెసుతో సంబంధములేక, స్వరాజ్యసిద్ధిని గోరనిపక్షము. నిలిచియుండి ప్రయోజనము లేదు. జస్టిసువత్రికమున నుండుట కీరెండవరతులును అవసరమగుచో, బ్రాహ్మణేతరులు తమసంబంధమును వదలుకొనుట శ్రేయస్కరము. సర్వరాజ్యసిద్ధి బ్రాహ్మణేతరుల కెక్కుడవసరమనుటకు సందియములేదు. ఇది వలదనిచెప్పెడి బ్రాహ్మణేతరులెవరయినను సరియే, స్వ సంఘక్షేమమునకు ప్రతికూలముగ బనిచేయుచున్నట్లుల అంగీకరింపక తప్పదు. కృష్ణనాయుడు, రత్న స్వామిగారు సలహాలను బ్రాహ్మణేతరులు నిరాకరించి, కాంగ్రెసునందు జేరి సర్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుబడెదరు గాక! బ్రాహ్మణేతరనాయక శ్రేష్ఠులగు గాంధీ, దాసు, లజపతిరాయ, జాతేలు మున్నగువారి మార్గమునువీరునుసరించెదరు గాక! స్వ సంఘక్షేమము దేశాభివృద్ధి కెన్నడును అడ్డుగలిగింపగూడదు. సాంఘికీద్యమములు, దేశక్షేమమున కడ్డుగలుగ జేసినేని, అట్టియుద్దయములను విడనాడుట శ్రేయస్కరము. లేనియెడల, పద్ధతులనయినను మార్పుకొనవలయును. బ్రాహ్మణేతరసమావేశమువారు తమకు రుచింపని అధ్యక్షులను జేరనియక, అనుకూలు రగువారిని నియమించుకొనిరి. ఇట్టి సంకుచితసమావేశపు కార్యక్రమమునకు గాని తీర్మానములకుగాని విలువ యుండనేరదు. విశాల హృదయు లగువారు దేశాభివృద్ధి నే మది నెంచి, స్వరాజ్యసిద్ధికై సర్వము నర్పించుటకు సంసిద్ధులుగావలయును. రత్న స్వామిగారికి స్వరాజ్యము త్వరలో చేకూరిన, నష్టముగలుగునేమో తెలియదు. ప్రజాసామాన్యమునకు మాత్రము, స్వరాజ్యము లేనియెడల జీవనమే దుర్భర మగును. గాంధీమహాత్ముని అనుసరించుచు, కాంగ్రెసులో జేరి స్వరాజ్యప్రాప్తి కెక్కువసలుపుటధర్మమో, లేక కాంగ్రెసును బహిష్కరించి, స్వరాజ్య మక్కరలేదని చాటుట ధర్మమో బ్రాహ్మణేతరు లూహించుకొనగలరు.

ప్రశ్నోత్తరములు

నిన్నటిదినము మద్రాసు శాసనసభలో జరిగిన ప్రశ్నోత్తరములజూచిన, చదువరుల కెట్టి నూతన సమాచారము దెలియజాలదు. ఆకునకందనిపోకను పొందని జవాబులవలన, వృథాయాసముదప్పు వేరు ప్రయోజనము గలుగదు. గుంటూరులో పాత్రో మంత్రుగారిచ్చిన ప్రసంగమునందు, సంస్కరణముల విఫలత స్పష్టపరుపబడెను. ఈవిషయములతో ప్రభుత్వమువారు రేకేభించెదరాయని, రామలింగారెడ్డిగారు ప్రశ్నించిరి. ప్రభుత్వమువారు సందిగ్ధముగ జవాబునిచ్చిరి. ప్రభుత్వముపక్షమున మంత్రుగారు ప్రసంగించి యుండలేదని సూచించిరి. మం

కడపలో నున్నవారు, స్వంతయభిప్రాయముల నొక చోటను, ప్రభుత్వోద్యమముల సంక్షోభమును తెలుపుటకు సాధ్యమగునో తెలియదు. కడప జిల్లాలోని అభ్యుదయమునకు సత్కర్మానికి గారెడి గిన్నెకొనునట్టి ప్రతిభ గల జవాబుచెప్పబడెను. కడప జిల్లాలోని వారు ఏమి అభ్యుదయమునకు హక్కును ప్రసాదించునని కొరకు తీర్మానించుటల ప్రభుత్వము వారికి రంగీకరించిరి. ఇట్టి సీట్లో వారి కొరకు సేర కరిగించునట్టి జిల్లాలోని గారచి ఎన్నెక హక్కును తప్పక ప్రసాదించునని తెలిసినవారు కడప తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారికి రంగీకరించిరి. మహమ్మదీయులకును అల్ప సంఖ్యాకులకు కడప సంఘములకును ప్రాతినిధ్యము యివలసి వచ్చినపుడు మాత్రము, వైస్రూత్రము నవలంబించక భోవ చున్నది మనహాయింపు గలదు. మహమ్మదీయుల ప్రాతినిధ్యపు సంగతి ఇక్కడ జరిగినది. ప్రభుత్వమువారు ప్రాతినిధ్యమునే అభ్యుదయముగ నియమించిరి. మనహాయింపులలో "మరికొన్ని కారణము" ను పదముగలదు. కడప జిల్లా హక్కును నిరాకరించుటకు ఇట్టి కారణములు తొడయ్యెను గాబోలు! కడప జిల్లా సమరల గంచలేదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. అభ్యుదయమునకును అటు తమకు సామర్థ్యము గలదనియు కడప జిల్లా బోర్డు సభ్యులు దలచిరి. వారి స్వయమే ప్రధానము. అట్టి ప్రభుత్వమువారే యిట్లు చెప్పవలయును? కడప జిల్లా పరిషత్తును వెనుకబడెనున్నదో ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రకటనమునందు చెలువక బోయిరి. అర్హతాన్ని తల నిర్ణయమునకు ప్రమాణ మేదయో పరు సూచించక బోయిరి. అట్టి ప్రజలమని భవితరొ యూహించవచ్చును. ట్రాన్సు గుర్తుకొని యిట్టి యన్యాయము జరుగుటకు ఇట్టి ఉధయశాఖలను సరియైనాధికారమునే పోషించుచున్నవనియు సంస్కరణములు నిరసించుననియు స్పష్టమగుచున్నవి. తమ ప్రకటనమునందు సరియగు కారణముల చెలువక బోయినను శాసన సభలో సాగిన ప్రశ్నలకు సరియగు జవాబు నిచ్చునట్లు చెలసనది. అటు గావించక బోవుటచే కడప జిల్లా హక్కు న్యాయమయినదని ఎల్లరును గ్రహించునట్లు. నిరసించుచున్నవారి పరిపాలనము ప్రజల కయ్యమగునున్నది, వారినే మరల నియమించునట్టి ఇటుల నియమించుట కది మూలపర్యాయము. వేరొకరు పరి దృష్టికి గనుమిప లేదా? అందరికన్నను విశేషగణన వారిని ప్రభుత్వము వారు జవాబుచెప్పిరి. సానకస్వరీపాలన మంత్ర గాద్యక్షము నిందుములమున కనుగొనవచ్చును మద్రాసు శాసనసభ వారిదివరకు పర్యవేక్షించు నియమానితో మెంట్లు నిరాజధానిలో ప్రవేశ పెట్టవలయునని తీర్మానించి యుండిరి. ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించి లాండు నియమానితో మెంట్లు చట్టమును, శాసనసభ తీర్మానము ప్రకారము తయారు చేయుట ధర్మమై యుండును. కాన, అటుల గావించుటకు వీలులేదని నియమాని మొదలుగా నిన్నటిదను స్పష్టపరిచిరి. శాసనసభ తీర్మానముల కెట్టివిలువగలదో, యిందునుబట్టి యూహించవచ్చును. అసాను కూలీలవిషయమై ప్రజల మన

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

గౌరవ మహాత్ముని వుజానీ

11-10-24

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యధాశక్తి ని తోడ్పడుడు

<p>ఇదివరకు</p> <p>చంబాలు</p> <p>49682.12.5</p>	<p>ఇదివరకు</p> <p>చంబాలు</p> <p>24195.2.11</p>	<p>ఇదివరకు</p> <p>చంబాలు</p> <p>24195.2.11</p>
--	--	--

ఇదివరకు సమర్పించిన మొత్తము:— 74, లక్షల 95, వేల 2, మద్రాసు

ములు కలవరపూరితములై యుండిన. కేయమంది కూలీలు తిరిగివచ్చుటల ప్రభుత్వము వారికి రంగీకరించుచున్నారు. ఇందుకు కూలీల అవినేకమేకారణమని కొట్టివేయుట, భావ్యముగదోడదు. సుఖమగు జీవనము జరుగుచున్నపుడు, దానిని చెడగొట్టుకొని కూలీలు బుద్ధిపూర్వకముగ తేలివచ్చెదరని తలంపజాలము. పీడితములమై విచారించుటకు ప్యాషన్లను గారిని పంపెదమని ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి. కాని, ఇందువలన పీడితలభముండనని దోచదు. కూలీల దుర్మతగూర్చి విచారించుట కింతకాలము ఆలస్యము జరుగుట, కీచిత్రము. ఇందుకు ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతపాతక తప్పదు. కూలీలకు మొదట నెన్నియో ఆశలెట్లుటయో, వారు చెడలిబోవుటకు కారణమయ్యెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని లీడర్లయమును విచారించి, కూలీలు తమమధ్యనండి ఇతరదేశములకు వెడలకుండు కాపాడవలయును. పశ్చిమాంధ్ర దేశమును నివారించుటకు ప్రజలే నడుముగట్టువలయును. ఇంపీరియల్ బ్యాంకు మోసపుకేసులో, ప్రైవేటు న్యాయవాదిని నియమించి ప్రజలద్రవ్యము ననవసరముగ జెచ్చించుట అసర్వదాయకము. న్యాయము గ్రాంటుగాని నియమించినను, కేసు నిలువకబోయెను. మీదుమిక్కిలి ప్రాసిక్యూషను పక్షమువారిలోకము లనేకములు బయల్పడెను. ప్రాసిక్యూషనుపక్షము బిల్లుమానేజరును విచారించకుండుటయ, హైకోర్టు జడ్జిగారు వారిని న్యాయముగ బిలిపించుటయ, ఇందుకు తార్కాణములు. సత్యమూరి గారు అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పుచు, ఇకముందెన్నడును ప్రభుత్వ న్యాయవాదులనే ఇట్టి కేసులలో నియమించెదమనియు, ప్రైవేటు న్యాయవాదులను నియమించమనియు, లామెంబరుగారు వాగ్దానము చేసిరి. ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసులో యింతటి రాధాంతము జరిగినవిమ్మట, ప్రభుత్వమువారు తమతప్పును గ్రహించిరి. ప్రజాభిప్రాయమును మొదటనే ఆనుసరించి యన్నచో, యిట్టి దురవస్థ పాటిల్లేదిగాదు గద. లీకమీషను రిపోర్టునుగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి మెని చెలిపిరో, తెలిసికొనుటకు ప్రజలకు హక్కుగలదు. పాత్రోగారు తమ యభిప్రాయము నిదివరకే వెల్లడి చేసియుండిరి. ఐనను, ప్రభుత్వోద్యమమును బయల్పరుప వీలులేదని నిన్నటి శాసనసభలో సూచించబడినది. మడకశిరా కాటకనివారణ శిబిరమునందు స్త్రీలను కొట్టుచున్నట్లును, ఏకైకమును తాము మందలించినట్లును, మరియొక ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుచు ప్రభుత్వమువారి పోషకొనిరి. కలెవు

కావ్యపులలోనికి వచ్చెదవారు, నేరములుగారు. అట్టి వారిని అనవసరముగ బాధించుట మిగులక్రూరము. ఇందువిషయమై తగినవిచారణ జరుగుట యవసరమని దోచును.

సర్. జాడ్జి లాయడుగారు
గాంధీ మహాత్ముని నిర్వహణమునకు కారణ భూతులయిన సర్. జాడ్జి లాయడుగారు లాంకు మైరు పత్రములను బహిష్కరించుట సయితము రాజద్రోహమని భావించుచున్నారు. రాజద్రోహము నణగద్రోక్క గొరవలయునని లాంకు మైరు పత్రములను పీడించుచున్నారు. స్వదేశ పత్రనిర్మాణము పదేళ్లపత్ర బహిష్కారమును సయితము నేరములగుచో ఇక నేరముగాని డెమి గలదు?

సార్వభౌముని ప్రసంగము
పార్లమెంటుసభను రద్దుచేయుటకు ముందు సార్వభౌముడు గావించిన ప్రసంగమునందు హిందూదేశమును గూర్చిన ముచ్చటయే గను పించదు హైందవసమన్య అంతి పనికొనిదా? హిందూదేశసమన్య గూర్చి లేబరు పక్షమువారు తగినశ్రద్ధ వహించలేదనుట స్వతస్సిద్ధమే. అందుచే నావిషయము నసలే చేర్చుకుండుటమేలని వారు తలంచిరి కాబోలు! ఇకముందు హిందూదేశసమన్య సీటుల చలకన కేయకుండునట్లుల గావించు బాధ్యత భారతీయులపై నిలిచియున్నది.

బరాకాపి లేపనుటాక్సు

ఒక సంవత్సరము అరెస్టు

కాపిలేషను టాక్సు చెల్లించగూడదని "వారితను" అను రంగును జాతీయ క్షిప్రత్రికలో నొక వ్యాసమును ప్రకటించినందులకు సంపాదకుడు హియూట్యూగారికి 124 వ శిక్ష నుక్రింద జిల్లా మేజిస్ట్రేటు వారంటు పంపెను. టాక్సోయిషుండల జాతీయసంఘము అక్రమసంఘమని ఉద్యోగులు ప్రకటించిరి. పోలీసువారు కొంతమంది యిండ్లను సోదాచుచు చాల కాగితములను తీసికొనిపోయిరి. (ఆ.ప్రె.)

జయటో సత్యాగ్రహము

సిక్కు సుధారసంఘము

జయటోకు 100 మందిని పంపుటకు రాష్ట్రీయసిక్కు సుధారసంఘమువారు నిర్ణయించిరి. ఈ నెల 19 వ తేదీని 100 మంది అమృతీసునుండి బయలుదేరి జయటోకు వెళ్లి అచటి ఉద్యోగులవలెనట్లు ఒప్పుకొని గంగా సాగునరు ద్వారమున ఆఖండభాగమును పూర్తిచేసెదరు. అది పూర్తియైనచో అకాలీ గురు ద్వారాసంఘమువారు జయటోకు యిటువీధి జతలను పంప నవసరము లేకుండ పోవునని వీరి ఆభిప్రాయము. (ఆ.ప్రె.)

పార్లమెంటు ఎన్నికలు

సార్వభౌముడు పార్లమెంటు నైతికతనునపుడు ఇచ్చినయుపన్యాసము

మొదటి సోషలిస్టు పార్లమెంటు అస్తమయము

లండన్, అక్టోబరు 10:— ఉదయం 12.15. కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ఎన్నికలయందు తాము యూరపు పరిస్థితులందు గలుగజేసిన గొప్ప మార్పులను, లాభములను ప్రజలకు తెలుపుచు ప్రయత్నించెదరు. గృహసమస్యపరిష్కారము, ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడిక విషయములను ప్రకటించుచు తాము కలుగజేసిన లాభములనుబట్టి ప్రజలు తమ ఓట్లను నీయవలెనని అడిగెదరు. క్యాంటెలు ప్రోసిక్యూషను పద్ధతులలోగూడ ప్రభుత్వమువారిని ఆక్షేపించుటకు కన్సర్వేటివులు నిశ్చయించుకొనిరి. దీనిమూలముగనే ఈ ఎన్నికలు తలపించుటచే ఈ విషయమైగూడ ప్రభుత్వమువారి ప్రవర్తనను ఖండింప కన్సర్వేటివులు నిశ్చయించుకొనిరిని తెలియజేయుచున్నది.

జర్నల్ పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, అక్టోబరు 9:-రాత్రి 9.15. రాంకేమన్స్టాన్ల గారి పతనమునుగూర్చి జర్నల్స్ పత్రికలు పూర్తిగా వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నవి. క్రొత్త ప్రభుత్వమునుగూర్చి పలువిధముల కేష్పకొనుచున్నారు. కార్మిక ప్రభుత్వమువారి అధికారము పరిశోధనలో యున్నదనియు, మరల వారిని ఇప్పుడే ప్రభుత్వమును స్వీకరింపజేయుట బాగుండ దనుకొనుచున్నారనియు తెలియచున్నది. తప్పక అటులే జరుగవలెను. యూరపు పరిస్థితిలపై ఒకదాకి వచ్చినవి. వాటిని యభివృద్ధి చేయుగల ప్రభుత్వము మన్మోనాల్డగారి ప్రభుత్వము స్థానే నియమించుట బాగుండుననుచున్నవి.

యూరపు రాచకీయపరిస్థితుల బాగు నిమిత్తము వచ్చే కొన్ని సంవత్సరములవరకైన స్థిరముగ నుండు ప్రభుత్వము బ్రిటిషు ఎన్నికలవలన ఏర్పాటు కావలెననిమ్యాన్స్టి అల్లిజమీను జ్యూటింగప్రతి వాకొనుచున్నది.

బ్రిటిషు ఒడంబడికను మార్చెడియు యుండ జాలదని ట్యూగిబ్బులప్రతి వాకొనుచున్నది. కార్మికప్రభుత్వముగూడ విదేశాంగవిధానము విషయమై గ్రేటుబ్రిటను లాభములనే ముఖ్యముగ జూచెను. గ్రేటుబ్రిటను అంతర్జాతీయ పిఠానమును ప్రజలు అంతర్జాతీయ చక్రగ బలపరచుటచే ఈ ఎన్నికలయందు ఇంకొక ప్రభుత్వము ఏర్పడినను అంత గొప్ప మార్పులు గలుగనని తలచుచున్నది. అనుకొనము.

రాంకే మన్మోనాల్డ పతనముతోబాడే పాను ధరలు గూడ కొంత లాభముగలవని ఆర్థికపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

వైచి పత్రికాభిప్రాయము

లండన్, అక్టోబరు 9:-రాత్రి 10/15. రాబోవు బ్రిటిషు ఎన్నికలు మరల కార్మికలతో పోరాడుటకు కన్సర్వేటివు, లిబరల్ పక్షమువారిని తయారుచేయును. వీరుభయములను ఏకమై కార్మికపక్షమువారికి ప్రతిపక్షులుగ నుండురు. ఈ పద్ధతినలన స్వాతంత్ర్యము శూన్యమగును. కాని అది నేడో రేపా పోకతప్పదనే నిశ్చయించుకొనిరి. ఏ ప్రభుత్వము వచ్చినను కార్మికప్రభుత్వము గానిండు, శ్రమంతుల ప్రభుత్వముగానిండు, స్వతంత్రముగ తమంతట దామే బలవంతులగు ప్రభుత్వ మేర్పడవలెను.

ప్రతిపక్షపత్రికలు మన్మోనాల్డగారినిగూర్చి అనుకూలముగ ప్రసాసించుటలేదు. హెరియట్టుఅలివాడులను నమ్ముకొని వారుకేష్పకొనునట్లుప్రవర్తించుచున్నాడు. జాగ్రత్త, ఆలోచించుకొనుదని హెరియట్టుగారిని హెచ్చరించుచున్నది. ప్రభుత్వ పత్రికలు మన్మోనాల్డగారు జేసిన మంచినని ముఖ్యముగ ద్వేషములను బారోదెనని ప్రశంసించుచున్నవి.

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు అధిక సంఖ్యాకులతో అధికారమును స్వీకరింపగల్గినచో మొత్తము నష్టమును పూర్తి జేయుటకు, దానికింప నాటికి 10 నాన్ల ఇన్ఫర్మెన్సు ధరలకు ఒప్పకొనెదమని తెలుపుచున్నాడు.

మన్మోనాల్డగారిని ఆభినందించుట

లండన్, అక్టోబరు 9:-మన్మోనాల్డగారు డవునింగు వీధి నుండి కామన్సుస్థ కేసినపుడు అధికారాన్నిబాము బయలుదేరెను. మంత్రులతో కార్మికసభ కేసినపుడుగూడ ఉత్సాహము బయలుదేరెను. సభలో యుపన్యసించుచు క్రొత్తగ ఏర్పడిన లిబరల్ టోరీపక్షమువారి సవాలు నెదుర్కొనుటకు సిద్ధముగ నున్నారమని మన్మోనాల్డగారు నుడివిరి.

“ఇంత నిరుత్సాహముతో విచారముతో షరి తప్తహృదయముతో విధిలేక ఇష్టములేని పెండ్లి జేసికొనుటకు విచారముగ దేవుడా ఎందుకు వచ్చినదిరా యని పోవువారివలె కన్సర్వేటివులు లిబరల్స్ మనలనోడించుటకు ఏకమగుట నాజీవకాలములో ఎన్నడును జూడలేదని మన్మోనాల్డగారు రనిరి.”

వాటిక్రోతలంబరును పనిజేసి అధికసంఖ్యాకులుగ కార్మికప్రభుత్వమువారే ఎన్నికలలో నెగ్గునటులజేసి కామన్సుస్థలో తమమట నెగ్గునటులను, పలుకుబడి గల్గునటుల జేయవలెను.

కామన్సుస్థలో ప్రకటనము

గత సాయంకాలము ప్రతిపక్షులు పల్లిన చర్యలన ఎన్నికలు జరుగవలసివచ్చుట విచారకరమని కామన్సుస్థలో మన్మోనాల్డగారు రనిరి. సార్వభౌముడు పార్లమెంటు నైతికతయు కంగీకరించెను. (ప్రభుత్వపక్షమువారి సంతకము) నవంబరులో మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. అఎన్నికలకు మనఎన్నికలకు సంఘర్షణ యుండజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆతురతను జూపుచున్నారు.

నేడు పార్లమెంటును కాలనిర్ణయములేకుండ ఆపుజేయవలెననిరి. నేడు విరమించుటను పూర్తిగా పార్లమెంటువారు ఆమోదించుదానిమీద ఎన్నికల తేదీ ఆధారబడియున్నది. ఎన్నికల నామినేషనులు 18 తేదీన, ఎన్నికలు 29 తేదీన జరుగవలెను. నేడు ప్రభుత్వసభలో విరమించుట ఆమోదించుటకు చిక్కులుండవని తెలియచున్నది. నేడు పార్లమెంటు నైతికతయు బలపరచును. 29 తేదీ ఆయినతరువాత ఒకవారమునకో రెండు వారములకో పార్లమెంటు సమావేశమగును.

సార్వభౌమునితో పార్లమెంటు నైతికతయవలెనని నూచించిరి. పార్లమెం నైతికతయును అంగీకరించిరిని సార్వభౌముడు నమ్ను ప్రకటింపమని ఉత్తరపు నొసగిరి.

ఈప్రకటనమును కార్మికసభ్యులు సంతోషముతో గ్రహించిరి. ఎన్నికలకు ఏమికష్టములేకుండ జేయుటకు ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నించుచున్నారని, 6 గంటలకు సరికి ప్రభుత్వసభవారు విరమించుటను గూర్చి అన్ని విషయములను పూర్తిజేసిరి. సవరణలేకుండనే విరమించుట మూడవసారి ఆమోదించబడెను. సరిహద్దులను సర్దుట తప్ప మరేమియు జరుగరాదని స్వాల్పస్థిరీ ప్రభుత్వ ప్రవేశబెట్టిన సవరణను అమలు జరపక ప్రభుత్వసభవారి యభిప్రాయ మిదియని వ్రాసిపెట్టుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ ఆరుగంటలవరకు కామన్సుస్థసభ ఆపుజేసిరి. ఏపనియు జరుగలేదు.

సార్వభౌముని యుపన్యాసము

కామన్సుస్థ మరల నేడు ఆరుగంటలకు సమావేశమైనది. సభ్యులు, వక్త, ప్రధానామాత్యుడు, బార్న్లెడ్, గార్లు ప్రభుత్వసభలో ఆమోదించబడిన బిల్లులకు సార్వభౌముడు తన సమ్మతిని ప్రకటింప వినుటకు పార్లమెంటు నాపుజేయుచు ఇచ్చు యుపన్యాసమును వినుటకు వెళ్లిరి. సార్వభౌముడు తన యుపన్యాసమును ప్రభుత్వమువారు చేసిన పనిని విమర్శించిరి.

డాన్ పరిష్కారము

డాన్ నివేదికమును లండన్సభలో ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించిన విషయమై తెలుపుచు ఇట్లు సార్వభౌముడు నుడివెను:—

“ఈపని ఇంత సౌకర్యముగ హాయిగ ఏర్పడుటకు కారణము ఆయాప్రభుత్వమువారు విశాలహృదయముతో ఈకష్టసమస్యలను ప్కరించుటకు సహకారమును సల్పుటయే. దీనివలన అంతరాతియవర్తకము విస్తారము పూర్వపు స్థితికి వచ్చుగాక. దీనిమీదనే ఈ దేశముయొక్క పోర్వర్యము విస్తారము ఆధారపడియున్నది.”

నైన్యములనుతగ్గించు ఒడంబడిక

“పంచాయితీ పరిష్కారము, ఉపద్రవములేకుండ జేయుటకును జనీవలో జాతిసమితి రెవ సభవారు పూనుకొనుట చే నైన్యములను తగ్గించుటకు వీలగునటుల చాలవరకు మార్గమేర్పడినది. ఈవిషయమై ఒడంబడికలో చర్చించిరి. సాధ్యమైనంత త్వరలోనే ఇదంతయు పార్లమెంటులో ప్రవేశబెట్టబడును. అందఱును అనుభవించుచున్న కష్టములు దీనివలన తగ్గుటకు మార్గమేర్పడును.”

రషియాఒడంబడిక

చేప నుకురాచకీయ వర్తకసంబంధపాశములు మరలవిర్యదును. యూరపు ఆర్థికవిధానము బాగుపడుటకు ఇది ప్రధానాంగము.

ఆంగ్లో-ఈజిప్టు సంబంధములు

ఈజిప్టు ప్రధానామాత్యునితో జరిగిన రాయబారములకు తృప్తికరమగు ఒడంబడిక మదురకుండ పోయినందులకు విచారమును జూపిరి.

అట్టి ఒడంబడిక లేనిసమయమున ఈజిప్టును సంరక్షకదేశముగ లేకుండ జేసినపుడున్న విధానమే గ్రేటుబ్రిటను ఈజిప్టు సంబంధములకు వర్తించును. ఇంగ్లాండులో జేసినపని

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు పనిలేనికార్మికులకు మర్యాదని గలుగజేయుటకు పరిశ్రమలను వర్తకమును చాలవరకు అభివృద్ధి జేసిరి. 15 ఏండ్లవరకు గృహనిర్మాణసమస్యను తలబెట్టిరి.

క్రొత్తమోసరుగ ఉత్పత్తి చేయుటకు ప్రారంభించిరి. దీనివలన పారిశ్రామిక పరిస్థితులు యభివృద్ధియగుటకు వీలగును.

మొదటి కార్మిక పార్లమెంటు అంతరించుట

సార్వభౌముని యుపన్యాసమును కామన్సుస్థలో వక్తచదివెను. కామన్సుస్థ్యులు సభకు తిరిగివచ్చిరి. పార్లమెంటును చాలించిరి. మొదట మంత్రులు, తరువాత ప్రతిపక్ష నాయకులు, తరువాత సాధారణసభ్యులు వక్తదగ్గర జేరి కరస్పర్శనము గావించిరి. కార్మిక ప్రభుత్వముక్రింద ఏర్పడిన మొదటి పార్లమెంటు ఈప్రకారము అంతరించెను.

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు చేసిన పనులు

కురుమ, ఇరాకు సరిహద్దువిషయమై జాతిసమితివారు ప్రత్యేకసంఘమును నియమించిరి. వారివర్గవసానము లేకువరకు ఉభయపక్షములవారును సరిహద్దుగో పూర్వమున్నటులే ప్రవర్తించెదరు.

వ్యయసాయమును బాగుచేయుటకు చర్యను దీసికొనిరి. వ్యవసాయకార్మికుల వేతనములకు సరిజేయ సమకట్టిరి. పంట ఎంతపండెనో లెక్కజూచెదరు. విద్యాగంధ మెంతవరకు వెదజల్లెనో చూచెదరని సార్వభౌముడు తనయుపన్యాసమున తెలియజేసిరి.

భారతదేశము

లంకామైదు

నిజమైన పోటీ లేదు

లండన్, అక్టోబరు 9:- భారతదేశప్రతిపక్షపక్షమును లంకామైదు వర్తకమునకు నిజమగు పోటీలేదని సద్ బార్న్లాయిడ్ గారు తెలియజేసిరి. లంకామైదులో సన్ననిమాలు బట్టలు తయారగుచున్న పనియు, ఇండియాలో యంత్రాల సాములందు ముతకబట్టలు తయారగుచున్నవి. రెంటికినీ అవకాశమున్నది. ఉభయములను ఒకరితో నొకరు సరరి

ప్రవర్తించిన ఇద్దరును లాభకరముగ నుండును. లంకామైదు భారతదేశమునకు నష్టముగ ప్రవర్తించరాదు. భారతదేశము లంకామైదుకు నష్టమును గలుగజేయరాదు.

ఆర్థికకారణములచే ఇండియాలో లంకామైదు వర్తకము పడిపోలేదు. తదితర కారణములచే తగ్గివడి. భారత రాజ్యాధికారముల నోళ్లను కట్టవలెనని లంకామైదుప్రజలు పట్టుకట్టవలెనని సర్ జార్జి గారనిరి.

జనపనున్న సామ్రాజ్యసభకును ఎన్నికలకును సంబంధములేదనియు ప్రతిబంధకము గలుగదనియు కామన్వెల్త్ లో భామన గారు తెలియజేసిరి.

ఇరాకు పరిహద్దు దండయాత్ర

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి భయము

లండన్, ఆక్టోబరు 9:- ఇరాకు పరిహద్దులో తురుష్కు సేనలు అదేపనిగ నుండుటచేతను బ్రిటిష్ సేనలు తురుష్కులు ప్రత్యుత్తరము నీయకుండుటచేతను లండన్ లో చాతభయమును చూపుచున్నది. సైన్యములను హెచ్చించుటయు, ప్రత్యుత్తరము నీయకుండుటయు అంగ్లావారిస్వభావమును తెలుపుచున్నది.

ఈవిషయము గ్రేటుబ్రిటన్ కే గాక జాతిసమితికిగూడ సంబంధించినది. ఈప్రదేశమును జాతిసమితియ్యందేలు ననున రించి గ్రేటుబ్రిటన్ పాలించుచున్నది. ఈస్థలములో నుండి జరిగితున్న టిని పరిశీలించుటకు జాతిసమితివారి ఒక ప్రత్యేక సంఘమును నియమించిరి.

తురుష్కులు ఒడంబడికకు భిన్నముగ ప్రవర్తించుచున్నారనియు టినిని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు అరికట్టవలెననియు సరిహద్దును కాంతియుతముగ ఏర్పాటుజేయు పరిస్థితులను కలుగజేయవలెనని బైయ్యుప్రతిక హెచ్చరించుచున్నది.

ఆర్జంట్ టైన్ నైమానికుడు కగోషియాలో ప్రవేశించెను

వెంట్రి ప్రదర్శనము

నవంబరు 1925 లో జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. దొమినియనులు ఎంతవఱకు పాల్గొనెదరో తెలియలేదు.

ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చు ఎక్కువసామ్యముగూర్చి ఇంకను తేల్చలేదనిరి.

హిందుముస్లిం తగవులు

అలహాబాదులో జరిగిన హిందుముస్లిం కొట్లాటను గూర్చి ఇంకను ఏమియు తెలియలేదని రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఈ కొట్లాటనుగూర్చి ఇండియాలో జరుగు కలహములనుగూర్చి అందరకును ఒక లేఖను బంపెదమనిరి.

పెరిషియా వ్యవహారములు

రషియా-మంత్రి మాస్కోకు బయలుదేరెను. మూడువారములలో మరలి వచ్చును. ఈ త్తరపాఠకకక్షములో ఫెట్రోలియం సదుపాయముల సంగీతించెదమని సింక్లెయ్ కంపెనీ ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ప్రాంసు-రషియా

తక్షణము సోవియటుపాలనము

నంగ్రికరింపవలెననుట

హెరియటుగారు ఇటీవల రషియా పరిస్థితులనుగూర్చి విచారించుటకు నియమించిన సంఘము వారు తక్షణము ఋణ రాయబారములు ప్రారంభమగుటకు ముందు సోవియటు పాలనమును గుర్తింపవలెననిరి. ప్రెంచి ఆర్థికవాదులు ముందు రాయబారములను జరుపకుండ సోవియటు పాలనమును గుర్తింపరాదనుచున్నారు.

వివిధ పరిహద్దు చట్టము సార్వభౌముని ఆమోదమును పడెను.

ప్రెంచిరాచకీయములు

విల్లరెండుగారు మరల రాచకీయరంగమును ప్రవేశించెదరనుచున్నారు. టిలో జాతీయవాదు లండనును గలిపెదరట. టిరందను ప్రభుత్వముపై ధ్వజమెత్తెదరట.

జర్మను మంత్రవర్గము

జర్మను రాజకీయ పరిస్థితులకును కష్టదశయందున్నవి. చాన్సలరు కార్లక్రేమును గూర్చి అన్ని పక్షములవారిచ్చి ప్రత్యుత్తరమును ఆలోచించుటకు మంత్రివర్గమువారు నేడు సమావేశమైరి. టినినిగూడ ఆధారపడి మంత్రివర్గమున జాతీయవాదులు సాంఘికవాదులను కేర్పరచుటకు ఆలోచించుచున్నారు. కాని వీరు అంతగ తోడ్పడుటలేదు. వచ్చిన ప్రత్యుత్తరములో క్రొత్తసమస్యలు బయలుదేరినవట వీనినిగూర్చి ఒడంబడిక కుదురదట.

డిల్లీ మత సమావేశము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆక్టోబరు 11:- డిల్లీ మతసమావేశములో జేయబడిన తీర్మానములు గొప్పసహజభావమును జూపుచున్నవి. లజపతిరాయిగారి యుపన్యాసము తిక్కరెడ్డితో గూడుకొన్న మందలింపును తెలుపుచున్నదని మ్యాన్రేట్సుమన్ ప్రతిక తెలుపుచున్నది. బొంబాయిలో డాక్టరు బెసంట్సుసంఘమువారి విధానమును ఆలోచించుటకు సమావేశమగు ఈయంద్వయము యొక్క భావములు ఉదారబుద్ధితో గూడుకొనియున్నవనియు చాల విశాలమైన యాద్యక్షములుగలవని తెలుపుచున్నది. కాని ఇప్పుడు భారతదేశములో ముఖ్యవిషయము వరదలక్షణ. టినినిగూర్చి ఆలోచించవలసియున్నది.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

మేరీ రాజామారై ల్యాసెలినుపొంపు పండ్లీ పరిదర్శనమున కేగి భారతముంటపమును జూచిరి. జెనారకు పట్టుగుడ్డలను కొనెను. ఆమెపేట కొన్నిటిని తయారుచేయుటకు ఆనుజ్ఞ నిచ్చెను.

ఇరాకు పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

ఇరాకు పరిస్థితులు చాల ఆసంకృష్టికరముగ నున్నవి. తురుష్కులు మరల కొత్తసైన్యములను బంపిరట. బ్రిటిష్ ప్రతినిధి మరల గట్టిగ తురుష్కులకు తెలియజేసెను.

లాసెనుఒడంబడికలో శిష్టుబడినపంత్రికి తురుష్కుసేనలను మరలించుటకు తురుష్కులకు నచ్చజెప్పవచ్చు ననుకొనుచున్నారు.

వెంట్రి ప్రదర్శనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును జరుపుటకు మరల నిశ్చయించినట్లు సరితయినదిగాదు. ఈవిషయమై ఇంకను ప్రభుత్వమువారు దొమినియనులతో ఆలోచించుచున్నారట.

వెలింగుటన్ సినిమా

మాంటు రోడ్డు

11.10.24 తేది శనివారమునుండి 17.10.24 శుక్రవారమువరకు వాయిదాతము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 గం. శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గం|| కూడగలదు.

యూనివర్సల్స్ మేటియస్టు సీరియల్

ది స్టోల్ ట్రైయల్ కి వ భాగము.

విల్లియండ్ నోకన్, ఎక్విత్ జాన్సన్ తో సహా

మోటారుబండి స్వంతదారులు

చట్టాన్ని ఇండియాలోనున్న మోటారుకంపెనీ లన్నిటికంటెను ఇక్కడ ధర విక్రీలి సరఫరాని తెలిసికొనవలెను. మోటారు పరికరములు, ఘోడ్లు, ఓవర్లాండు విడిభాగములు, అన్నిరకముల మోటారుటైరులు, పెట్రోలు, లూబ్రికేటింగు తయారులు, మొదలగునవి మానగ్లగవు. ధరలు విక్రీలి న్యాయముగా నుండును. ఒకదాని మావద్ద వేరొకరుచేసిన లెక్క మిక్కిలి ప్రకటనను.

THE MOTOR TRADING & CO.

84 Errabalu Chetty street Madras

నర్వెంటు ఆప్ యిండియాసానైటీ

శాఖయొక్కటి సాపింపబడెను

లాహోరు, ఆక్టోబరు 11:- లాహోరునగరమున యీ సంఘమువారి ఒక శాఖను స్థాపించిరి. జాతీయప్రాముఖ్యము నహించిన సమస్యలను దీర్ఘముగ నాలోచించి విషయములను ఆమూలాగ్రము బరిశీలనచేయుటకు ఒకసమితి యేర్పాటు చేయ జడుచున్నది. ప్రసిద్ధ బురుషులును ప్రజాహితేసేనయందుప్రాముఖ్యముకొందినవారిందు బాల్గాండురు. (ఆ.ప్రె.)

అబ్బయ్యభానుగారి తీర్మానము

మైసూరు, ఆక్టోబరు 11:- దివానుగారి ప్రసంగము అంగ్లమునకు కన్నడమునకు జరుపుటకు నాల్గుగంటలు బట్టెను. పిమ్మట అబ్బయ్యభానుగారు ఒక తీర్మానము నుపహరించిరి. విక్రీలి ముఖ్యమైనట్టియు జరూరైనట్టియు సమస్యలకు పరిష్కరించుటకు ఈయూరిఉద్యోగవర్గమువారి భాగ్యదయులు శధివృద్ధిపర్చుటకు వేరొక ఉద్యోగతరగతిని నిర్మింపవలయుననియు, (2) సివిలుసర్వీసుతరగతి 45 ననుత్తరించి, క్రింది తరగతిలో నుంచి ప్రమోషను కాబడువారి కొరకు యావిధ తరగతిలో 21 ఉద్యోగములు ప్రత్యేకంపవలయుననియు (4) రివిన్యూ శాఖలోను, కెక్రియేటు ఆఫీసులోను బనిజేయుటకు చెక్కు నీవిలు సర్వీసు ఉద్యోగులే మండవలయుననియు, శెన్సెడ్లకా ఖాద్యకులను గూడ సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగవర్గములో చేర్చవలయుననియు దొరతనమువారి ఆలోచించి మార్పుజేయదలచుచున్నారు.

ఆసంబ్ధివారు యీ మార్పులను యోచించుటకు శ్వనశి కాశయ్యను గాన సంతకం యీ మార్పుల నాచరణలోనికి బెట్టవద్దని అబ్బయ్యభానుగారు తీర్మానమును చెప్పిరి.

సభను నిలుపుచేయుటకు కనీసము ఏబదిమంత్త నను బలపర్చవలయునని అధ్యక్షులనిరి. ఆసంబ్ధిలోనివారందరను తీర్మానమున కంగీకరించిరి. చాలమంది ఉపన్యసిరిరి. ఒకే పర్యాయము ప్రసంగింప దులచుటచే గంద్రగోళము బయలుదేరెను. రు మచటి సమావేశములో యీ తీర్మానమును ఆలోచించుటకు అదరయిచ్చెదమని అధ్యక్షుడు వాగ్దానమియుటచే ప్రతిపాదకుడు తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనెను. (ఆ.ప్రె.)

రాజ్యప్రతినిధి

సిహ్వా, ఆక్టోబరు 10:- రెడింగు ప్రభువు భార్యతోను పరివారముతోను రేపు సిహ్వానుండి కాశ్మీరమునకు బయలుదేరును. ఢిల్లీకి 11 తేదీకి చేరును.

(ఆ.ప్రె.)

నెల్లూరు పురసాధమున

శ్రీమహామహాపాధ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ వేదము వేంకట రాయశాస్త్రిలవారి ప్రాపున

ఆంధ్రాభిజ్ఞానశాకుంతలము

1924 నం|| ఆక్టోబరు 19 తేది ఆదివారం రాత్రి 9-30 గంటలకు మిత్రసంఘమువారు ప్రదర్శింతురు దువ్వంతుడు-దొరస్వామయ్యంగారు

అపురూపమయిన

సంస్కృతపుస్తకములు

నాగరిలిపిలో నున్నవి

సిద్ధాంత లేఖము	రు 2-8-0
పంచపదిక	2-0-0
పంచపదికవివరణము	4-0-0
వివరణ ప్రమేయసంగ్రహము	4-0-0
సప్తపదార్థి	1-8-0
బృహత్సంహిత 1, 2 భాగములు	16-0-0
స్పందనదీపిక	1-0-0
వాక్యారచంద్రిక	5-0-0
తిగంతార వత్తరణి	7-8-0

పదిరూపాయలకుమించిన ఆర్జునముని నూటికి పది రూపాయల చొప్పున కమీషను యివ్వబడును.

నియమవారలు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

Agent: Vijanagaram Raj, Bhelpura, Benares

మత కలహములు

అలహాబాదులో కొట్లాటలు

కొట్లాటలు జరుగకుండా చేయుటకు చాల ప్రయత్నము చేయబడినను నగరమున చాలవోట్ల పోట్లాటలు జరిగెను. కసాయివాండ్లు చాలవోట్ల హిందువులయిండ్లను దోచుకొని రని తెలిసినది. దుకాణములకు కచేరీలను మూసివేసిరి. కాలేవున వైద్యశాలవద్ద జరిగిన కొట్లాటలో నిద్రకు చనిపోయినది. తెలిసినది. హుమాయిన్ కులములలోనే పోట్లాటలు మోయుగా జరిగెను. ఒంటరిపాటుకయ్యములే మొండు. వైనికులును పోలీసు వారును గన్లు తిగుగుచున్నారు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువులు పంపెను. 10 వ తేదీనక 9 మంది చనిపోయిరి. 70 మందికి గాయములు తగిలెను. 50 మందిని అరెస్టుచేసిరి. నమము రెండుమతములవారికిని సమముగానే కలిగినది. పురమత్త మదాను టాండ్లను, జహూరు అహమదుగాల్ల శాంతిని కలిగించుటకు చాల ప్రయత్నములను చేయుచు అన్నిచోటకును వెళ్లి బోధించుచున్నారు. ఇంకను ఆవేశము తీవ్రముగానే యున్నది.

పోలీసువారును వైనికులుగూడ తుపాకులను కాల్చలేదు. 9 వ తేదీని రెండువోట్ల ప్రభువుల అల్లగులు జరిగెను. నకాస్థానాలోను మిర్జాపూర్లోను బహు. లింగును తెరువబడలేదు. వెర్దక్లిఫ్లలో శాంతి కలకొనినది. 100 మంది స్నేహము కనిపింపబడు నియమించిరి. 9 వ తేదీని యిద్దరు హిందువులను ఒక మహమ్మదీయుడును ముఛిసిరి. 35 మందికి గాయములు తగిలెను. నకాస్థానాలో చాలమంది మహమ్మదీయులు ఒక హిందువు గృహమును చుట్టవేసి చాలమంది హిందువులను కొట్టిరి. అదియే అచట కొట్లాటకు కారణము. అందు ఒక మహమ్మదీయుడు హతయ్యెను. మగ్గరికి గాయములు తగిలెను. ప్రాణభీతిచే నొక హిందువు, సుంపుమీద తుపాకికాల్చెనని తెలిసినది. 9 వ తేదీని పోరులు చాల భీతికెందిరి. దుకాణములన్నియు మూయబడుటచే చాల యిబ్బందికలగినది. బహువాదాలు నిలిచిపోయినవి. టిపాసంబులకట్టుల దొంగతనములు పడియున్నవి. వానినికోసి సార్వచేయుటకు గూడ పిలుకలుగలేదు తుంటులు ఏమరిపా

టున వైసబడికొట్టి పారిపోవుచుండిరి. 9 వ తేదీ రాత్రి నెమ్మదికలిగినది. 10 వ తేదీ ఉదయమునగూడ నెమ్మదిగానే యున్నది.

మిరాపూరు కొట్లాట

అలహాబాదు పోలీసుస్టేషనుకు ఒక మైలుదూరమున నున్న మిరాపూరులో 9 వ తేదీని మహమ్మదీయులు హిందూ మహల్లాలో హిందువుల యిండ్లలో తొరబడి దోచుకొని పారిరి. అంతలో జాయంటు మేజిస్ట్రేటురాగా వారు పారిపోయిరి. మహమ్మదీయులలో చాలమంది దోష్టు మెడలో తగిలిం చుకొనివచ్చి వారిని మ్రోగించగానే మహమ్మదీయులు సంపు గావచ్చిపడిరి తెలిసినది. దోష్టులు మెడలో తగిలించుకొనిన వారిని చాలమందిని అరెస్టుచేసిరి. 9 వ తేదీ 40 మందికి గాయములు తగిలెను. 101 మంది వైద్యశాలలో నున్నారు. మరి చాలమందికిగూడ గాయములు తగిలెను. 9 వ తేదీ రాత్రి మారుమూల సందుగొంతులలో తుంటులు జట్టుకూడి చాల అల్లరులు చేపిరిని తెలిసినది గాని వివరములు తెలియలేదు. వైద్యశాలలో మరి యిద్దరు చనిపోయిరి. 10 వ తేదీ మహమ్మదీయులు 12 గంటలవరకే ముత్తము 11 గురు చనిపోయిరి.

నధ్యాను కొట్లాట

సమాధానము కుదినది

గతనెత్తరమున నధ్యానులో కొంతమంది బావాజీలు ఒక మసీదువద్ద గంటలు వాయింపెదమని పట్టుపట్టుటచే అల్లరి జరిగినది. అప్పటినుండియు రెండుమతములవారికిని వీరొధములు ప్రచలముగానేయుండెను. ఎప్పుడును వాద్యములను మ్రోగించ గూడనని హిందూమహాజనసభవారు తీర్మానించిరి. అందువలన సంగీతపాటకులకు చాలనష్టమును హిందువులకు చాలయిబ్బంది యును కలిగెను. “మసీదు ఎదుటనున్న రోడ్డుమీద వాద్యములను వాయింప గూడదు. ప్రక్కగోడ చెంతనున్న రోడ్డు మీద వాయింపవచ్చును గాని అచటకైన నిలువబడి వాయింప గూడదు. వాయింపు సాగవలెను.” అని ధామారు సామెాలు నిర్ణయ ప్రకటించిరి. అందులకు రెండు మతములవారు సంగీకరించిరి. హిందూమహాజన సభవారు మొనటితీర్మానమును రద్దుపరచిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

పదమూడవవార్షిక సమావేశము

తణుకులో 9 వ తేదీని ప్రారంభమైనది

ఈనెల 9 వ తేదీని కృష్ణాజిల్లా తణుకుపట్టణమున నీసభ ప్రారంభమైనది. 800 మంది పండితులువచ్చిరి. శ్రీయంత జనంతి రామయ్యగారును పరిషత్ కార్యదర్శకులును రాజేను. చాల ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి తీవ్రమగుచర్చజరిగినది. కొన్ని ముఖ్యవాస్తవములు చదునుపడెను. మహమ్మదీ దీక్షనుగూర్చిన తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను. విషయనిర్ణయ సంఘ మేర్పరుపబడెను. చాల తీర్మానములనుగూర్చి చర్చజరిగినది. ఓట్లనిమ్మ అధికారమును మంజురింపుచుగూర్చిన తీర్మానములు చాలముఖ్యమైనవి. (సన్మానసంఘకార్యదర్శి)

నేమ దయాజ్ఞాన ప్రచారక సంఘము-దేవనగిరి పోలీసువారిచర్యలు

“ఈసంఘమునకుచేరిన ప్రచారకులలో నొకరగు బి. సిద్ధలింగప్పగారు యీనెల 4 వ తేదీని ధార్వాడజిల్లాలోని వైదగి పట్టణమున జంతుసంరక్షణమును గోసంరక్షణమునుగూర్చి ఉపన్యసించుచుండగా పోలీసు ఉద్యోగులు అననసరముగా ఆయన నవమానించిరి. అట్లు పోలీసువారు ప్రసర్తించుట అక్రమమని పట్టణవాసులు 6 వ తేదీని వైదగిలో గొప్పసభచేసి తీర్మానము చేసినందులకు మేమెంతయును కృతజ్ఞులము” (సంఘాధ్యక్షుడు)

“ఇండియన్ టైలీమెంటులు”

పారిశ్రామికశాఖలో వీరికిగల యనుభవము లందమలో వీరికి మిగుల సహాయముకాక కాగలదు. ఇంతకంటే మంచివానిని ప్రభుత్వమువారు కనుగొనవలెను. అని యీ పత్రిక చెప్పుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

DODGE BROTHERS MOTOR CAR

డాడ్జీబ్రదర్సు మోటారు బుడియెక్క ఉత్కృష్టత, దానివలనగల ప్రయోజనము పీటినీ గుఱించియే ఇదివర కెప్పుడును, ఇప్పుడును కూడ యోచించబడుచున్నది.

ఇన్నీయూ, జాన్, హెలేను డాడ్జీ వీరిరువురును యోచించి, సమూహాను తయారుచేసి, నిడవటిబండిని ఏర్పరచినదిసమును జుప్లికీ తెచ్చుచున్నది. వారు, వారి స్నేహితులును మంచిధరవచ్చుటకై ఏకపక్షముల ననుసరించి తయారుచేయవలెనో అట్లు చేయుటకై ఒకరినొకరు ఎచ్చరించుకొనిరి.

ఉచితత్వము, గొప్పతనము, పూర్ణత్వము మొదలగువాటికి మిక్కిలి హాహాసాస్పదమైన కొన్నిసామాన్య మోటుపద్ధతుల ననుసరించియే వారు ప్రారంభించిరి.

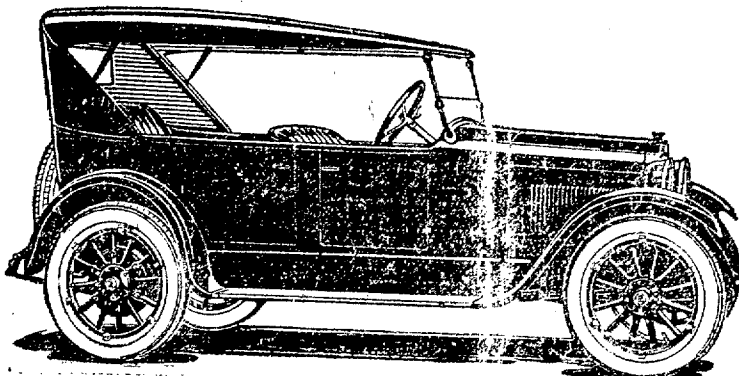
ఈ ఉపాయములు, ముఖ్యసూత్రములు వెండ్రుకప్రయాణమొనను మార్చబడలేదు, మార్చబడదు. ఎక్కడనైనను మోటారుబండ్లు నడుపబడిన అవి డాడ్జీ బ్రదర్సు పద్ధతులపైన నిర్మోహబడినవని అందరును పోలికబట్టి తప్పక అంగీకరింతురు.

పెట్రోలు ఖర్చు మిక్కిలి తక్కువ టైరుల మెల్లసంఖ్య మిక్కిలి అధికము.

ఉపయోగించుటకు తగిన పరికరము లన్నిటితో సహా 1-కి ధర రూ 5100

అడిసన్ ఆండ్ కో లిమిటెడ్,

మద్రాసు, బెంగళూరు, బొంబాయి

కార్లు ఆండ్ కో, తిరుచినాపల్లి
టి. టెన్సు & కో లిమిటెడ్, గోయంబుత్తూ
భోపాల్, ఓర్ఘ్, ఉదకమండలము.

ఏడవ బ్రాహ్మణేతర సమావేశము

“కాంగ్రెసులో చేరగూడదు”—అధ్యక్షుడు

“సత్వరస్వరాజ్యమనవసరము”—ఆ. సం. అధ్యక్షుడు

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు, అధ్యక్షుల కోపనాసములు

సభ నేడు విశ్రాంతిపొందిన పోలనందు గూడెను

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల కోపనాసము

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు ఎం. రత్నస్వామి ఎం. వీ. బాల్కరంగారి ఉపాధ్యక్షులనుండి దీక్షింపబడిన ముద్రితములు.

స్వరాజ్యమప్పడే వద్దు

ఆహ్వానసంఘములలోనున్న స్వరాజ్యపక్షముగ స్వాగతమిచ్చుచున్నాను. మనము క్లిష్టపరిస్థితులందు సమావేశమైనాము. వంగ, హర్యానా ప్రాంతములందు క్రొత్త ప్రభుత్వము ఏర్పడినది. తనకు సాయము చేయునని ఆశపడినవారితోనే సామ్రాజ్యపక్షముట్టిపడినది. మహామృదీయ హిందూవైషమ్యముల మిత విషయమును కలిగించుచున్నది. మదకాసునందే కాననసభయందు, స్థానిక సంఘములందు మనప్రాంతములందును స్వరాజ్యపక్షములను హెచ్చుచున్నది. ఇన్నివిధముల నీసమయము క్లిష్టముగా నున్నది. మన పక్షమును మోసగించి పోయివారు మనవిరోధుల జేరుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారి జలము మననిజస్థితి నరయమనచున్నది. మనకున్నలోటుపాటుల సవరించుకొని దేశమందు మనము ప్రాబల్యము వహింపవలసియున్నది.

ఇప్పుడు రెండురాజకీయపక్షములు లున్నవి. ఒకపక్షము సావధానముగ కేంద్రపాదించి స్వాతంత్ర్యము కావలెననుచున్నది. ఇంకొకపక్షము అనాకాశము దొరకిన పుడెల్ల సురుమును. ఎదుటిపక్షములోటుపాటుల గ్రహించి తనపక్షమును బలపరచుకొనుచు స్వాతంత్ర్యమిచ్చుచే కావలయుననుచున్నది. మనకే కేంద్రమెరిగి హక్కుల క్రమముగా సంపాదించుకొనవలయుననుపక్షము మనది. యుద్ధసమయమున గాబరాగా హోమయోగా ఉద్భవము రాగానే మనపక్షము బయలుదేరి దాని నడిపింది. అప్పుడు పుట్టినదే మన బ్రాహ్మణేతరత్వము. దానినిదీక్షించుచున్నామే యిప్పుడు జరుగనది. ఒక్కసారిగా మార్పు కావలెననుటకు మనమొప్పుకొనము. స్వరాజ్యమునందు కర్తృత్వ యిండియా కింకను రాలేదని మనము యుద్ధమునాయకులయై ప్రాయము. స్వరాజ్యమునందుకు మనము తయారుకావలసియున్నదనివారు తలచిరి. కాలమును గురింపక తొందరపడి మార్పుకావలెననుపక్షములు కొంతకాలమున కంతరించుకొని మనపక్షము సక్రమాభివృద్ధిని జాగ్రత్తగొనవలెనని ఎప్పటికైనను జరుగును బడయుగలదు. సాంఘికాభివృద్ధినిబట్టి రాజకీయాభివృద్ధి జరుగవలెనని మన నాయకులగు బోధించిరి. సాంఘికైకమత్యము, బలము, న్యాయము లున్నగాని స్వరాజ్యమావశ్యకము కావలదని వారుచెప్పిరి. ఇప్పుడిదిన్నయు వచ్చినవా? సాంఘిక బలము చేకూరినదా? హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము నిజమైనదా? ఇది నిజమగుచో ఆనైతికముగ తన్ను తానేల క్షింపకొనవలయునా? అధమభాతులను మనవెనుక నుంచుకొని వారిసహాయముతో స్వరాజ్యముకావలెనని మనమనగలసితి సంభవించినదా? జాతీయైకమత్యము లేనిస్వరాజ్యమే? మనము రక్షింపజాలని స్వరాజ్యమే? స్వరాజ్యమున్నచో వైషమ్యము లావశ్యకము. అవి మనకున్నవా? లేనపుడు స్వరాజ్యమంతకలహములతోగాని, అన్యదేశీయుల దాడులతోగాని యంతరింపదా? ఈముఖ్యవిషయములను గమనింపవలసియున్నదిగాదా?

జాతిప్రాతినిధ్యము

జాతిప్రాతినిధ్యము మనయుద్ధమునుండి దొకభాగము. దానిని మనము పూర్తిగా విశ్వసించెదము. ప్రజలయొక్క సాంఘిక నిర్మాణముపై ప్రభుత్వ మధారపడి యుండవలయును. జాతిప్రాతినిధ్యములేని కాననముగాని ప్రభుత్వముగాని సంపూర్ణత నందలేదు. కాననసభ జనుల ప్రతినిధుల సభయనుచో జాతిప్రాతినిధ్యము లేకుండ ఎట్లుండగలదు? ఎంతతెలివి లేకులుగలవారైనను ఒకజాతివారే కానిండుట సరియో? జాతిప్రాతినిధ్యము రాజకీయము కాదని జాతీయతకు విరుద్ధమనియు,

చెప్పుచున్నారు మన ప్రతిపక్షము. కాని అజ్ఞానముగ గ్రహించుచున్నారే. ప్రపంచము దెక్కడనున్నది? యిట్టి జాతిప్రాతినిధ్యముని వారదుగుచున్నారే! ప్రపంచము దెక్కడనున్నది? మనవంటి జాతీయ దౌర్బల్యము? ప్రపంచము దెచ్చటనైన మనకువలె వికమత్యములేకనే స్వరాజ్యము నెవరైనవా వాధించుచున్నారా? అదికాక ఎక్కడ నో మంచిదైనది మన ఇండియాలో మంచిది కాకపోవచ్చును. మన పూర్వుల నన్ని విషయముల ననుసరింప మని చెప్పి ఈజాతీయవాదులు మరల యూరప్ కాననసభల మాదిరిని చూపించుటలే జాతీయ ప్రాతినిధ్య మందరిని సమస్థితిలోనికి తెచ్చినవెనుక కానంతట దియే తగ్గిపోవును. మనజాతీయ ప్రాతినిధ్యోద్యమము మొదట హోంరూలు నాపుటకు స్థాపింపబడినది. ఆహోంయాలిపుడు ఆసహాయోద్యమముగా మారినది. ఆ ఆసహాయోద్యమిప్పుడు సక్రమస్వరాజ్యజాతీయవిధానముగా పరిణమించినట్లు తోచుచున్నది.

క్రమాభివృద్ధి

క్రమాభివృద్ధి నాశించుచునే మన మియుద్ధమును బయలుదేరి దీసితిమి. తీవ్రమగు మార్పుల వాంఛించుట మన మెదుర్కొనవలెను. సాంఘికవృద్ధితో రాజకీయవృద్ధి యుండవలయును. “క్రమాభివృద్ధి గోరు మనము జనులను వశీకరము చేసికొనగలమా? స్వరాజ్యవాదులు ప్రజలను వశీకరము చేసుకొంటున్నారు. మనవాళ్ళే మనలను వదలి సంయుక్తజాతీయ వాదు లనుపేరుతో స్వరాజ్యపక్షము వారితో కలియుచున్నారు; తిరుగ ఎన్నికలు జరుగులోగా మనము మన మతము మార్చుకోకపోతే మనకు నష్టం” అని కొందరు మనవాళ్ళంటున్నారు. ఆరీతిగ కలుగునట్లు కలుగనిండు. మనవిధానమందు మనకు సంపూర్ణవిశ్వాసమున్నచో మన కాభియమే! క్రమాభివృద్ధిని జనులు నిరసింతురని నేను తలపను. జనులకు తగినసదుపాయముల మనము కూర్చలేకపోవుటయే మన అపజయమునకు కారణము. అందుచేతనే మనపక్షము ఎన్నికలం దోడిపోయినది. మనము జనుల సదుపాయములకు పాటుపడినచో మన యెదుటిపక్షముల మన మోడింపవచ్చును. ఆసహాయములు ఆర్థికసాంఘిక కల్పాణములే.

ఆర్థిక లోపములు

లంచములుపట్టు విధానము పూర్తిగా నున్నది. మనదేశమందు ప్రతివాడును లంచమునుగూర్చి గోలపెట్టువాడే. శ్రాంతి విషయక ఒకడు నాతో నిట్లు చెప్పెను. “ఇండియాలో కన్న నెక్కుడు లంచపట్టు లేదేదేశమందును లేదు.” రైతులు రెండువిధములు పన్నుకట్టవలసియున్నది. ప్రభుత్వమున కొకపన్ను. పన్ను పహాలుచేయువారి కొకపన్ను. ఈ లంచములే ప్రజల యసంతృప్తి కారణములు. ఇట్టి దుర్భాషముల నణచలేని ప్రభుత్వమునకు ప్రజలేట్లు సంతృప్తి కనుపరతున? మనమంత్రులు తమ తమకాఖిలం దిట్టి దుర్భాషములను ఖండించి జాగ్రత్తగా పరీక్షింపవలయును. రెండవలోపము భూములను అంతలేనన్ని పట్టాలుగ విడకొట్టుట. ఇందుచే దారిద్ర్య మెక్కువనుచున్నది “ఇన్ని ఎకరములకు తక్కువ భూమిని పట్టాలుగ విడకొట్టెను” అను నిబంధన నేర్పరచినచో బాగుండును. కౌనులులో జాంపాక్షరీని గూర్చి, మద్రాసులో గ్లా పాక్షరీనిగూర్చి యోజించుటకు బదులు యీసమస్యను గూర్చి డెవలప్ మెంటు మంత్రి క్రేన్ ఫహించుట యు తమము. తరువాత నగరములందలి యిండ్ల బాడుగలనుగూర్చి మంత్రులు కావించినపని యేమి? ఒక జాతీయందు జాతిప్రాతినిధ్యము లేక ఎక్కువగా నుండిన వారిని సర్వీసునుండి తీసివేసిన ఆజాతివాడి వేరుమార్గముల జూపవలసియుండును. అన్నిటికన్న ముఖ్యము హిందూకుల దుస్థితి తొలగించుటకే మన యుద్ధమును పుట్టినది. వీరికి బావులను పాక కాలము ప్రత్యేకముగా నిర్మింపవలయును. వైజాతులు వీరిని తమ బావులయొద్దకు బడులలోనికి రానియనప్పుడే యట్లు చేయ

వలయును. మంత్రుల తాదరణమావలెను. ప్రజాప్రభుత్వ స్థాపనమునకు ప్రజాసాంఘిక నిర్మాణమునకు ముందరము. వీరికి ప్రచారమందరము. మనము జనుల యాదరణపడిని ఇదివరకున్న బలమును తిరుగ సంపాదించుట కీలోపముల దిద్దునట్లు చేసి జనులను దృఢీకరించుటయే మనకర్తవ్యము. గొప్ప సంస్కరణల చేయుటకు తగిన డబ్బువసరమని చెప్పవలయును. సమయము కావలెనని వేచియుండుట తెలివిగలవాని లక్షణముగాదు. తగిన ఖర్చు, అవసరములనెంచి దాంభికముల వీడుట, అధికారముల తగ్గించుట యిది డబ్బు కూడునట్లు చేయునని మంత్రులెవరగు వలయును. మంత్రులు మాకు డబ్బు చాలదని చెప్పేట మానకరము. కాననముల చేయుటతో ప్రయోజనము లేదు. క్రొత్తబాటలను గ్రామములను పరిశుద్ధి చేయు మార్గముల నరసి ఆచరించిన మనకు మరల ఎన్నికలలో జయము కలుగవచ్చును.

అభ్యాసానుగుణముగనుసిద్ధాంతములు

మిగతావారివలె కాక మనసిద్ధాంతము అభ్యాసానుగుణములు. వారివలెమనము క్రొత్తభూమిని క్రొత్తమూకపమును సృష్టించుమని చెప్పబడదు. జాతీయైకమత్యము, జాతీయస్వేచ్ఛ జాతీయాభివృద్ధి యిదియే మనసిద్ధాంతములు. రాజకీయసిద్ధాంతములకు ఆర్థికసాంఘిక సిద్ధాంతము లూతయొసగును. దేశమందంతటను వార్తావ్యాపార సాధనముల నభివృద్ధిపరచుట, హిందూ జాతుల నభివృద్ధికి దెచ్చుట. ప్రజలఆర్థిక బలమునకు తోడ్పడుట యివిజాతీయైకమత్యమునకు జాతీయస్వేచ్ఛత్యమునకు నాధారములు. ఇవికలిగిచోగాని జాతికానీరదు, ఇట్టిజాతిని చేయుటకే మనము ప్రయత్నించుచున్నాము. మనది మంచిపునాదులపై నున్నది. మన ప్రతిపార్టీ వాట్లుతలకెందుగాకట్టుచున్నారు. వారుకప్పు ముందమర్చుచున్నారు. గాననది శీఘ్రముగా కూలును. పునాదిలేనిదే యదియెట్లునిలచును? శతాబ్దములనుండియు సాంఘిక నిరంకుశత్వము ప్రబలియున్నది. దానిని తొలగించుట కీ ప్రయత్నముల మనము చేయుచున్నాము. మనముగూడ స్వరాజ్యమును వాంఛించుచున్నాము. కాని మన ఎదిరిపక్షమువారివలె ఒకతూరివచ్చిన స్వరాజ్యమును పోగొట్టుకొనుట మనకు ఇష్టములేదు. ఒకతూరిస్వరాజ్యము తెచ్చుకొనినచో నది కాళ్ళతమై యుండవలయును. స్వరాజ్యమునకు పూర్వము యిండియాపై న్యమును జాతీయము చేయవలయును. స్వరాజ్యమందు కత్తి త్రిప్పటకు తన్నుతాను కాచుకొనుటకు యిండియా సంసిద్ధమై యుండవలయును. డయాక్వి (ద్వంద్వప్రభుత్వము) చచ్చినదని చెప్పవచ్చును. రిఫారమ్స్ ఉండేదే నేమన బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును కొంచెము కొంచెముగానిచ్చి పూర్తిగా తుదకు సంపూర్ణ బాధ్యతనిచ్చుటయే యుండును. కాని డబ్బు స్వంతముగా ఖర్చుపెట్టునధికారము, సబార్డునేటులపై నధికారము, గవర్నరు గవర్నరు జనరలులతో లేకున్నప్పుడే గాని బాధ్యతపూర్ణముగాదు. అందుచే రిఫారముల మూలమున నేర్పడిన మంత్రత్వము బాధ్యతగలదిగాదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వములందుగూడ బాధ్యతనిచ్చి ప్రభుత్వములుగలవు. హిందూ యిందులకు నిరసనముకాని మనకున్న దానియందునవత్తజాతి, క్రొత్తవానినిభరింపగలకై కనబరచినగాని మనము సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును కోరగూడదు. స్థానికప్రభుత్వము కింకను స్వేచ్ఛను సంపాదించవలెను. వీటకన్నిటికిని మంచి

నిర్మాణము

అవసరము. మనప్రతిపక్షము మనకు నిర్మాణమవసరమని బోధించుట యొకయవకారమైనది. వారినిర్మాణమే వారిజయమునకు కారణము. వారి నిర్మాణము గ్రామములు, పట్టణములు, నగరములు, జిల్లాలు, రాజధానులు ఎవరు చూచినను బలముగా నున్నది. ప్రచారమందు వారికి మనము వెనుకనున్నాము. వారిని మనమునకరింపవలయును. మనపక్షము పునర్నిర్మింపబడవలయును. ఇండియాలో రాజకీయసిద్ధాంతములపై పార్టీలు బయలుదేరుచున్నవి. మనపార్టీ మతము ననుసరించినవాకి స్వాగతమిచ్చుచున్నాము. క్రమాభివృద్ధికోరువారందరను మనవైపునకు రాననును. జమీందారులకు భూస్వాముల కీపద్ధతి యనుకూలముగా నుండును. ఈశందర్భమున వారిని నేను ప్రత్యేకముగా మద్దతి ధించుచున్నాను. వాటికినిబట్టి వారి విద్యనుబట్టి వారు సంఘమునందున్నతీవ్రపవిత్రులనున్నారు. కాని నాయకుల కుండినలక్షణములు వారికుండినచో వారు ప్రజానాయకులగుట మిక్కిలి సంతోషమును కలిగించును. వారు ప్రజాసేవకార్యముల కొనర్చుట విధి. వారు వారిధుల నెరవేర్చిన జనుల కుపకారము చేసినవారగుదురు. తరువాత యూరోపియనులు ఆంగ్లోయిండియనుల విషయములో విసెంటిన్సు ఆంధ్రుడుగాగల్గి స్వరాజ్యవాదులకు సాయపడునపుడు యూరోపియనులు మన పార్టీ వారుగా

వారం గీకరించినచో ఆంధ్రపత్రికను, ఇండియా దొరతనము వారి నుంచినను నిరాకరించిరి. కాని వేరొకవారి విచారించి చరని నమ్ముచున్నాము. అట్టి సమాశేషముజేయు నిష్పాక్షిన్నిటిని వారంగీకరింపవలెనని నిర్బంధము లేదు. కాని అట్టిసభగావించినచో సందేశములు తొలగి, అన్నిపక్షములవారు తమ యభిప్రాయముల వెలుబుట్టుటకు వీలుండును. దీనికి ఫలితముగా భారతీయ రాజ్యాంగ విధానభివృద్ధికి పునాదు లేర్పడును.

ఇండియానుబంధము విధానము

ఇండియాను అధినివేశ స్వపరిపాలన గోరుచు ప్రానివాస శాస్త్రీగారు, బిసెంటుమ్యుగారు, సర్ ఆల్ ఇమాముగారు మరీ కొందరు ఒక వివరీకరణము దాఖలు చేసిరి. ఆదిగూడ మంచివర్ణనలనే నూచించినది. అండ్లీలు తెలియజేసినదేను బ్రిటిషువారు అధినివేశస్వపరిపాలన మొసంగెదమని జేసినవాగ్దానమును నెరవేర్చురను నమ్మకము ఇండియాప్రజలలో నగించినది. అది ప్రసాదించువరకు ప్రస్తుత అశాంతి ప్రబలియుండును. ఇండియాలో అన్నిపక్షములవారు స్వపరిపాలన గావలెనని యేకీభవించురు. కాని అది సాధించువరకుగూర్చియే భేదాభిప్రాయము గలిగియున్నారు. వివిధ శిష్టేలు, యితర అధినివేశ రాజ్యములు యేర్పరచుకొనినట్లే ఇండియా తనదే రాజ్యాంగ విధానమును స్వయముగా నేర్పరచుకొనవలెను. కేంద్రప్రభుత్వము సివిలువిషయము లన్నియు వైస్రాయిగారు కావనవరకు జవాబుదారీగా నుండు మంత్రినర్థము సహాయమున పరిపాలింపవలెను. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము తయారయి సైనికాధికారము గైకొనువరకు ఆయధికారసంరక్షణబాధ్యత వైస్రాయిగారిపైనే యుండును. విదేశీయ విషయములన్నియు వైస్రాయిగారి జాబుదారు. ఈవిధానాల హక్కు ప్రసాదించుటపైనే ఆంగ్లభారతదేశముల వికమత్య మాధారపడియున్నది. కావున వెంటనే ఒక విచారణసంఘమును పూర్తిగా హక్కుల నొసంగి ఇండియాకు పంపవలెను. 18వ శతాబ్దమున బ్రిటిషువారికి ఆమెరికాలోను 19 శతాబ్దమున విరాట్లములోను సంభవించినట్టి అనాంతరములు తప్పింపవలెనన్న యట్టిచర్య తీసికొనకతీరదు అని వారి వివరీకరణము కోరుతున్నది. దీనిని తయారుచేసినవారు సామ్రాజ్యమునందు అమితభక్తిగల నాయకులు. కావున వీరి మానసలు ఇండియా ప్రభుత్వమువారియొక్కయు లేబరుప్రభుత్వమువారి యొక్కయు ఆమోదమును బడయగలవని ఊహింపవచ్చును.

లీని వేదికను నిరాకరింపవలెను

ఇండియాలోని సుపీరియరు సివిలు సర్వీసులను గూర్చిన రాయలు విచారణసంఘమును కానననభవారు వలదనుచుండగా భూయపరచిరి. ఆంగ్లప్రభుత్వమునా రాసంఘమును స్థిరపరచి వట్లు తెలిసినతోడనే 1928 జనవరిలో కానననభవారు తమ నిరసనమును దెలుపుచు విలంబన తీర్మానమును గావించిరి. ఆమార్చి మాసమునందే ఆ యన్యాయ పట్టిక చర్చయందు సందదు సంఘమున కగు ఖర్చును నిరాకరించిరి. కాని వైస్రాయిగారు పునరుద్ధారణజేసిరి. కావున కానననభవకు వ్యతిరేకముగ పేషెంజల పన్నుల ధనమునుండియే సర్వీసులపై యీ సంఘము నంపించిరి. ఈ సంఘమువారు సాక్ష్యములన్నిటిని రహస్యముగా గైకొనిరి ఆ సాక్ష్యములను ప్రకటించెడు. కావున వారి శిఫార్సు లెంత సమంజసముగా నున్నవో తెలిసికొనుటకైన వీలులేదు. వారిశిఫార్సులలో కొన్ని బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగా నున్నవి. కొన్ని వెనకంజకయుదున్నవి. సివిలు సర్వీసులందు నూటికి 48కి మించి వుండునట్లు 14 యేండ్లలో ఏర్పాటులు జరుగవలెనని నూతనగూర్ శిఫార్సు జేయుచుండ, వీరి శిఫార్సులు 15 యేండ్లలో 50 గా నుండవలెనని గోరుచున్నది. పోలీసు కాఖయందు నూటికి 50 వంతు భారతీయ నియామకములు 25 యేండ్లలో జరుగవలెనని నూచించుచున్నాడు. అసగా యొప్పటికి జరుగవలెనని వారి యుద్దేశము.

కొన్ని నిష్పాక్షియుండు జాతిభేదములు పుట్కొల్పుచున్నది. ఆరియావాసులు కానిఉద్యోగులతో సముద్రమునపుట్టుచున్నవలెననియు, భారతీయుల కేయరావనియు నూచించుచున్నారు. విరోధియను సభులను శృజాతి వైకృద్ద్యోగుల సహాయమే యుండవలెనట. బ్రిటిషు ఉద్యోగులు ఆంగ్లేయవైద్యసహాయమును గోరు టుచితము గాని వైద్యసహాయముగూడ జాతిభేదముల ననుసరించియుండవలెనట భావించుచున్నారు. సర్వీసు ఉద్యోగుల ప్రావిడెంటు ఫండు ప్రజలకు పుఖ్యులు మున్నగువాటియందు కానననభ వారంగల హక్కు తొలగించుట తొకనూచన గలదు. ఈ శిఫార్సులవలన భారతీయులపై సానునకు కోటిరూపాయలు వ్యయపరిశమైనది. దీనిని భరించుట దుర్భరము. సర్వీసు ఉద్యోగుల యెచ్చందుల విచారించి తీర యేర్పాటులు జేయుట ఉచితమే. కాని వైనచెలిసినట్లు కమిషనువారు ప్రజలు తమ స్వాభిప్రాయముల దెలుపుటకు వీలుగా సాక్ష్యముల ప్రకటించలేదు. మరరాను కానననభవారు, హైయర కానననభవారు యాతీనివేదికను బాగుగ చర్చించి చిరకు నిరాకరించిరి. వారితీర్పును ప్రజలందరు తోడ్పడగలరు.

కాలనీలలో భారతీయులు

విదేశీయులందరి భారతీయుల యనన్య భావండుట లేదు. నానాటికి అసంగతమగుచున్నది. వలసరాజ్యములలోని భారతీయుల యిబ్బందుల దెలిపి సమాధానము కుదుర్చుటకు ఇంగ్లాండుజోయిన కాలనీల సంఘమువారు తిరిగివచ్చిరి. అచ్చట స్టేటు సెక్రటరీగారితోను మున్నగువారితో మాట్లాడినచ్చిరి మని జెప్పుచులేకాని తమ ప్రయత్నములం దెంతవరకు జయముందిరో తెలుపరు. వారు వ్రాసిననీవేదికను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు కన్యాసమర్థ యింకను పరిష్కరింపబడలేదను కారణముచే ప్రకటించ నిరాకరించిరి. ఇదిగేమనకీట్లను ప్రస్తుతము నిలుపు జేయుటయందు యాసంఘమువారు నిజయుగాంచిరి ఇతర విషయములలో మనస్థితి యధారీతిగా నున్నది. కమిటీ వారు లండను, ప్రచారమును గూర్చి కాలనీల సెక్రటరీ యగు తామసుగా రిట్లు నుడివిరి:— “కన్యాలో నాలుగు రకముల జాతులవా రుండుటచే సామాన్య ఎన్నికలు జరుపుటకు వీలులేదు. జాతిప్రాతినిధ్య ముండవలెను. హైలాండ్సు విషయమున అచ్చటివారి కిదివరకు ఒసంగిన వాగ్దానముల నుల్లంఘించుటకు వీలులేదు.” ఈప్రత్యుత్తరము లన్నియు డెనుమైరు డ్యూకుగారి అభిప్రాయములకన్న ప్రమాదకరములగు నున్నవి. లేదు ప్రభుత్వమువారు కన్యాపరిష్కారము నామోదించలేదనియు, వారు అధికారము స్వీకరించిన పిదప దీనిని మార్చిజేయుదురనియు క్రిందజేడు కర్నల్ జెడ్డి వుడుగారు నుడివిరి. ఇప్పుడు లేబరుపక్షము అధికారమునకు వచ్చినను, అందు ముఖ్యకర్మ్యుడగు కాలనీల కార్యదర్శియే అతీర్చు నంగీకరించి వ్యాయముగా నున్నదని ధ్రువపరచుచున్నాడు.

టంగనాయకలో నిర్బంధన లభికమటగుచే భారతీయ వాణిజ్యసంఘమువారు 54 రోజుల హరతాలు జేసి ఇంగ్లాండునకు వివరీకరణము లంపినను కార్యము లేకుండెను.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులస్థితి దుర్భరమగుచున్నది. అచ్చటిప్రభుత్వమువారు “ప్రత్యేకగూడెముల చట్టము” గావించుచున్నారు. దీనిప్రకారము నగరములలో స్వదేశీయులుకాని యితరజాతులవారికి నివాసవర్తకసదుపాయములకై కొన్నిస్థలములను ప్రత్యేకించెదరు. అనగా అస్థలములయందు నివసించు జాతివారుకాక యితరులందు స్థిరాస్తులను చేసికొన గూడదు. వర్తకము చేయగూడదు. అద్వైతముగాని భూమిగాని ఉండు కొనగూడదు. ఇట్టి చట్టమువలన చాలప్రమాదము గలదు. దీని ప్రకారము దర్బారులలోనుండు విరోధియనులందరు అనగరము విరోధియనులకు ప్రత్యేకించమని కోరినచో, అచ్చట నుండు భారతీయులెల్లరు వెదకిపాపసి యుండును. ఏమారుమూల మరీగి కుగ్రామములలో బోలెసి యుండును. ఇప్పటికే ఆసియా వాసులుండు ప్రాంతములన్నియు అనారోగ్యముగనున్నవి. ఇక ముందివచ్చియు “ఆసియావాసుల ప్రత్యేకస్థలములు”గా భూయపరచినచో వీనిని బాసచేయుటయే యుండదు. ఇప్పు డీచట్టము నగరములకు మాత్రమే అనువర్తించును. ఇకముందు గామములకుడ యిట్టిచే వేరొకచట్టమును గావించిన ఇంక భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాలోనుండుట దుర్భరమగును.

శ్రీమతి సరోజినీబాయిదుగారు అక్రికా బోయి భారతీయుల విమర్శయను న చాల పాటు పడిన వైనను, ఆమెవేలకై భారతజాతిఅంతయు కృతజ్ఞత దెలుపవలసియున్నది. కాని, ఆమె మనోహరవాగ్దారని ఒసంగిన ఉపన్యాస వ్యాపాసము మనపునకు వెచ్చిపిదప ఆమె కార్యఫలితమే ముంద నిలిచి యుండుననాయని సందేహ మగుచున్నది.

కాంగ్రెసులో చేరకుడు

కాంగ్రెసులో భిన్నాభిప్రాయములు కార్యక్రమభేదములును అధికమగుచున్నవి. ప్రస్తుత కాంగ్రెసు విధానకమిషను మహాత్మాగాంధీగారు, ఈసంగ్గ యంగ్లండ్లోను పక్షకాలో నానుట బిస్మింగను. మరయు అసహాయ్యమును వ్యావస్థపద్ధతికి దిగలేదుగాని ప్రభుత్వమువారిపట్ల సహకార నిష్కృతికి లదులు పరస్పర సహకార నిష్కృతి ప్రారంభించిరని అంగీకరించిరి. అసహాయ్యము ఫలిత మిట్లగునని మొదటనే దానింగీకరించినవారు దలంచియుండిరి. అసహాయ్యమునును ఎల్లరు భ్యేషము, అనూయ, వ్యావస్థము లేకుండ అవలంబింపజాలరు. గాంధీగారి వెంట పావనపురుషులే యాకష్టతకార్యమునకు గడంగగలరు. సామాన్య ల చేతిలో అసహాయ్యమును పెంకెతనము సాగించుటకు ఆయుధముగా పరిణమించును. ప్రస్తుతము మనకగపడుభరిత మేమన,

కొందరు వ్యాయవాదులును, బాబర్ భావిజ్ఞాన్వత్వ దేశ ప్రతిబంధకము లేర్పరుచుకొనుట. కాంగ్రెసులో వికమత్యము గూర్చుటకు గాంధీగారి మానసం అసహాయ్యమకార్యక్రమమును విరమింప జేయుటయై యున్నది. ప్రజాసామాన్యమున కింకను రాజకీయములు బోధపడుటలేదు. కనుక కాంగ్రెసు వారికి సరియైన ప్రాతినిధ్యము నహింసపడెనని దెలుపుచున్నారు. అందుకుగాను కాంగ్రెసువారు నిదేశవస్త్ర బహిష్కారము తప్ప తక్కిన బహిష్కారములన్నియు విరమించి, కద్దరునిర్యాణము, హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి, అస్పృశ్యతా నివారణ మునకు బానుకొనవలెనని దెలుపుచున్నారు. 4 ఆశాల సభ్యత్వ రుసుమునకు బదులు ప్రతిదినము క్రి గంట నూలువడకి పంపుటలూడ ఆయన నూచించుచున్నాడు. ఈమార్పులతో యిరరరాజకీయపక్షములవా రందరిని కాంగ్రెసులో చేరమని కోరనున్నాడు. దీనికి సరియైన జవాబురాగలదని తోచదు. స్వరాజ్యపక్షమునారప్పడే ఆయన నూచనలను నిరాకరించిరి. ఆయన అనుచరులే కొందరు నిరాకరించినట్లు తెలియుచున్నది. నూలు వడకుటలందును, కద్దరునందును ఎంతి ఆక్రమకర్తయియున్నను, వానివలన స్వరాజ్యము చేసారదు. కాంగ్రెసు ఎన్ని కలలో పాల్గొనుటకు నూలువడకి యిచ్చట ఒక నిర్బంధము జేసిన యెడల కాంగ్రెసుసంఘమును ఆయన దెచ్చినట్లులే, నూలువడుకు వారి సంఘముగా మార్పుయగును. హిందూమహమ్మదీయులు మైత్రి సాధనయు, అస్పృశ్యతానివారణ ప్రయత్నములును కాంగ్రెసును సంఘసంస్కరణ సంపత్తిగా మార్చును. ఈ నూతన కార్యక్రమము కాంగ్రెసును రాజకీయ సంస్థగా అంతమొందించును. ఇంక ననేకకారణము లుండుటచే బ్రాహ్మణేతరసోదరులెవ్వరినిగూడ కాంగ్రెసులో చేరమని జేసే సలహాజేయను.

హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాటలు-గాంధీగారి ఉపనానము.

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి లేనిది స్వరాజ్యముచేకూరదు అప్పడప్పడు జరుగుచుండు కొట్లాటలు యామైత్రికి ప్రతిబంధకము లగుచున్నవి. డిల్లీ, నాగపూర, లక్నో, గుల్బర్గా కోహటు, సాజహన్ పురములందు జరిగిన కొట్లాటలు యిరుపక్షములయందు ద్వేషమును అభివృద్ధిజేసినవి. ఆంగ్లదేశమునందు భారతీయ సంస్కరణల ప్రతికూలురు యాకొట్లాటలగుర్చి అతిశయోక్తుల వర్ణించుచు కరపత్రముల పంచియు, ఘోరదృశ్యములను బయోస్కోప్-లూ ప్రసర్పించియు, అచ్చటి ప్రజాభిమానమునందు విక క్రికరించెదరు. ఈఘోరముల విని, యిరుసంఘముల మధ్య సంఘము కర్తగా గాంధీ మహాత్ముడు “మన హృదయ వీక్షములనుండి పరాత్పరుని పాపరక్షి తమి” అని విలపించి తాను 21 దినము ఉపవాసతపోదీక్షకు గడంగెను. దీనికి ఫలితముగా డిల్లీలో అన్నిసంఘముల నాయకులును, క్రైస్తవమైట్రీపాలిటను పత్రికాధిపతియు గూడ పలువురే లేచి, యిట్టి దురాగతము లికముండు జరుగకుండు యేర్పాటులగుర్చి విచారించిరి, యా ఉపవాసవ్రతమును గూర్చి వెలువడిన అభిప్రాయము లన్నియు గాంధీగారికి అన్ని పక్షములయందు యోగిఫలముబడిగలవో వెల్లడి జేసినది. వికమత్య సభజరిగెను. రీత్యానములు గావించబడెను కలవరములు, కొట్లాటలు నివారించు పద్ధతులు సమాచించబడెను. “ఈ పద్ధతులన్నియు పరిశీలనలు యొప్పటియట్లు మూడేండ్ల క్రితమున్నట్లు గాక, 15 దినముల క్రిందలుండిన సితిలోనే స్థిరముగా నుండుటకు తీడ్పడకలత్త కాని, నివారింపుటకు నిరర్థకములగును” అని ఒకపత్రిక వ్రాసియుండెను. ఈసభలో సాపింపబడు పంచాయతీలు పంజాబులో కాంగ్రెసు మధ్యవర్తి సంఘములవలె నిష్ప్రియోజనము లగునని యాపత్రిక యుద్దేశము. మరియు, కానననభవను విచారణసంఘమునవో యాసభగూడ నాయకుల నాయకత్వ సాహస్యకేమిని వెల్లడించునని బలికెను. మరీగొన్ని పత్రికలు సభను వేనోళ్లపాడి తీర్మానములు ప్రశంసార్థము లనుచున్నవి. పత్తి మా రెండు తీవ్రాభిప్రాయముల మధ్య నుండును. ఈతీర్మానములవలన లాభముండునని నాను నమ్మకముగలరు. మొత్తముపై చేరమంతకు యాసభాతీర్మానము లుపయోగకరములగుననే యుండుననుట నిస్సంకయము. కాని వీనివలన అక్రమికఫలితము లుండునని జెప్పజాలరు. ఇంతకు, యాతీర్మానముల దమి అగ్గులేసినను వారెన్నమును దుండగములోనికి దిగి, నికేతర కుత్సలును, అజ్ఞానులను మత విద్వేగులవారు యిట్టియండును బాసరింతురుకావున వికమత్యఅవశ్యకతను గూర్చియు, యాతీర్మానముల భావములను వారికి నచ్చుకొనుటన్నచో నివి గావించిన ప్రయోజనముండదు. కావున సభలో నియమింపబడిన కేంద్ర పంచాయతీ సంఘము వారై వెళ్లని భావ్యగలరు. వారి ప్రయత్నములు జయప్రసముగా జరుగునని దలంపవచ్చును. గాంధీమహాత్ముడు కతి నోపవాస వ్రతమునుండి మరక్షితుగా లేచివచ్చినందుకు అభినందింపవలసి యున్నది. ఆయన జీవితము చేరమంతకు ప్రాముఖ్యమైనది. రాజకీయాభివృద్ధికి పాటుబడు ప్రస్తుతస్థితిలో అదివి గోల్పోవజాలదు.

బ్రాహ్మణేతరుల సమాఖ్య

సర్ కూర్మామెకలరెడ్డిగారేల ఆస్థాననాధి
పత్యము వహింపలేదు?

సర్, పి. టి. శ్రేష్ఠిగారికి ప్రత్యుత్తరము
జస్తినుపక్షమువా? విధానము

నేను జగన్మోహన్ బ్రాహ్మణేతర సమాఖ్యయంద గ్రాస
నాధిపత్యము వహింపలేక పోవుటకు గారణము చెల్లదు,
వారికి సర్ పి. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారికిని జరిగినట్టి యాది
గువ నుదహరించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బ్రాటించిరి. ౧౯
౯౦. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు మాట్లాడు వ్రాసిరి:—

జరగనున్న బ్రాహ్మణేతర సమాఖ్య ఆధ్యక్షత
పదవికేల నేనియ్యకొనలేదని చెక్కంట్రుమిత్తులునాకువ్రాసిరి.
కొన్ని ఉత్తరము లీవిషయమై వారాపత్రికలలో వెలువడినవి.
మొన్న వెలువడిన “జస్తిను” పత్రికలో నాఅభిప్రాయములను
వివర్ణించుచు నొక ప్రధానస్థానము వ్రాయబడినది.

దురభిప్రాయములను బుట్టించుకొండ నాస్థితియును, అభి
ప్రాయములను, నాకును ౧౯ పి. టి. శ్రేష్ఠిగారికిని యీ
అంశము విషయమై జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను నేప్రకటిం
పవలసి వచ్చినవి. దీనితో జరగా బంపబడిన రెండు ఉత్తరము
లను మీపత్రికలో బ్రకటింప గోరుచున్నాను.

సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారు

సర్ పి. టి. శ్రేష్ఠిగారికి వ్రాసినజాబు

‘జోబధనము, కిలోపాకుపోటు,

మదరాసు సెప్టెంబరు 27, 24.

ప్రియమైన సర్ త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారు,

అనంతపురము నుండివచ్చిన తగ్గార యీనెల 11, 12

తేదీలలో సమావేశముగాబోవు బ్రాహ్మణేతర సమాఖ్యకు నన్న
ధ్యక్షునిగా సన్మానసంఘమువారెన్నుకొనిరనియు నాఅంగీకార
మును దెలియబర్పవలయుననియు వ్రాయబడి నాకంపబడిన జా
బును నేనుజూచితిని. ఈవార్తకొంతమందిమిత్రులతోజెప్ప వారు
అధ్యక్షపదవి అంగీకరించుటకు బూర్వము గొన్నివిషయములం
దు మీసలహా దీసికొనవలయుననిచెప్పిరి. నిన్న మోపుల్ప గా
రు ఆస్థినియను పీఠిలోనన్న నాఆసీనుకు వచ్చినప్పుడు నేను
మీతో నావిషయములను చర్చించుటకు వారంగీకరించిరి. మోపు
రప్పగారివిషయములను దనుకు చెప్పిరనియు యీఅంశముల వి
షయమునందంత బాధలేవియును లేనియును మీరునాతో శల
విచ్చిరి. ఏవిషయములందు మీసలహాపేక్షించితిరోనవి మీకుప్ర
త్యేకముగా వక్కాణించితిని. ఇవివిధమున మీరే సమాధానము
ను నాకు నీయలేదు. కాని యీ విషయము లనులెక్క జేయ
వలసివచ్చి గానిరి.

హట్టాత్తుగావేసిన ప్రశ్న

ఈలోపున సన్మానసంఘముయొక్క సమావేశమునకు
“జస్తిను” కార్యాలయమునకు నేనుబోతిని. అక్టోబరు 18, 19 వ
తేదీలకు కాన్ ఫెడరేషను సమావేశము మార్చినయెడ బాగుగ
నుండునని నేచెప్పితిని. వారందుల కియ్యకొనక సమావేశమును
సెప్టెంబరు 29 వ తేదీనాటికి మార్చిరి.

నేనుకట్టబాసకు దిరిగివచ్చితిని. పిమ్మటమీరునాకు వర్తమా
నమందిరి. నేనధ్యక్షతపదవి కంగీకరింపనిచో మరియొకరిని యే
ర్పాలుగావించుటకు బ్రయత్నింప వలసియున్నదనియు నందుచే
నేను నాపదవికి నాఅంగీకరమోఅసంగీకారమో చెల్వలసివదని
యు నేనుసాయంత్రము 7 గంటలకు మీదర్శనమునకు వచ్చిన పి
మ్మటచెప్పిరి. ఆకస్మికముగా యీప్రశ్న మీరడిగదరని నేనూ
హించిలేదు. ఏలయన, 5 గంటలకుమీతోకలసి మాట్లాడినప్పుడు
నేనెట్టి విషయములకు మీరేమియు నభ్యంతరముచెప్పలేదు.

గంటలకు 7 గంటలకును మధ్య యేమిజరిగినదో నాకు తెలియ
దు. ఈలోపునమీరు మనపక్షపుసభ్యులతో సంప్రదింపితివేమో
నేనెరుగును. కనుక మేధ్యక్షుని మీరు నిమిమించుకొనునెడ నా
కెట్టిఅభ్యంతరమును లేదనిచెప్పితిని. తమఅభిప్రాయ మదిగాదని
యు నాతీర్మానమువేగముగా చెల్వజేయగోరుచున్నామనియు
మీరుచెప్పిరి. 5 గంటలకు మీకుచెప్పినవిషయములను మరిగొన్ని
అంశములను మీతో చర్చింపగోరితిని. నేటిఉదయమున నేనుమీ
గృహమునకు వచ్చెదనని మీకుచెల్పినవార్తయులేదని మీరుజెప్ప
యీవిషయమునను గురించి తమచేరనేనువ్రాసెదనంటిని. అం
దులకు మీరు సమ్మతించితిరి. కనుక యీ జాబు
మీచేరవ్రాసితిని. ఇదివరలో యెత్తినవిషయములతో మీతో
బుద్ధింపదలచిన అంశముల నిందు జొందుపర్చుచున్నాను:—

చర్చింపవలసిన విషయములు

1. నేను ప్రసంగింపవలసిన సంగతుల విషయమై గొంత
ఆలోచించుట కొరకు ను నాప్రసంగమును ముడించు
టకును ఒక వారము వరకును కాన్ ఫెడరేషను
పొంపుటను చేయవచ్చునాలేదా. ఒకదినములో నాఅధ్యక్షు
లపన్యాసములను అమృత్యువేయించెదమని మీరు ఊడిచితిరి. ‘జస్తిను’
ముద్రణాయంత్రానభవము నాకిందులకు విరుద్ధముగ నన్న
దని చెప్పితిని. అయినప్పటికిని యిదిస్వల్పవిషయము. పొంపుట
నుజేయుటచే యిబ్బందులుగలవో నియమలకాలములో ఉప
న్యాస మమృత్యువేయించుట కష్టముగాదు.

వాక్ స్వాతంత్ర్యము

2. హోదాయము ప్రతిపత్తియు నభ్యంతరములు లే
కుండ ప్రతివారియొక్క రాచకీయచర్యయు నేను విమర్శించు
టకు నాకు వాక్ స్వాతంత్ర్యము ఉండవలయును. స్వపక్ష
మును బలపర్చుటకును అభివృద్ధిలోనికి దీసికొనివచ్చుటకును నా
పౌరదయపూర్వకముగ విశ్వసించిన అభిప్రాయములను నేను
చెల్పవలసివచ్చును. ఈవిషయమై మీ అభిప్రాయ మేమియును
చెప్పలేదు.

శాసనసభాధిపత్యము

3. మదరాసు శాసనసభాధిపత్యము విషయమై నిన్న
ప్రసంగించితిని. సభాధిపత్యమునకు నేనుబ్రయత్నించలేదనియు
నికమిషన్ ప్రకృతిచే దలంపులేదనియు మీతోచెల్పుచున్నా
ను. ప్రతిపత్తికాని, ఐత్యర్యమునకుగాని గౌరవమునకుగాని
శాసనసభాధిపత్యము నాకు మెరుగుదీసికొనిరాదు. ఈశాసనసభ
లోని పెక్కుమందిసభ్యులు దేశసేవజేయ నాకాధార మిచ్చిన
యెడనాత్రమే నందులకీయ్యకొందును.

ప్రెమూడువిషయములను క్లుప్తముగా మీతోనిన్నప్రసం
గించితిని. ఇంకనుగొన్ని విషయములుగలవు.

విడిపోయినడాక్టరు నల్లేశ్వరన్ మొదలైనవారు

4. మనపక్షము నుండి విడిపోయినవారికిని మనకునుసమాధా
నము గురుకుటకు గట్టిప్రయత్నములు స్వల్పవలయును. అదినుండి
యు మనసంఘములకు సభ్యులుగనున్న డాక్టరునల్లేశ్వరన్ ప్రభృ
తులచునలో జేరవలయునని నాఅభిప్రాయము. వారు మనల ను
త్కేళించుటచే మనపక్షము చాలనీరసించినదని తెల్పుట నిర్వివా
దాంశము. గృహ చర్చ ప్రముఖమం చి వి గావు.
మన పక్షము వారు హం త్రులు గా నున్న
ను వారికధికారము నున్నయని మీరంగీకరించెదను. కయ్యము
లకిదియే కారణము. అధికారపూజ్యత మన పక్షములోని చిన్న
ఉద్యోగస్థుల కెంత యిక్కట్టులకు బాలుజేయుచున్నదో చెప్ప
దరముగాదు. వారిని అపచారములనుండియు అన్యాయమునుండి
రక్షించుటకును ఎవ్వరునులేరు. మన దుర్బలత్వమునకు వారు
బలి అగుచున్నారు.

కాంగ్రెసులో జేరవలయును.

5. కాంగ్రెసులో జేరటకు వరకును దీసివేసినయెడ,
అభిర భారత సమస్యలకొరకు కలసి పనిచేయుటకు డాక్టరు
చిసెంటుమ్మచెర మనము కాంగ్రెసులో జేరవలయును. కా
ంగ్రెసులో జేరటకు నేను నూలువడుకును. దేశములోమనముతో
జేరంపబడితిమి. ఢిల్లీలో సమావేశమైన ఐక్యసమావేశమునకు
మిమ్ముగాని నన్నుగాని ఆహ్వానము జేయలేదనినే మీకు నిన్న
మాచించితిని. ఈవిషయమై మీరుగాని నేనుగాని విచారించెద
మనిగాదు నేనిది చెలుపుట. మనవ్యక్తిత్వ మెంతవరకుయితరులు
గమనించిరో యిది నిదర్శనము నిచ్చుచున్నది. ఈమాదిరిగా
రెండున్నర సంవత్సరములక్రితము ఎవ్వరు మనలను తృణీకరించు
టకునాహింపలేక పోదురు.

6. హిందూజాత పరిపాలన విధానమును దయ్యరుచేసి
పార్లమెంటువారి కర్పించుటకు డాక్టరు చిసెంటుమ్మతో చేయి
గలుపవలయును.

7. ఈసమావేశమునందు సమాఖ్యయొక్క మూలధర్మ
ములు (constitution) ఏర్పాటు గావలయును. ఆధర్మము
లాచరణలో చెట్టవలయును. సందిగ్ధసమయ మరుదెంచినప్పు
డెల్ల ధర్మములనుయేర్పాటుచేయుటకు తలపెట్టుటయు, చిక్కు
దీరిన వెంటనే మరచుటయు తరుచుగ సంభవించుచున్నది. జే
యబోవు క్రొత్తనిబంధనల ప్రకారము ఫెడరేషనునకు జెందిన
శాసనసభ్యులు ఫెడరేషనువిధానమును, తీర్మానములను శాసన
సభలోను, వెలుపలను ఆచరణలో చెట్టుటకు నిర్బంధింపబడ
వలయును.

8. ఫెడరేషను సమాఖ్య (federation)యొక్క శాఖల
కు స్థాపించవలయును. నిర్జనసంఘములను పునరుద్ధారణము చే

యవలయును. అక్కడక్కడవచ్చు శడవిన శాసనసభలకు మన
ము అధ్యక్షుని సభ్యులూజమాన్యమున బంపలేదు. భారతశా
సనసభకు మనము మనప్రతినిధిని బంపుటకైన దలంచలేదు.
సెప్టెంబరులో మన మెంతగౌరవముగా జూడబడుచున్నామో గౌర
వనీయులగు సి. పి. రామస్వామి అయ్యయ్యగారు చెప్పెదరు.

9. స్వరాజ్యము గావలయునని ఊరక మాటలతో డా
క్టరువారము గాకుండ, క్రియాశీలముగ సత్వరస్వరాజ్యసంపా
దనకుబ్రయత్నములు జేయవలయును.

ప్రజాస్వామ్యము: శ్రీమంతలు

10. శ్రీమంతలు అధికారమునూడవెరికి ప్రజాస్వామ్యము
పలుకుటచే హెచ్చించుటకు మన పర్యవేక్షియు ధారపోయవల
యును. శ్రీమంతలు అధికారము హెచ్చుచున్న మాచనలీమధ్య
గొప్పించుచున్న పనుట నిర్వివాదాంశము. మనము నిజమైన
ప్రజాస్వామ్యస్థాపనము చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నామని
జనసామాన్యమునకు తెలియవలసి ఉన్నది.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు గలదు. మనపక్షముయొక్క
ప్రత్యేకత సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము చాటుచున్నది. ఈయూ
నూత్రమునకుమనము స్వస్థిజేసితిమని మనమంతయు జేయుకా
ర్యములును పలుకులును యితరుల కట్లు భ్రమపుట్టించుచున్నవి.
ఇటీవల గుంటూరులో నీయబడిన ౧౯ పాత్రోగారి ఉపన్యాస
మువలన లంగరును సముద్రములో భారవైచి ద్రాక్షును (డెంపి
ఓడను సముద్రములోనికి తోసివేయుచున్నట్లు పెక్కుండ్రకు
దోచినది. వాల్మీకిసంగము జదివినప్పుడు నాకును యీప్రకార
మే తోచెను. పేపరులలోనది సరిగా రిపోర్టుకాబడినదోలేదో,
లేకనేను సరిగా జదివెతిలో లేదో నాకు తెలియదు. ఉపన్యా
సముయొక్క సరియైనప్రతి నొకదానిని చెప్పించితిరిగిజరుపుచు
న్నాను. దేశములో అట్టిఅభిప్రాయమున్నది. పక్షముయొక్క
మూలనూత్రములు మాటలయందును క్రిములందును శాసనలయ
ను. మాటలయందునంటె పనులయందుచెక్కువ జూపవలయును.

ఇంకా యితర విషయములు గలవు. మిమ్ములను బాధిం
చును, యేలయన నేనుచలించి నంతకంటె యీ ఉత్తరము లేద
నైదది. మొదటి విషయమై యేమియు నాలోచించ నవస
రములేదు. మూడవవిషయమై నాకేమియును బాధలేదు.
ప్రజే లేమనుకొనుచున్నారో చెప్పి మీతలంపెట్లున్నదో నేను
చెలిసికొనకొరకని. తక్కిన తొమ్మిదిసంశయాల విషయముల
మీద నాకు దోచినవిషయన నుపన్యసించుటకు నాకు బరిష్కార
స్వాతంత్ర్యము అవసరము. కనుక నేను వైసంగతులు మీనోటిను
లోనికి దీసికొనివచ్చుట అవసరమని దలచితిని. నామిత్రులు
గూడ అధ్యక్షతపదవి అంగీకరించుటకు బూర్వ మీవిషయము
లందు మీతో సంప్రదింపవలయునని నన్నగోరిరి. ఇందులకు
కారణ మెల్లరకును చెలిసినదయే. వెనుకటి సమాఖ్యలందు
మనశీత్రువులగు బ్రాహ్మణులను మనము ప్రతిహటించుచుంటిమి,
లేదా ప్రతిపక్షుల ప్రతిఘనలనుండి రక్షించుకొనుచుంటిమి.

నూదనదర్శ

ఇప్పుడు ఆత్మపరీక్ష చేసికొనవలసిన తరుణ మాసముమై
నది. గౌరవము నొందినట్టియు, నీరసించుచున్నదియు నిర్మాతలను
గుటకు సిద్ధముగనున్న పక్షమును గాపాడుటకు బ్రయత్నములు
జేయుసమయము వచ్చినది. ఎవరికొరకీయున్నవ్యవస్థను బయలుదేరి
నదో వారి ఆశయములు నెరవేర లేదనియు, అదియం దవలంబిం
చిన ఆదర్శములను మరచితిమనియు, చాలమంది దలంచుచు
న్నారు. కనుక పైఅభిప్రాయములు మీకంగీకార మగునో లేదో
అధ్యక్ష తాంగీకారము చెల్పుటకు బూర్వము తెలియజేయగోరు
చున్నాను.

ఇట్లు మీవిశ్వసనీయుడు,

(సంతకము) కె. వి. రెడ్డి.

* * *

సర్ పి. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠి ప్రత్యుత్తరము

సౌత్తయిండియన్ పీజిల్స్ అసోసియేషను,

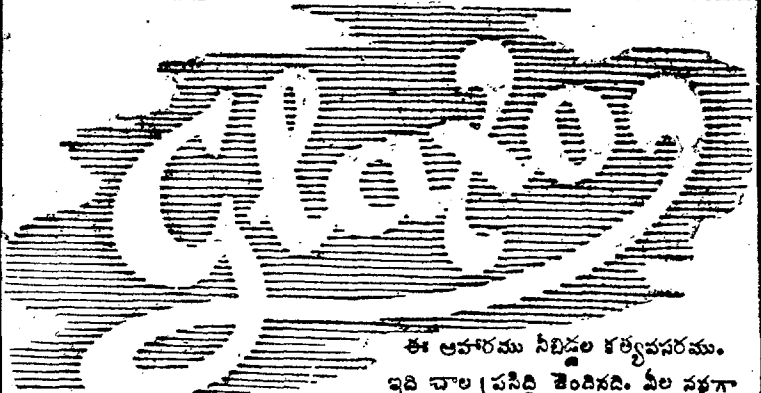
మదరాసు, 28 సెప్టెంబరు, 1924.

ప్రియమైన సర్ రెడ్డినాయుడు,

27 వ తారీఖున మీరు వ్రాసిన లేఖకు సంతోషము
తో జదిచితిని. నాసలహాకు గోరుచు పెక్కువిషయము
లను యెత్తిరి. మీరు చెల్లవర కీవిషయము లేన్నదను నాకు
స్ఫురించలేదు. మన సంఘసభ్యులతో సంప్రదింపకుండ నేనే
మిసలహాను యిచ్చుటకు స్వాతంత్ర్యములేదు. కనుక నే నావి
షయములయెడ మీకు సలహా నియ్యలేకబోవుటకు నన్నుక్ష
మింపవలయును. జరూరు మీకు నిరూపించిచెప్పితిని. కాలహ
రణము చేయుటకు వీలులేనందున మీలేఖకు సన్మానసంఘము
వారి యెదుటనుంచితిని. కాన్ ఫెడరేషను వెంటనే జరుపుటకు
గాను తీవానుబహుమాను తుం. కృష్ణన్ నాయుడుగారిని ఆ
గ్రాసనాధిపతికై ఆహ్వానసంఘము పారెన్నుకొనిరి.

ఇట్లు మీవిశ్వసనీయుడు,

(సంతకము) పి. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠి.

ఈ ఆహారము నీబిడ్డల కల్పవనము.
ఇది చాల ప్రసిద్ధి కెందినది. ఏల నకగా
వాలుగుదేశముల రాజుల బిడ్డలే యాహారము తినియే
పెరిగిరి. అదిగాక చిన్న బిడ్డల కజాలమును లన్నిటి
లోను దీనిని వాడుచున్నారు. గ్లాక్సో ఆహారమును తిని పెరిగిన బిడ్డలంద
రను చాల ఆరోగ్యముగాను ఖులాసాగాను ఉండురు. ఏమి కారణము?
బిడ్డకు జలమును పుష్టిని యిచ్చుటకు కావలసినవస్తువు లన్నియు నీఆహారములో
నున్నవి. ఇది పరిశుభ్రమైనది. ఎట్టి అశుభామును గలిగింపదు. దీనిని తినిన బిడ్డలకు
ప్రేగుల సంబంధమైన వ్యాధులు, క్షయ మున్నగు వ్యాధులు రావు. మామూలు
పాలనలన నట్టివ్యాధులకు బిడ్డలు పాల లగుచున్నారు. డాక్టరుల నడుగుడు.

ఇటలీ
రాజుగారి
ఆదరణను
అడసినది.

గ్లాక్సో
శ్రేష్ఠమైన పాల ఆహారము
చిక్కిన బిడ్డలకు బలమునిచ్చును.
(2)

స్వీయసు
రాజుగారి
ఆదరణను
అడసినది.

టోకుగా సరఫరాచేయువారు ఆల్ ఫెడ్ యంగు ఆంధ్ర కో., లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినవి.) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

జరిగినది. వర్ధంతి సమయమునకు నిర్ణయింపబడిన పోటీపరీక్షలకు బహుజను లభ్యర్థులుగా రానందులకు కారణములేవైనను పైకి చూచువారికి మాత్రము నిరుత్సాహముచుముగాక మానదు. తత్పూర్వకార్యక్రమముందలి ముఖ్యాంశమున నస్పృశ్యతా విషయమున దరఖాస్తు లేవ్వరిచినవచ్చినవో లేవో కానితత్కార్యభాగ నిర్వాహకులను శ్రీయత టి. శివశంకరపిళ్లెగావు మాత్రము రాలేను. ఆకారణమున ఎట్లో నామకార్తముగ జరిపించుట కై నివారణపక్షముకరు, పరంపరాగతాచార పక్షమునకొకరు మాత్రము మాటలాడి చాలింపవలెనని యేగ్వాట్లు నూహించి యుండగా, పలువురు మాటలాడఁజలసినపరిస్థితు లేర్పడినవి. నివారణపక్షమున అధిక సంఖ్యాకులు మాటలాడిరి. మాటలాడినవారందఱుతాముకాస్త్రము నెఱిగినవామి కాకపోవుటచేధర్మ కాస్త్రవాదనలకు గడంగుటలేదనియు, శేవల హేతువాదమే వాదీంతుమనియు చెల్పి యట్లుచేసిరి. ప్రతిపక్షమువారు మాత్రము చండాలదర్పన స్వర్ణనాదుల నిషేధించుచున్నవని కొన్ని ధర్మమాత్రముల చెలిపిరి. అధ్యక్షులగు శ్రీమూకా సుబ్బారావు గారు మాత్రము, చివరను, వాదప్రతివాదములను, నిషేధకములగు ధర్మమాత్రములను దదపవాదములను నిరుపక్షముల ముల్లు మొగ్గనట్లుగ చెల్పుచు వారినిర్ణయము— అస్పృశ్యత కాస్త్ర సమ్యక్తమును మాత్రము జారవిడుచుక నద్భుతముగు సుపన్యాసముజేసిరి. కాస్త్రములు తెలియనికొఱయన వానిజోలి మాకు పలదనినవారిని నాస్తికవాదులుగా తమ మనస్సు నిర్ణయించిన ధోరణిని వారిమాటలయందు చూపించిరి.

ఒంటిమిట్ట కోదండరామాచార్యయమునకు దానము పురవాసుల గహాయమునను, లోకల్ కాలగ్రెస్ కమిటీవారి సహాయమునను శ్రీ యెంటిమిట్ట కోదండరామలవారి కైంకర్యార్థము పంతులవారు రు 280-0-0 దానరూపమున కూర్చిరి.

వికమత్యదినము

8 లేదీసాయంత్రము-వికమత్యదినమున తాడిపత్రిలో నొక బహిరంగసభ జరిగినది. శ్రీమూకా పంతులవారధ్యక్షత వహించిరి. కాలగ్రెస్ సంఘమునకు చెందినవారు వికమత్య మహాసభయొక్క తీర్మానములను చదివి దానితత్త్వమునంతయు, ప్రజలకుచెలిపిరి. పంతులవారు అధ్యక్షతవహించిముంలాడినంత కాలము, సర్వసామాన్యముగా గాంధీ యనుచరులపని పిలుచు కొని వారియెడల వారికిగలయవిశ్వాసమునే కనుబరచుచుండిరి.

గాంధీయనుచరులలో నీతినిరహితులగు వారే వారికెక్కడ జూచిన గనుపించినట్లున్నది. ఇది మిక్కిలి విషాదకరమగునీతి. ఇది శేవలనిజమునుగాదు. శేవల మనత్యమునుగాదు. ఎట్లయిన నేమి సభముగియునప్పటికి ర గురు పాగాకును నేరూప మున నైననేమి, కాఫీ టీలను, వాడుట మారెడమని ప్రతిజ్ఞ జేసిరి. పంతులవారు విదేశవస్తుముల నీనిముసమునుండి ధరించుటలేదని ప్రమాణముచేసి వారి కామాయవస్తుము నప్పుడే తీసి వేసిరి. గాంధీమహాత్మునకు జై ఆంధ్రవాల్మీకులవారికి జై యను ధ్యక్షులతో సభముగి సెను. ఈదినముమాడ వారీయూరనే యున్నారు. ఇచ్చటినుండి వారు సరసారాపు పేట ప్రాంతములకు పోనున్నారని తెలియవచ్చుచున్నది.

ఆనందా శ్రమ గ్రంథరత్న మాల

విక్రయమునకు సిద్ధముగానుండు గ్రంథముల పట్టిక.	
క్రిమిద్యుగవర్ణిత సన్యాశ్వాసము	3 0 0
క్రిమిదాండ్రమహాభారతము పద్యకావ్యము 18 పర్వములు 7 సంపుటములు క్యాలికోరైండు గిల్లు పేరుగలది	15 12 0
క్రీష్ణకర్ణామృతం క్యాలికోరైండు గిల్లుపేరు	1 18 0
సహస్రనామ స్తోత్రం	0 12 0
క్రీగోపాలసహస్రనామస్తోత్రం నామావళిసహితం	0 3 0
శ్రీలక్ష్మీసహస్రనామస్తోత్రం	0 3 0
శ్రీరామసహస్రనామస్తోత్రం	0 3 0
ముకుందమాల టీకాతాత్పర్యసహితం	0 4 0
భజగోవింద స్తోకములు	0 2 0
లక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం	0 2 0
గజేంద్రమోక్షణము సాదాజైండు	0 8 0
” క్యాలికోరైండు.	0 10 0
వేమన పద్యములు	0 4 0
భోగిసీదండకం	0 2 0
అమరకోశము క్యాలికోరైండు	1 12 0
” సాదాకాశితములు క్యాలికోరైండు	1 8 0
” అట్టజైండు	1 0 0
బల్ల జీయం పేపరుజైండు	0 8 0
పారిజాతాపహరణము	0 8 0

(50) ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెని,
286 చైతాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తాడిపత్రి

(ఒక విలేఖరి)

అక్టోబరు 9:—ఎండలు తీవ్రముగానున్నవి. మందవా తములు వీచుచున్నవి. ఉత్తరకార్తియందు మండలమంతటితో బాటు కుతీసిన వర్షములేతప్ప మతీవానలురాలేదు. పైరు లన్నియు బచ్చగ నవనవలాడుచు గోమలముగ నెక్కి వచ్చుచున్నవి. పడిదినములలోగా మంచినానలు కురియకుండిన పైరులు వాడిపోవునని కర్షకులు వర్షాగమనమునకై యాశించుచున్నారు.

ఆంధ్రవాల్మీకుల యాగమనము

ఆంధ్రవాల్మీకి బిరుదాంకితులగు శ్రీమూకా వావిలకొలను సుబ్బారావుపంతులవారు, ధర్మవరము శ్రీ క్రియాశక్తి యొడయరు పరివర్తనంగ వాన్సి కవ్వంతుల్యత్సవ సమయమున జరిగిన మహాసభ కధ్యక్షులుగానుండుట కంగీకరించినందున వారిదర్శన సాన్నిధ్యభాగ్యము స్థిరముగాగి గలిగినది. శత్రుమాత్రాప శిష్టమును, పస్తాడింబర రహితమును, వారి కొకానొక పవిత్ర మగు పూర్వయుక్త్యాకృతిని గలిగించి జనులలో గౌరవభావమును గలిగించెను.

వర్ధంతి

౫-౧౦-౨౪ లేదీన మ్యునిసిపల్ బాలికాపాఠశాలలో

రైల్వే కాన్ఫరెన్సు

సాంవత్సరిక సమావేశము

రాబర్టు మక్లీన్ గారి రిపోర్టులు

సిడ్నీ, ఆక్టోబరు 9:—రైల్వే కాన్ఫరెన్సు సాంవత్సరిక సమావేశమునందలి ప్రధాన వాణిజ్యమును వహించిన క్రేటు యిండియను పెనిన్సులారు రిపోర్టును రాబర్టు మక్లీన్ గారు పెక్కు సమస్యల విషయమున వారి అభిప్రాయములను సువ్యక్తముజేసిరి. ఆయోమాల్లములు ప్రభుత్వములు పరిపానచేయవలయునా లేక కంపెనీ వారు నడపవలయునా అను సమస్యయందు వీరి తీవ్రాభిప్రాయములు చెప్పిరి. కాగ్యూవిషయక్రమణికలో క్రితము సంవత్సరమునుండియు, అలాచనకొరకు నిలిచియున్న పండమెంటులు రూల్సువిషయమై పునర్విమర్శనము గావించిరి.

వ్యాక్యూమ్ ప్రేకువిషయమై తేజీభేదయు వర్తమానారి నుండి యొకకమిటీని యేర్పాటు చేయవలయుననియు, వీరు కొంతకాలము పరిశోధన చేయవలయుననిరి.

రైల్వే ఆర్థిక విభజనము

ప్రతిరైల్వే సంఘములు యీ విభజనమువలన వెల్లులాభమును బొందునో చెల్లుట లేదని అగ్రాసవాధిపతి చెప్పెను. రైల్వే ఉద్యోగములు హైందవగతము గావలయుననిన కోరిక విశాలదృష్టితో జూడవలయుననియు, దేశలాభమును గోరు వారు తొందరపడరాదనియు చెప్పిరి. చాకగా వర్తమానము జేయుటకు సౌకర్యములను చాకచక్యముగా పరిపాలనము ప్రస్తుత మత్యంత ఆవసరములు.

రైలు రేట్లు

కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము రైలు రేట్లు విషయమై నాలుగింజిరనియు యింగ్లండులో దీసికొనుకేటలో 1/5 వంతు హిందూదేశములో మూడవరకగతి ప్రయాణికులవద్దనుండి దీసికొనుచున్నారనియు చెప్పెను. ప్రయాణికులకు పెచ్చిసౌకర్యములు జేయబడుచున్నవి. ప్రజలుకూడ వీరి యిబ్బందులను చెలుపుట యందుకు వ్రేల్చి దీసికొనుచున్నారు. అసంబద్ధుల గావించిన తీర్మానమునకు సంశయమును చెప్పిరి. ఒక సంవత్సరములోపున యింగ్లాడులోని, జి. ఐ. సి. రైలు బోర్డు అంతముందును. ఈ రైలు నౌక సంవత్సరములోపున ప్రభుత్వమువారు దీసికొనినది పెదరు. నేను యాక్టివ్ పరిస్థితుల విషయమై జెప్పవచ్చుగాని ఇంగ్లాడులోని సంఘము అంతరించుటకు విచారించుచున్నాను. కాని యా కంపెనీయే గత కేతాబ్బలో మొట్టమొదటి రైలుమార్గమును జేసెను. ఈ కంపెనీవారిండియా ఆభివృద్ధికిని రైల్వేబోర్డులో గల ఉదారభావములకు కారకులు.

కంపెనీ పరిపాలన కవకాయము

ప్రభుత్వపరిపాలన ముందరిని వాదించువాడను గాను. ఈవాద మంతరించును. రాజకీయ సిద్ధిగతులచే యీవాదము తలపెక్కుచున్నది. కొందరు వాణిజ్యమును రాజకీయమును వేరుచేయ వీలులేదనుచున్నారు. ఇది సత్యమే. భారతదేశమున కంటే ప్రజాస్వామ్య సంస్థలతో పరిచయముగల దేశములో వర్తక ప్రయోజనములు వారిగాజ్యాంగ విషయములను నిశ్చయము చేయుచుండును. కనుక వాణిజ్య విషయములను రాజ్యాంగ విషయములను పరస్పరసంబంధము గలవగుటచే కొంతకాలములో యీదేశములలో ఆయోమార్గములు కంపెనీ నిలవారితో నడపబడుట కవకాశము ముందుముందు ఉదయించునని నాభిప్రాయము. (ఆ. ప్రె.)

మోహినీతైలము

5 తుల నూనెల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు మోగమైనది.

ఇది మనోహరము జేయు విద్యార్థులు, ప్రియైష్ట్యులకు గ్రులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతినిచ్చును. నుందయు మోహనావస్థములకు ప్రాపగు కురులును మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రమణీయమగు సువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోచుండును పుట్ట నివ్వదు. దీనియందు మనోహరమగు సువాసన ద్రవ్యములను జేర్చి తియారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడగి యున్నాము. వేయేలకసాపరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు

అమృతాంజనం డిపో మదరాసు - బొంబాయి.

రెండవ వాయిదానూలు పం

సభ్యులయలపేర్లు

379.	యస్. ముబ్బరామయ్య		
380.	జి. కోదండరామయ్య		
381.	యస్. విశ్వనాథయ్య		
382.	నందూరి వెల్లుమ్మ		
383.	యం. వీరరాఘవాచారి		
384.	పి. మనుస్వామి		
385.	జి. వి. కమలామణి		
386.	చిల్లెల పురుషోత్తం		
387.	,, మాణిక్యం		
388.	సోమయాజుల సూర్యనారాయణమూర్తి		
389.	గుమ్మడిల వెంకటస్వామిరావు		
390.	చల్లపల్లి నాగేశ్వరరావు		
391.	మరువూరు పిచ్చిరెడ్డి		
392.	పొణకా రుక్మిణమ్మ (10 సం వయస్సు)		
393.	చలంపల్లి కామయ్య		
394.	ఓరుగంటి వెంకటేశ్వరశర్మ		
395.	భట్టారం వెంకటసుబ్బయ్య		
396.	తిక్కవరపు మినమ్మ		
397.	మన్నెపల్లి హనుమంతరావు		
398.	సోమిపూడి యశోదమ్మ		
399.	కోట ఆదిత్యమ్మ		
400.	కొమండూరి పార్థసారథిఅయ్యంగార్		
401.	పార్వతమ్మ		
402.	ముత్తరాజు గోపాలరావు		
403.	శ్రీపాద దుర్గారావు		
404.	దుడ్డు అయ్యతరామయ్య		
405.	గడ్డవరేటి వెంకటమణమ్మ		
406.	ఆచంట వెంకటసుబ్బారావు		
407.	అమెరపు లక్ష్మీసాంబశివరావు		
408.	మునుగంటి వెంకట్రావు		
409.	భద్రరాజు కామరాజు		
410.	గుమ్మడిపల దుర్గాబాయిమ్మ		
411.	అరివిల్లి రాజేశ్వరశాస్త్రి		
412.	వాగ్జానీ వెంకటరత్నమ్మ		
413.	దీక్షిత్ సూర్యనారాయణ		
414.	గుంటూరు కామారావు		
415.	ప్రతివాదిభయంకర రంగాచార్యులు		
416.	బులుసు సాంబమూర్తి (సభలోయవ్వబడిన బహుమతి)		
417.	పంకానూల బుచ్చి వెంకటరత్నమ్మ		
418.	అంకాజు శంకరరావు		
419.	తొక్కచర్ల రామమూర్తి		
420.	మునుగంటి లక్ష్మీనరసమ్మ		
421.	కనుమూరి నాగభూషణం		
422.	బాలాంత్రపు మహాలక్ష్మీసుందరి		
423.	తాళ్లూరి చిదంబరం		
424.	వడ్డూరి సుబ్బారావు		
425.	తాడేపల్లి సత్యభాట్లశర్మ		
426.	కామవరపు స్వామి		
427.	చెరువుపాక రామచంద్రమూర్తి		
428.	గోనెళ్ల శ్రీరామమూర్తి		
429.	పొరంకి సత్యనారాయణమూర్తి		
430.	శ్రీపాద సుబ్బారావు		
431.	నరసింహాచార్య కామేశ్వరరావు		
432.	చింతలూరి మంగిరాజు		
433.	సుబ్బ సూర్యనారాయణ		
434.	ద్విభావ్యం రమణయ్య		
435.	అయ్యల సోమయాజుల కామేశ్వరరావు		
436.	కామవరపు వెంకటేశ్వర		
437.	బి వెంకటనరసింహం		
438.	రావుకూటి నాగబాయిమ్మ		
439.	భగవన్నారాయణ		
440.	కే. కృష్ణమూర్తి		
441.	పొహూరు వీరప్పశెట్టి		
442.	పి. సీతారామచారి		
443.	కే. వెంకటసుబ్బయ్య		
444.	కే. అయ్యప్ప		
445.	ప్రతివాదిభయంకర మంత్రరత్న వెంకటరమణమ్మ		
446.	చందూరి శీతారత్నం		
447.	గుండు కృష్ణమూర్తి		
448.	భానుకల నాగభూషణరావు		
449.	కామవరపు వెంకట్రావు		
450.	వెంపరాజు సూర్యనారాయణశాస్త్రి		
451.	కామవరపు సూర్యనారాయణ		
452.	తలవర్తి బాపిరాజు		

		1500	13
		600	7
		514	2000
		515	5 6
		516	2000
		517	2000
		518	2000
		519	2000
		520	1040
		521	2032
		72	2000
		522	2000
		523	1300
		524	2000
		525	2000
		526	1200
		527	1733
		528	1500
		529	2200
		530	2000
		531	840
		532	400
		533	2000
		534	2000
		535	2000
		536	2000
		537	250

453. నాళం సుభద్రమ్మ	538	500	32
454. బొగ్గవరపు సూర్యనారాయణ	539	4138	22
455. సత్యవోలు సత్యనారాయణ	540	4016	30
456. బొగ్గవరపు బుచ్చయ్యశాస్త్రి	541	400	18
457. బోడా రంగనాయకమ్మ	64	500	21
458. బోడా బసవమ్మ	65	500	22
459. పులె వెంకటశాస్త్రి	542	1000	24
460. దినవేమి సుబ్బారావు	543	1300	30
461. నరసింహదేవర సత్యవతమ్మ	544	700	12
462. త్రిపురారి మార్కండేయులు	545	966	23
463. వెదురుపాక రామచంద్రరావు	546	66	13
464. పప్పు మార్కండేయశాస్త్రి	547	1797	18

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూర్య రెన్యూకంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

మంచి అభివృద్ధిలో నున్నది

27 సం॥ రములగండి మిక్కిలి మితవ్యమును బాగా తతోను నిర్వహించ బడుచుచే గలిగినఫలము.

నేటికి రూ॥ 2,29,00,000 లు ఆస్తిగలను.

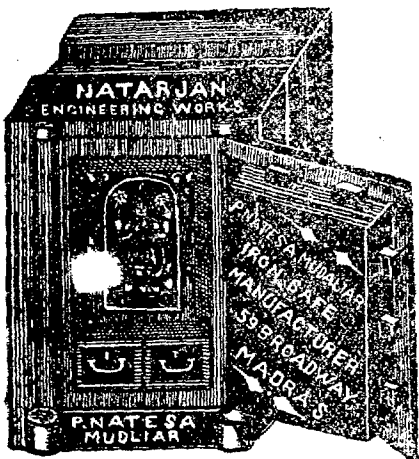
ఈ కంపెనీలో లెక్కక మీరు భీమాచేయవలెను.

బొంబాయి బాంచి 152 కమ్యూనియల్ విడ్, మద్రాసు బాంచి 9/10 సెకండులైన బీచి.

నరనము

వృధ మైనది

నమ్మక మైనది.

యిప్పటికే సర్వప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగునాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

వి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాత్యేక), 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైసుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్టింగు, నట్టలు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్పిల్లి, పెద్దనాయకన్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బడులు వ్రాయబడును.

ఇ స న థె లి ని సే వించి మ లే రి య ను కుదుర్చుకొనుయా

ప్రస్తుత కాలములందు ఇది మిక్కిలి నమ్మకమైన సిద్ధాంతము.

దీర్ఘ కాలమునుండి జ్వరగర్భ సహా గలవారికి ప్రార్థిగా గూఢ మిచ్చును.

మలేరియా రాకుండుటకై ఉదయము, సాయంకాలములందు ఒకమాత్రమ పుచ్చుకొనిన చాలును.

మలేరియాకుదురుటకు 15 దినములు సేవించినచాలును.

మలేరియా తిరిగి ఎచ్చుదునురాను. భయములేనిది. వైద్యనిపుణులచే సిఫార్సు చేయబడినది.

పసిబిడ్డలకు ద్రవరూపము గలనున్న "ఇసనాథెలిని" ను వాడుడు.

(1521)

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజెంట్లు,

(5)

GORIO Ltd., Post Box 159, Fort, BOMBAY.

మ లే రి యా, ఇ త ర జ్ఞ ర ము ల కు

వై రె క్కు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచిగుణమును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్క లేనివారితో ఈ యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నాము. అందువల్లనే

వై రె క్కు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన బొంబములకాదు. ఫారములవ్రాసిన పంపబడును.

బుడ్డి 1-కి ధర రూ॥ 0.18-0

వి. పి. చార్జి తో సహా రూ॥ 1.2-0.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd.
CALCUTTA

హైదరాబాదు సివిల్ శాఖ జనాభా

కొన్నేండ్లక్రిందట మేము ఇండియాలో సివిల్ సర్వేస్ లో సెంటుండి భారతీయులు, యూరోపియనులు కలలో తెలుపు జాబితాను ప్రకటించియుంటిమి. ఇండియాలోని పెద్దపట్టణాల్లో సంస్థానములం దట్టిజాబితాను తెలిసికొనుట మతూపాలముగా నుండును. వైశాల్యప్రభుత్వమువారి సివిల్ శాఖజనాభా 6 ఏప్రిలు 1923 వరకు ఈక్రింద ప్రచురించుచున్నాము.

పరిపాలన శాఖ

మహమ్మదీయులు	7
హిందువులు	2
పార్సీలు	1
అధ్యక్షునిసర్దుము	
మహమ్మదీయులు	4
కాసన సభ	
అధ్యక్షుడు పార్సీ మహమ్మదీయసభ్యులు	11
హిందువులు	6
హిందూ క్రైస్తవుడు	1
చీఫ్ కలెక్టరైట్ మహమ్మదీయులు	6
పాలిటికల్ కలెక్టరైట్ మహమ్మదీయులు	6
పార్సీ	1
యూరోపియన్ క్రైస్తవుడు	1
వైశాన్వల్ కలెక్టరైట్ హిందూ	1
యూరోపియన్ క్రైస్తవులు	2
మహమ్మదీయులు	6
రివిన్యూ కలెక్టరైట్ మహమ్మదీయులు	18
జ్యూడిషియల్ మహమ్మదీయులు	6
పబ్లిక్ వర్క్స్ మహమ్మదీయులు	6
హిందూ	1
యూరోపియన్ క్రైస్తవుడు	1
మిలిటరీ మహమ్మదీయులు	4
కామర్స్ ఎండ్ ఇండస్ట్రీస్	
మహమ్మదీయులు	3
లెజిస్లేటివ్	
హిందువులు	2
మహమ్మదీయులు	3
మతశాఖ	
మహమ్మదీయుడు	1
డెవలప్ మెంటు	
మహమ్మదీయులు	7
వైశాన్వల్ శాఖ	
హిందువులు	7
యూరోపియన్ క్రిస్టియన్లు	2
మహమ్మదీయులు	15
రైల్వే బ్రాంచి	
యూరోపియన్ క్రైస్తవుడు	1
ట్రాజరీ మహమ్మదీయుడు	1
ట్రాజరీ నూపరిండెంటు	
పార్సీ	1
హిందువులు	4
మహమ్మదీయులు	11
మింటు ఎండ్ స్టాంపు	
పార్సీ	1
యూ. క్రైస్తవులు	3
హిందువులు	2
మహమ్మదీయుడు	
(మ.॥ మహమ్మదీయులు	
పా.॥ పార్సీలు	
హిం.॥ హిందువులు	
యూ. క్రై.॥ యూరోపియన్ క్రైస్తవులు	
ఇం. క్రై.॥ ఇండియన్ క్రైస్తవులు	
ఈ సంకేతాక్షరముల చదువులు గ్రహించునది.)	
ఎలెక్ట్రిసిటీ	
యూ. క్రై.	2
హిం.	1
మ.	1
టెక్నికల్	
యూ. క్రై	2
రైల్వే	
యూ. క్రై	1

వివరము	పోలీసు.	క్రైస్తవుడు
హిం	1 యూ. క్రై	1 మహమ్మదీయులు
మ	1 మ	35 స్టేటు మెకానిక్ యంజనీస్
హిం	హిం	8 యూరపియన్ క్రైస్తవుడు
మ	1 ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు	చీఫ్ నూపరిం టెం డెంటు మహమ్మదీయుడు
హిం	15 డైరెక్టర్స్ ఆఫీస్	హిం 1 సిటీయం ప్రావు మెంటు బోర్డు మహమ్మదీయులు
మ	4	మ 4 హిందువు
హిం	1 ఇన్స్పెక్టర్స్ ఆఫ్ స్కూలుస్	మ 5 యింజనీర్స్
పా	1	మ 5 అప్రెంటిస్
మ	38 ఇన్స్పెక్టర్స్ ఆఫ్ గర్లస్ స్కూలుస్	మహమ్మదీయులు
హిం	1 యూ. క్రై	1 క్రైస్తవులు
మ	2 డిస్ట్రిక్ట్ యిన్స్పెక్టర్స్	హిందువులు
హిం	హిం	12 పార్టీ
పా	8 వైహం కాలేజీ	4 డెవలప్ మెంటు
హిం	8 యూ. క్రై	మహమ్మదీయులు
మ	104 హిం	4 హిందువులు
మ	6 మ	6 ఫ్లడ్ రెమిడియన్ డిపార్టుమెంటు
మ	6 యూ. క్రై	5 మహమ్మదీయుడు
హిం	3 ట్రాన్స్ ఫెషన్ బీరో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ	హిందువు
పా	9 మ	1 ప్రాజెక్టు అండ్ బిల్డింగ్స్
మ	19 ఉస్మానియా కాలేజీ	హిందువులు
మ	హిం	మహమ్మదీయులు
యూ. క్రై	15 మ	7 లాండ్ కంపెన్సేషన్ ఆఫీసర్
హిం	1 రిజిస్ట్రారు	31 మహమ్మదీయుడు
హిం	8 ప్రొక్లూజర్స్	మ 2 మిసిలేనియస్ - మహమ్మదీయులు
యూ. క్రై	1 యూ. క్రై	హిం 6 హిందువులు
యూ. క్రై	1 మ	17 ప్రాజెక్టు అండ్ బిల్డింగ్స్
హిం	8 పోస్టు & డిపార్టుమెంటు	18 పార్టీయుడు
మ	9 పా	హిందువు
పా	1 మెడికల్	1 మహమ్మదీయులు
యూ. క్రై	2 పా	8 1921 జనాభా ప్రకారము ప్రతి 10000 కు 8545
హిం	18 హిం	మంది హిందువులు, 1041 మహమ్మదీయులు, 50 క్రైస్తవులు
యూ. క్రై	6 యూ. క్రై	345 మిగతా మతముల వారున్నారు.
హిం	1 మ	1 ఉన్న హిందువులలో 1000-కి 47 మగవారు 4 ఆడవారు
యూ. క్రై	1 అవుజర్ గంజ్ ఆఫ్ఫీస్ నూపరిం డెంటు	8 విద్యవచ్చినవారు.
హిం	పా	1 మహమ్మదీయులలో 1000-కి 140 మగవారు, 35 ఆడ
మ	1 కెమికల్ ఎస్టామిన్	వారు విద్యవచ్చినవారు బ్రాహ్మణులలో 437 మంది మగవారు,
యూ. క్రై	2 మెడికల్ స్టాఫ్	68 ఆడవారు విద్యవచ్చిన వారున్నారు.
హిం	3 సివిల్ సర్జన్	1 కోమట్లలో మగవారు 170 ఆడవారు 10. మహమ్మదీయ
మ	1 హిందువులు	1 కాఖిలలో సయ్యద్ కాఖిలలో 155 మగవారు 45 ఆడవారు, మేకు
యూ. క్రై	1 పార్టీలు	1 కాఖిలలో 70 మగవారు 18 ఆడవారు ఇద్దానంతులు.
హిం	3 ఇండియన్ క్రైస్తవుడు	5 ఇంగ్లీషు వచ్చినవారు
యూ. క్రై	1 మహమ్మదీయులు	4 మగవారు ఆడవారు
హిం	1 అసిస్టెంటు సర్జన్	1 బ్రాహ్మణులు 2899
యూ. క్రై	2 పార్టీలు	8 కోమట్లు 187
హిం	మ 6 క్రైస్తవులు	4 సయ్యద్ 68
యూ. క్రై	మ 1 హిందువులు	3 మేక్ 25
హిం	మ 5 మహమ్మదీయులు	24 ప్రతి 1000) లోను యాక్రింది భావలను మాటలాడు
యూ. క్రై	హిం 1 తేడీ సివిల్ సర్జన్	21 వారు యాక్రింది సంఖ్యగలవారు.
హిం	మ 1 పార్టీ	1 తెలుగు 4825
యూ. క్రై	మ 8 యూరపియను	1 మరాఠీ 1645
హిం	హిం 1 ఇండియన్ క్రైస్తవులు	1 కన్నడం 1282
యూ. క్రై	మ 5 తేడీ అసిస్టెంట్ సర్జన్ పార్టీలు	1 హిందూస్థానీ 1056
హిం	మ 5 ఇండియన్ క్రైస్తవులు	2 రాజస్థానీ 128
యూ. క్రై	మ 5 యూనానీ ఆస్పత్రులు	6 గోంధీ 55
హిం	మ 1 మహమ్మదీయులు	12 ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమున శిక్షకరపదవి భావ
యూ. క్రై	మ 1 యూనానీ మెడికల్ స్కూలు	ఉరుదు (మాడరన్ రివ్యూప్రతి)
హిం	మ 6 మహమ్మదీయులు	3
యూ. క్రై	మ 15 మెడికల్ స్టాఫ్ మహమ్మదీయుడు	1
హిం	మ 8 రిజిస్ట్రారు మహమ్మదీయులు	4
యూ. క్రై	హిం 8 పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు	1
హిం	పా 1 చీఫ్ యింజనీరు మహమ్మదీయుడు	1
యూ. క్రై	మ 85 నూపరిం టెం డెంటు యింజనీర్స్ మహమ్మదీయులు	1
హిం	1 అర్బి టెక్ మహమ్మదీయుడు	2
యూ. క్రై	మ 1 ముక్కుటోప్ యింజనీర్స్ హిందువులు	1
హిం	మ 5 పార్టీయుడు	2 కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.
యూ. క్రై	మహమ్మదీయులు	1
హిం	1 అసిస్టెంటు యింజనీర్స్ మహమ్మదీయులు	6
యూ. క్రై	1 పార్టీ	12
హిం	మహమ్మదీయులు	1
యూ. క్రై	1 హిందువులు	5
హిం	1 క్రైస్తవులు	2
యూ. క్రై	7 పబ్లిక్ యింజనీర్స్ హిందువు	1

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

అన్ని విధముల పుండ్రమున, కొడకు పుండ్రమున ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచిన పుండ్రమునను, లోపలికి మాత్రము తినవలయును. అన్ని గాయములకు మాన్యున కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

కఫహరిచూరము

చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రు. 2-0-0

ఈ చూరము కుసమాలికలచే జ్వరమును, కడుగు, ఉబ్బునను, కానవీనన, కైర్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని కంటినుండుకొనుట మంచిది.

అమృతాంజనము దీనిలో మదరాసు - బాంబాయి.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

శ్రీమహాలక్ష్మిమైన మాత్రలు మొదటిరకం కస్తూరి, మంజుమృతపుష్ప, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారలగు వస మాంజికల చేర్చి రయగుణమైనది. ఆతేజకరముగ ఏమన్నపుకాని యందులో చేరుటలేదు. వసివిద్మల, చాలా రు, చాలికల, యశ్వముల తిరుణులు, ముసలివారు ప్రతిమొక్కరు తీసిని సాధారణలోగూడ లన్నిటికిని అను ధానభేదముతో వాడవలసింది. విద్మలకు, చాలికలకు ఇది సుదీర్ఘమిది. వేనకు వేల బుద్ధులు అగుచున్నది 250-300 మాత్రలు గలబుద్ధి 1 కి 0-4-0, 6 బుద్ధులు 1-4-0 పొద్దులున్నవన. ఈ దిగున తెలుపబడిన ఔషధ ములు అది ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినదో అందుకు యేలాటి సుదేశహమేలేదు. తప్పక వాడి చూడుడు.

పారస్వతానవం:—రక్తవృద్ధి, బుద్ధివసాది, బాహక క్షేపి హృచ్చించును. బుద్ధి 1 కి ధర రు 1-0-0.
 బాలసుఖోదయ:—విన్నపిలలకు బలమిచ్చు దివ్యమను. తీర్థగానుండును. గుణ మత్యద్భుతము 0-12-0.
 భావనబిరక రసాయనం:—పిత్రిసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి పటావంశలైపోవును. రు 1-0-0
 వాతగజకేసరిలేహ్యము:—సర్వవారములకు అతి మందగించుట మలబద్ధము మొదలగువాటికి పెట్టినది విక్షము రు 2.
 మా ఔషధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికి తెలియదు. ఒకడభా మావద్ద కొనిన వివర ఎన్నడును మావద్దకి కొనవలసి తూద్యవనము.
 పాలేపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు,
 శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

చెప్పకంటె ఉపయోగించిచూచుట మంచిది మైసూరు చందన సబ్బును ఉపయోగించి మాకు తోడ్పడకోరెదము

స్వదేశోద్భవము జయపదమగునట్లు ప్రోత్సహ మొనగుడు. హిందూదేశీయులకే నూతనముగా తయారు చేయబడిన హిందూదేశపు సబ్బు.
 సబ్బును తయారుచేయు శాస్త్రము ననుసరించి ఈసబ్బు మైసూరు గవర్నమెంటుసోప్ కారానావారిచే మిక్కిలి అమోఘముగా తయారుచేయ బడినది. హిందూదేశీయుల అంతస్తుకు తగినట్లు ఇది ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినది.
 (1560) అన్ని చోట్లలోను క్రయమునకు దొరకును.
 మహమ్మదు మూసా హాజి ఇబ్రాహీం అండు కో, 32 గిడ్డంగిపేటి, మైదాను.

గోదావరి హిందూసమాజము వారు ప్రచురించిన భగవద్గీత

చక్కని గులభవచదును. గుండరిమైన బైండు. సాగనైన గోజాకాగితములపై ముద్రితము. వెల పదిపాణాలు.
 ఈ గులభకైలి పదవగ్రంథము దైవజ్ఞానమును సన్మార్గమును దెల్పుచు, ఎల్లరకు సత్వంతోపయుక్తమై యుండును.
 ప్రతిహిందూగృహమునందును నలంకరింపదగిన దివ్యగ్రంథము.
 వైపు స్తకములు ఈక్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూసమాజం, రాజమండ్రి.
 సెంట్రల్ బుక్సు డిపో, రాజమహేంద్రవరము.
 యునైటెడ్ ఇండియాలైఫ్ ఆస్యూరన్సు కంపెని, లిమిటెడ్
 హై అఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ ఆస్యూరన్సు కంపెని” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.
 “ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెని నిజముగా జయముగాంచిన వాటిక్రింద ప్రస్తుతము చేర్చ వచ్చును.”—“ఇన్సూరన్సు అజ్ఞానం” లండను.
 “స్వదేశీ భీమాకంపెనిలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపురట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్సు అండు పై నాన్షియల్ రికార్డు” లండను.
 కడపటిసారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏబంట్లు కావలెను:—కమిషను, జీతము భారాళముగాయివ్వబడును. ఆంగ్లజిల్లాలో ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.
 కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

మెన్తరిజము నేర్చుకొనుడు

మెన్తరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, కాన్సెప్ట్ వన్, ఆత్మకక్షి, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెన్తరిజమో యనున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యాసమర్పితముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.
 వెల ప్రతి 1-కి రు- 1-0-0 పొస్తేజి 0-4-0
 ప్రొఫెసర్, నేఖర్, మెన్తరిస్టు ఏలూరు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కది అణాలు)
 మెనులభము! (పోదురుబుద్ధులప్రత్యేకము) గుణమధికము!
 శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి తెల్లకాకల క్షమాత్రలు నివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరచి, అవులింకలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిగాహము, ఎక్కిళ్లు, స్వారాగముల యందు బలమయము, పిక్కలు, పాక్ష్యములు, శిరస్సు, క్షేర్లు, అనులు, మొదలగువానియందు కలిగిడి నొప్ప లను బోగొట్టి జీవామును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.
 ఈ మాత్రలు మేహవాతి నొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు ఆనేకవిషయాలు చేరినవి. అనుభవము గల ఔషధమగుటచేతను పరమనాంశక్రియ యని చెప్ప వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
 ది. ————— (1073)
 ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
 పొద్దు నిడుమాల, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

గాంధీ దైవజుడు

జాతకముయొక్క నకలుగాని జననకాల వివరముగాని తెలిపిన 1 సం॥కు, మానవాగి ఫలములు, శాస్త్రీయముగ వ్రాసి పంపుదుము. రు 2-0-0 అవును. (వి. పి. 2-4-0) జాతకము ననుసరించినప్రశ్న 1 కి రు 1-0-0. “జయవకీరణి” తాయలి 1 కి రు 2-0-0 యితరవివరములకు వ్రాయుడు. విలాసము. ఆంజనేయ స్వామిశ్రీశివాలయము. తిరుతెనీ. ఎం. ఎస్. ఎం.

త్రికాలఫలప్రదర్శిని

సిద్ధాంజనదర్శణమువలన జాతకము లేనివారికైనను, వార, మాన, వత్సరముల వెంబడిని ఫలములు వ్రాసి అర్జురుచేసిన వారములోగా పంపగలము. మీరు పంపు ఆర్జరున మీవయస్సు, జన్మనక్షత్రము, లేక యిష్టమును తొమ్మిది అక్షరములు వ్రాసి, ఖర్చులుసహా మాకు పంప వలెను. 2 ఫల ఫలముకు ఎనిమిదిపాణాలు మాత్రమే ఛార్జీ చేయబడును. అది దాఖలా యిచ్చినవెనుక పంప బోవు ఆర్జరులకు రేట్లు ప్రత్యేకము.
 మేనేజరు త్రికాలఫలప్రదర్శిని కార్యాలయం,
 కాకినాడ.

ఇలో ఫాంటెన్ కలము బంగారు సేస్టికలము

అది మేలైనదకము 14 కాకెట్టు బంగారుపాళి కలదు. పాళిపైనయుండు ఇరిడియము, చాలాచోసరిగానుండును. ఈ కలమును యేవిధముగావై నను వాడవచ్చును. సిరా బాగుగా ప్రపహించును. ఈదినములలో ఫాంటెన్ కలము ప్రతియొకరి కిని మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనది గాన ఒక మేలైన ఫాంటెన్ కలము చవుకలో అందమైనదిగా, తయారుచేయుట యవసర మయినది.
 ఈగుణములన్నియు నీ ఇలోఫాంటెన్ కలమునందు గల వు. ఈకలమువెల 7-0-0 మాత్రము పోస్తేజిఖర్చులుగాక.
 Sole Importers,
 Giri Bros., Triplicane Madras

డాక్టరు, జీ. బి. గారి సుగంధనస్యము

అంగములందెల్ల శరీరమున, ఇంద్రియములందెల్ల నయనమున, ప్రధానము ఆంధ్రమున నున్న సుగంధనస్యమును తినినవలయును. ఈ రెండింటియందును కలకు వ్యాధులు సాధారణముగా ప్రాణహాని కలిగించుచున్నవి. అవి

వ్యాధిగ్రస్తుని జన్మమున నిన్నుయోజకముగా, తేనీ యావరజాంతమున బాధించు నుండును. ఇట్టివ్యాధులకు అనికి నీసికొనమందు లనేక ముద్రయోగింపబడుచు వచ్చి నవి గాని అవి యావ్యాధులను నివారింప లేక పోవునట్లు గాక రసవిషగంధభావము చేరినవిగా నుండుటచేత తుదకు దేహశోగము సంభవించెదదీయవలెగానూడ నేర్పడినది. తరువాత వైద్యులైన పట్టును నవశాగరిక లచేత నుంచిన వైద్యములుగా తీర్చి నింపబడి యట్టి మందులుకూడ ననేక మిప్పు డుపయోగింపబడుచున్నవి. గాని అవి నూడనంత ప్రయోజకములుగా గ్రహింపబడుట లేదు.

ఈ సుగంధనస్యము అన్నియును యోచించిచిరకాలము వరి క్రమచేసి యాయురే దాంగిలేయ యూహానీకై దృఢముం దారిలేదే అశోకశాఖామై తమసుగంధనస్యమును నియోగించుచున్న డాక్టరు, జీ. బి. గారి సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇదివరకే లోకముందంతటను వ్యాప్తము చేయబడి నుపసద్ధమైనది ౪ బట్టి దీనినిగురించి చేతు విశేషించి క్లాఫింగ్ కలపి పని లేదు. ఒకసారి యుపయోగించినయెడల దానియుత్పత్తి సుఖము ను యే స్థాపించగలదు. దీనిచే బాధానిష్ఠులై గాంచి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా గొప్పపాదము కొలదివారును పంపిన యోగ్యతా కృతీకము లెక్కువ మిక్కిలిగానున్నవి.

ఈ సుగంధనస్యము నుపయోగించుటగల్గి పెదము, ముక్కు, కన్నులతో సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులను నశింపజేయును. పీడనము, ఒంటిబాధ, నోటిబాధ, జలదోషములు, మొదలైన, కంతమునకు నైబడిన గాని వ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి సుఖవిషయము గలిగి యింతమంది భాగముగా విక్రయింపబడు వానధ మిదికప్పు మతియొకటి లేదు. చిరకాల ముంచినను చెడని సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిన, పొడి లో భాగము లేనివానికి నకిరీత మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పొడికాయవార లీ సుగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసార్లు ఉపయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పొడి గం, గలి సాదు ఉపయోగించినంత ఫలితమును. కాలబా వెలగల సాధారణపు పొగాకు పొడితో నీ సుగంధ నస్యము నొకచిటికీ కలిపినయెడల నా పొగాకుకంటెయును మిక్కిలి పంపుకంటే మగును.

బుడ్డి గ కి అ. ర వి. పి. ఖర్చు అ ర డబ్బా గ కి రూ. ౨-౦-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౦-౦ (1189) ఆంగ్ల లేక ఆంధ్రభాషలో విలాసము వివరముగా ప్రాయశఃలేను.

విలాసము:-గురుబనవ అండు కంపెని లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

పుష్ప మాల తి

తలనూనె లన్ని టికిని మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

(ప్రతి చోటను దొరకును)

ఆనందమును కలిగించు సుకుమారమైన సువాసనగలది. వెంట్రుకలు నలుపుగాను, పొడుగుగాను పెరుగు నట్లుచేయును. ౩ బెస్సుల బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0 వర్తకులకు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

పోల్ ఏజెంట్లు:- ఎక్. డా అండ్ కో., పార్కురౌను, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, చై నాబజారు, తిరుచునావల్లి, పోస్టు.

ప్రత్యేకగదులు నెం 6, బందరు వీడి, మద్రాసు

అన్ని కెమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు,

వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, సెనెగె మొదలగు వైకమును గలి

గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్ట బడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే విజిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల

జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"

W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.

MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL

Phone: 225

P. B. No. 314

Branches: Esplanade,

Vepery

Ootacamund

Phone 37

102

చెన్న పురి బజారుధరలు

అక్టోబరు 11-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు	80.0-0	మొదలు	42.0-0	నలుగు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు		వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14.0-0		14.8-0	
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15.8-0		16.0-0	
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి ,,	16.8-0		17.0-0	
రాసులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8.12-0		9.0-0	
నవ్వులు ,,			20.0-0	24.0-0

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు	11.0-0	రు	12.0-0
సెనగలు ,, డిటా ,,		11.4-0		12.8-0
పెసలు ,, డిటా ,,		11.8-0		12.4-0
మినుములు ,, డిటా ,,		18.0-0		16.0-0
ఉలములు ర 164 ,,		9.4-0		11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	రు	170.0-0	175.0-0
నెయ్యి మ 1-కి		14.0-0	26.0-0
కొండాపురం వేరుసెనగపప్పుబా 1-కి		65.0-0	68.0-0
ఇతరప్రదేశము ,,		60.0	62.0-0
వేరుసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 155		మి.కా.నూనె 150	
ఆముదమునూనె బా 1-కి	రు	190	0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు	200.0-0	205.0-0
కూరపసుపు ,,	రు	125.0-0	180.0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి రు	120.0-0	188.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి రు	45, 50		
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	రు	60, 70	
బెల్లము బా 1-కి	రు	85.0-0	60.0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు	80.0-0	49.0-0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి వ	రు	82.8-0	83.0-0
చదరం ,,		83.0-0	88.0-0
రవుండు ,,		83.0-0	86.0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంకు	రు	78.0-0	81.0-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు	28.8-0	24.0-0
సవగను 1-కి		15.1-8	
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	265.0-0	272.0-0
రాగి డిటా	రు	30.0-0	305.0-0
అస్కాచక్కర బా 1-కి	రు	88.4-0	88.12-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణము	20 డిగ్రీలు రు	78.0-0	
బొట్టికృష్ణము	డిటా		"
సింహం	డిటా		"
గుర్రం	డిటా		"

(8) మాడి

బోండా వెస్తు బా 1-కి	రు	820.0-0	
----------------------	----	---------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	రు	9.10-0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	8.6-0	
పుళ్లూరు టేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	రు	8.12-0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	9.8-0	
డిటా నెం 14 డిటా	రు	10.2-0	
నూశయేనుగ నెం 20	రు	11.18-0	
జపాన్ నెం 20	రు	11.12-0	
" " 40 ఏ తేలిం అయినను	రు	15.12-0	
గోకాకు నెం 12½	రు	9.15-0	
వద్యాక్ నెం 24½	రు	12.2-0	
14½ క్విల్స్ పక్షి	రు	9.14-0	

బట్టి 1-కి కుష్టుకు తైలము రు. 0.8-0

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టుకు రాయుటకు ఉపయోగించును. అమ్మతాంబనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగ రోగమునకు

అద్భుతమైన గుణిమిచ్చును.

అంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

నెగ రోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండ్ల ములయొక్క వాపు, శుక్ల నవ్వుము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కురుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

దీర్ఘ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనదుకాణములన్నిటిలోను దొరకును.

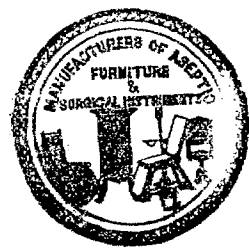
మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,

Lamington Road, Bombay

ఓ రియంటల్

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ ట్రైఫ్

అప్యారన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రస్తుతము విశుల ఆదాయకరమగుకమిషన్ వరత్తుల నిచ్చుటకు కంపెనీ వారాంభించి యున్నారు.

ఏజెంట్లుగాను, కన్ వాసర్లుగాను

పనిచేయుటకు శక్తిగల పెద్దమనుష్యులు ఉద్యోగిస్తులు దరఖాస్తులను పంపుకొన కోరెదము.

జూలై 1924 జూలై సంవత్సరము

ఈ సం॥ రమునందు కంపెనీకి యిదివరలో వచ్చిన నూతన భీమాసంఖ్య అత్యద్భుతమైయున్నది. హిందూ దేశమునందు ప్రఖ్యాతి చెందినదియు ప్రజల అభిమానము పొందినదియునైన యీ ట్రైఫ్ అప్యారన్సు కంపెనీకి ప్రహేసల్సును సంపాదించుటకు శక్తిగలవారు మాతో సంబంధము స్థాపించుకొనగోరెదము. (672)

The Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings
Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore.

Trivandrum Branch:—Trivandrum.

The Silver King Fountain Pen.

తేలకాటున బెషధము

ఈ ఔషధము సుపయోగించినతక్షణమే విషమును తీసివేసి, బాధనుపోగొట్టును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 0.8-0. 1-8 బుడ్డవరకు పోస్టుఖర్చు 0.8-0 రూ. 4 లు అద్వాసుగా పంపిన ఒక డిజనుబుడ్లు తపాలాచార్జి లేకనే పంపబడును.

RAJVAID SIR BAMANDASJI

KAVIRAJ

152 Harrison Road

Calcutta

వైద్యుని నిలువను, వైద్యుని గౌరవమును గట్టిచి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలు

అన్ని జాతులవారును ఏమయ్యనందైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుడు.

32 మాత్రలుగల డబ్బా 1-కి ధర రూ. 1-0-0

ఉత్తరము వ్రాసిన క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

కామినియానానె

వెంట్రుక లేఅందము.

రానిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడికపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పోగును. అట్లుకాకుండ

నేడే కామియానానెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేబాధ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యౌషధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీరే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల సతిసుభవరచును.

బుడ్డివెల 1 రూపాయి.

3 బుడ్డఖరీదు రూ 2-10 0.

126

వీపీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

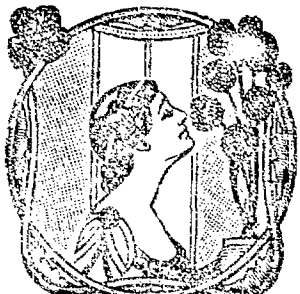
ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏనువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు పోసికొన్న పరిమళి
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12 0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

వై కామినియానానె, ఆటోదిల్ బహారు మందుసరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుపడెంట్లుగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నామఠ్, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక పాఠశాల నిలిపివేడ

19 హరిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడు పోస్టు - మదరాసు.

66 చిక్ పేట, బెంగుళూరు సిటీ.

వసంత కుసుమాకరము.

బసవరాజీయము మేహరంగవ్రకరణము

191-వ పుట మధుమేహనందు సుప్రసిద్ధముగ తరతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు.

ఇంకను తయ, అజీర్ణము, నిస్సత్తువ మొదలగు వ్యాధులలో గూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము. రక్తమును శుద్ధిజేయును, ఇందు శతపుటాభ్రకము, బంగారము, ముత్యము, వంగ భస్మము, కాంతము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు.

20 మాత్రలుగల సీసా 1-టికి రూప 5-0-0. ఔషధముతో గూడ పక్ష్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

వసూలయితి మూలధనము రూ 1,45,959-4-0

నిర్దుష్టమైన శాస్త్రీయ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

నూరు రూపాయలు ధరావతు ఇచ్చు ఏజెంటు కావలెను.

ప్రెంచివారిచే కనిపెట్టబడిన గొప్ప ఎలిక్టిర్ గాడినవ్

ప్రపంచమునందుండు టూనిక్ లన్నిటిలో గొప్పది

లేక ప్రాణాధారమైనది. ప్రాణెనరు శ్రామసేక్యా ర్థువారిచే కనిపెట్టబడినది. లేతస్థు, గ్రుడ్డు సంబంధమైన, సెల్సు మిక్కిలి ముఖ్యమైన, ఉదారమైన, అతిపుష్టికరమైన జంతువులయొక్క భాగములనుండి తీయబడినది. ఇది వరలో ఉపయోగించిన వాటికంటెను మిక్కిలి బలము కలది, ఆరోగ్యకరమైనది. లోనికి పుచ్చుకొనుటకు మిక్కిలి

తగినది. తీపుగాను, మనోహరముగాను నుండును. జీర్ణకోశమునకు ఏలాటి తొందర లేక సులభముగా జీర్ణమగును. ఆకలిని కలుగజేయునట్టియు, సాధారణమైనట్టియు టూనిక్ లు లన్నిటికంటెను ఇది శ్రేష్ఠమైనది. నిజముగా ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ ఆరోగ్యము, చురుకుదనము, పుష్టి చేరికగలది.

ఈదిగువలెలుపబడిన వ్యాధులకు ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ మిక్కిలి అమోఘమైనది

గండమాల, హైడ్రోగములు, మెదడు నరముల సంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వాససంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వేతభాతువు సంబంధమైన వ్యాధులు, అమెనోరీయా, బ్లెనోరీయా, డిస్ మెనోరీయా, ఇండ్రయ సంబంధమైన వ్యాధులు, గర్భసంబంధమైన వమనములు, హేమరేజ్ (మూత్రనాళము, మెదడు, దంతములు, ఉపరిశ్లేత్తులు మొదలగు భాగములకు సంబంధించినది) పాండురోగము, బలహీనము, అన్నివిధముల కఠినవ్యాధులు, క్లోరోసిస్, పిచ్చి, జ్వరకశ్మి తగుట, కనినతరువాత నుండు శ్రమ బుడ్డి 1-కి ధర రూ 14, 3 బుడ్ల ధర రూ 40, ఏ. పి. వ్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమితముగా పనిచేయుట, బడలిక, ఆయాసము, మాంసమును తినినేయుండు, హృదయము లేక మెదడు చెడుట, నరముల బలహీనత, పక్షవాదులు, దేహమంతటను లేక ముఖమునందు మాత్రము గలుగునది, నిద్రలేమి, తలనెప్పి, నాడివ్యాధి, తుంటిలోని నెప్పి, తిమిరు వాయువు, క్షయరోగము, ట్యూబర్ కులోసిస్, అతి మూత్రము, తిమిరు, గొడ్డురాలితనము, నపుంసకత్వము, స్థూలకముచే గలుగు వ్యాధులు, ఉబ్బనము, మేహ రోగము, పునఃపేష్టనముయొక్క వాపు లేక ఇన్ ఫ్లూ ఎంజా లేక మలేరియా వచ్చినతరువాత తేరుకొనుట.

ఇండియా, బర్మా, సిలీనుకు సోల్ ఏజెంటు,

మదన్ సన్స్ & కో., కెవింగులు

క్రాఫోర్డు మార్కెట్టు

బొంబాయి

మద్రాసు డిపో:- ఏ. ఎస్. ఆర్. మూర్తి & సన్స్, 9, పోప్ హామ్స్, బ్రాడ్వే.

లిటెంపు:- "ఎలిక్టిర్ గాడినవ్" గురించియే ప్రతివార్తా ప్రతికలాను ఎడతెగక వ్యాసములు ముద్రించ బడుచున్నవి. అందులో తెలుపబడు వార్తలలో ఈ విషయ మైహద సహ ముద్రించ బడుచున్నది. ప్రతిపట్టణమునందున, దేశమునందును దీనిని గుఱించియే మాట్లాడుచున్నారు. ఆర్థులమైన పుష్టిని, మంచి శక్తిని కలిగించు టూనిక్ లలో ఇది మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది.

లెండింగ్:- "ఎలిక్టిర్ గాడినవ్" దీనినే దీనినే గొప్ప జయమును పొందుచున్నది. అట్లు జయముగాంచుట మిక్కిలి వ్యాయముగా నున్నది. వ్యాధి కుదురదని వదలి నేయబడిన లెక్కలేని సంఖ్య ఇది మంచి ఆరోగ్యమును, పుష్టిని గలుగజేయుచున్నది.

డాక్టరు లాబర్న్ (జర్నల్ డిటాశంట్) "నపుంసకత్వము, పండ్యత్వము, క్లోరోసిస్, స్త్రీలకు గలుగు ఋతుసంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగు వ్యాధులకు అద్భుతమైన గుణ మిచ్చుచున్నది. తయ వ్యాధికి రాజు పంటిది. టూనిక్ కులోసిస్ ను నిర్మూలము చేయకపోయినప్పటికిని వ్యాధి సోచుకాకుండా ఆటంకపరచును. సదరు వ్యాధిచే గలుగు నష్టముల నన్నిటిని ఇది పూర్తిజేయును. నష్టపడిన భాగములను పూర్తిచేయుటయందు మిక్కిలి భ్యాతి చెందినది. సదరు వ్యాధిచే తేనెతెట్టె వలె బోలుగా చేయబడినట్టి రక్తవాళముల నన్నిటిని ఇది పునఃపద్ధరించును."